

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

L 187

Ediția în limba română

Legislație

Anul 57

26 iunie 2014

Cuprins

II *Acte fără caracter legislativ*

REGULAMENTE

- ★ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat ⁽¹⁾ 1

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE

RO

Actele ale căror titluri sunt tipărite cu caractere drepte sunt acte de gestionare curentă adoptate în cadrul politicii agricole și care au, în general, o perioadă de valabilitate limitată.

Titlurile celorlalte acte sunt tipărite cu caractere aldine și sunt precedate de un asterisc.

II

(Acte fără caracter legislativ)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) NR. 651/2014 AL COMISIEI

din 17 iunie 2014

de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale ⁽¹⁾, în special articolul 1 alineatul (1) literele (a) și (b),

după consultarea Comitetului consultativ privind ajutoarele de stat,

întrucât:

- (1) Finanțarea din partea statului care îndeplinește criteriile stabilite la articolul 107 alineatul (1) din tratat reprezintă ajutor de stat și, prin urmare, trebuie notificată Comisiei în temeiul articolului 108 alineatul (3) din tratat. Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 109 din tratat, Consiliul poate stabili categoriile de ajutoare care sunt exceptate de la această obligație de notificare. În conformitate cu articolul 108 alineatul (4) din tratat, Comisia poate adopta regulamente privind aceste categorii de ajutoare de stat. Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului împuternicește Comisia să declare, în conformitate cu articolul 109 din tratat, că, în anumite condiții, următoarele categorii pot fi exceptate de la obligația de notificare: ajutoarele pentru întreprinderile mici și mijlocii („IMM-uri”), ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare, ajutoarele pentru protecția mediului, ajutoarele pentru ocuparea forței de muncă și pentru formare, precum și ajutoarele care respectă harta aprobată de Comisie pentru fiecare stat membru în vederea acordării de ajutoare regionale. Pe această bază, Comisia a adoptat Regulamentul (CE) nr. 800/2008 ⁽²⁾. Regulamentul (CE) nr. 800/2008 se aplica inițial până la 31 decembrie 2013, însă, ulterior, a fost prelungit prin Regulamentul (UE) nr. 1224/2013 al Comisiei din 29 noiembrie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 800/2008 cu privire la perioada de aplicare a acestuia ⁽³⁾ și, în prezent, expiră la 30 iunie 2014. La 22 iulie 2013, Regulamentul (CE) nr. 994/98 a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 733/2013 al Consiliului din 22 iulie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 994/98 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale ⁽⁴⁾ pentru a autoriza Comisia să extindă exceptarea pe categorii la noi categorii de ajutoare, pentru care pot fi definite condiții de compatibilitate clare. Aceste noi categorii de ajutoare exceptate pe categorii cuprind: ajutoarele destinate reparării daunelor provocate de anumite dezastre naturale, ajutoarele sociale pentru transportul rezidenților din regiunile îndepărtate, ajutoarele pentru infrastructurile de bandă largă, ajutoarele pentru inovare, ajutoarele pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului, ajutoarele pentru infrastructurile sportive și pentru infrastructurile de agrement multifuncționale. Cu condiția dezvoltării în continuare a unei experiențe suficiente privind cazurile,

⁽¹⁾ JO L 142, 14.5.1998, p. 1.

⁽²⁾ JO L 214, 9.8.2008, p. 3.

⁽³⁾ JO L 204, 31.7.2013, p. 11.

⁽⁴⁾ JO L 320, 30.11.2013, p. 22.

permițând elaborarea unor criterii operaționale de exceptare care să asigure compatibilitatea *ex ante* a altor categorii de ajutoare, Comisia intenționează să revizuiască domeniul de aplicare al prezentului regulament, în vederea includerii anumitor tipuri de ajutoare în aceste domenii. În special, Comisia are în vedere elaborarea de criterii pentru infrastructurile portuare și aeroportuare până în decembrie 2015.

- (2) Prin Comunicarea sa privind modernizarea ajutoarelor de stat în UE ⁽¹⁾, Comisia a lansat un proces mai amplu de revizuire a normelor privind ajutoarele de stat. Principalele obiective ale acestei modernizări sunt: (i) realizarea unei creșteri durabile, inteligente și favorabile incluziunii pe o piață internă competitivă, contribuind, în același timp, la eforturile depuse de statele membre în direcția unei utilizări mai eficiente a finanțelor publice; (ii) concentrarea controlului *ex ante* al măsurilor de ajutor efectuat de Comisie asupra cazurilor care au cel mai mare impact asupra pieței interne, consolidând, în același timp, cooperarea statelor membre în materie de asigurare a respectării normelor privind ajutoarele de stat; și (iii) eficientizarea prin simplificare a normelor și adoptarea mai rapidă a unor decizii mai bine fundamentate și mai robuste, bazate pe o logică economică clară, pe o abordare comună și pe obligații clare. Revizuirea Regulamentului (CE) nr. 800/2008 constituie un element central al modernizării ajutoarelor de stat.
- (3) Prezentul regulament ar trebui să permită o mai bună definire a priorităților în materie de activități de asigurare a respectării normelor privind ajutoarele de stat și o simplificare sporită și ar trebui să conducă la o mai mare transparență, la o evaluare eficace și la controlul respectării normelor privind ajutoarele de stat la nivel național și la nivelul Uniunii, menținându-se competențele instituționale ale Comisiei și ale statelor membre. În conformitate cu principiul proporționalității, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective.
- (4) Experiența Comisiei în ceea ce privește aplicarea Regulamentului (CE) nr. 800/2008 ia permis să definească mai bine condițiile în care anumite categorii de ajutoare pot fi considerate compatibile cu piața internă și să extindă domeniul de aplicare al exceptării pe categorii. De asemenea, această experiență a evidențiat necesitatea de a consolida transparența, monitorizarea și evaluarea corespunzătoare a schemelor de foarte mare amploare, având în vedere efectul acestora asupra concurenței pe piața internă.
- (5) Condițiile generale de aplicare a prezentului regulament ar trebui să fie definite pe baza unui set de principii comune menite să asigure că ajutorul servește unui obiectiv de interes comun, are un efect stimulator clar, este adecvat și proporțional, este acordat în condiții de transparență deplină, face obiectul unui mecanism de control și al unei evaluări regulate și nu afectează în mod negativ condițiile schimburilor comerciale, într-o măsură care contravine interesului comun.
- (6) Ajutorul care îndeplinește toate condițiile prevăzute în prezentul regulament, atât pe cele generale, cât și pe cele specifice categoriilor relevante de ajutoare, ar trebui să fie exceptat de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat.
- (7) Ajutoarele de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat care nu se încadrează în domeniul de aplicare al prezentului regulament fac în continuare obiectul obligației de notificare prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din tratat. Prezentul regulament nu exclude posibilitatea ca statele membre să notifice ajutoarele ale căror obiective corespund obiectivelor prevăzute de prezentul regulament.
- (8) Având în vedere impactul potențial mai ridicat al schemelor de mare amploare asupra schimburilor comerciale și asupra concurenței, schemele de ajutoare cu un buget mediu anual destinat ajutoarelor de stat care depășește un prag calculat pe baza unei valori absolute ar trebui, în principiu, să facă obiectul unei evaluări a ajutoarelor de stat. Evaluarea ar trebui să aibă ca obiectiv verificarea realizării ipotezelor și a condițiilor care stau la baza compatibilității schemei, precum și a eficacității măsurii de ajutor în contextul obiectivelor sale generale și specifice și ar trebui să ofere indicii cu privire la impactul schemei asupra concurenței și a schimburilor comerciale. În vederea asigurării unui tratament egal, evaluarea ajutoarelor de stat ar trebui să se efectueze pe baza unui plan de evaluare aprobat de Comisie. Deși un astfel de plan ar trebui în mod normal să fie elaborat în momentul proiectării schemei și aprobat în timp util pentru ca schema să intre în vigoare, acest lucru ar putea să nu fie posibil în toate cazurile. Prin urmare, pentru a nu întârzia intrarea lor în vigoare, prezentul regulament se va aplica în cazul unor astfel de scheme pentru o perioadă maximă de șase luni. Comisia poate lua decizia de a prelungi această perioadă, în urma aprobării planului de evaluare. În acest scop, planul de evaluare ar trebui să fie notificat Comisiei în termen de 20 de zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a schemei. De asemenea, Comisia poate decide, în mod excepțional, că o evaluare nu este necesară având în vedere particularitățile dosarului respectiv. Comisia ar trebui să primească din partea statului membru informațiile necesare pentru a putea efectua analiza planului de evaluare și a cere informații suplimentare, fără întârzieri nejustificate, permițând statului membru respectiv să completeze elementele care lipsesc, astfel încât Comisia să ia o decizie. Având în vedere noutatea acestui proces, Comisia va prezenta, într-un document separat, orientări detaliate privind procedura aplicabilă în cursul perioadei de 6 luni

⁽¹⁾ COM(2012) 209, 8.5.2012.

pentru aprobarea planului de evaluare, precum și modele relevante pe baza cărora vor trebui prezentate planurile de evaluare. Modificările schemelor care fac obiectul evaluării, altele decât modificările care nu pot afecta compatibilitatea schemei de ajutoare în temeiul prezentului regulament sau care nu pot afecta semnificativ conținutul planului de evaluare aprobat, ar trebui analizate ținându-se seama de rezultatul acestei evaluări și ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament. Modificările precum cele de natură pur formală, cele administrative sau modificările efectuate în cadrul măsurilor cofinanțate de UE nu ar trebui, în principiu, să fie considerate ca afectând semnificativ conținutul planului de evaluare aprobat.

- (9) Prezentul regulament nu ar trebui să se aplice ajutoarelor care sunt condiționate de utilizarea produselor naționale în detrimentul produselor importate sau ajutoarelor pentru activități legate de export. În special, acesta nu ar trebui să se aplice ajutoarelor care finanțează înființarea și exploatarea unei rețele de distribuție în alte țări. Ajutoarele destinate acoperirii costului de participare la târguri comerciale sau a costului aferent studiilor ori serviciilor de consultanță necesare pentru lansarea unui produs nou sau a unui produs existent pe o piață nouă, într-un alt stat membru sau într-o țară terță, nu ar trebui să constituie, în mod normal, ajutoare pentru activități legate de export.
- (10) Prezentul regulament ar trebui să se aplice, în principiu, majorității sectoarelor din economie. Cu toate acestea, în unele sectoare, cum ar fi sectorul pescăresc și al acvaculturii și producția agricolă primară, domeniul de aplicare ar trebui limitat ținându-se seama de normele speciale aplicabile.
- (11) Prezentul regulament ar trebui să se aplice prelucrării și comercializării produselor agricole, doar dacă sunt îndeplinite anumite condiții. În sensul prezentului regulament, nici activitățile care se desfășoară în exploatarea agricolă și sunt necesare în vederea pregătirii unui produs pentru prima vânzare, nici prima vânzare de către un producător primar către revânzatori sau prelucrători, nici orice activitate de pregătire a unui produs pentru prima vânzare nu ar trebui considerate activități de prelucrare sau de comercializare.
- (12) Prezentul regulament nu ar trebui să se aplice ajutoarelor pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive, care fac obiectul Deciziei Consiliului din 10 decembrie 2010 privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive ⁽¹⁾. Prezentul regulament ar trebui să se aplice altor tipuri de ajutoare în sectorul cărbunelui, cu excepția ajutoarelor regionale.
- (13) Comisia ar trebui să se asigure că ajutoarele autorizate nu afectează în mod negativ condițiile schimburilor comerciale, într-o măsură care contravine interesului comun. Prin urmare, cu excepția schemelor de ajutoare destinate reparării daunelor provocate de anumite dezastre naturale, ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament ajutoarele acordate unui beneficiar care fac obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Comisiei prin care un ajutor este declarat ilegal și incompatibil cu piața internă.
- (14) Ajutoarele acordate întreprinderilor aflate în dificultate ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament, întrucât astfel de ajutoare ar trebui să fie evaluate în temeiul Liniilor directoare comunitare din 1 octombrie 2004 privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate ⁽²⁾, astfel cum au fost prelungite prin Comunicarea Comisiei privind prelungirea aplicării Liniilor directoare comunitare din 1 octombrie 2004 privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate ⁽³⁾ sau al liniilor directoare ulterioare acestora, pentru a se evita nerespectarea lor, cu excepția schemelor de ajutoare destinate reparării daunelor provocate de anumite dezastre naturale. În vederea asigurării securității juridice, este oportun să se stabilească criterii clare care să nu necesite evaluarea tuturor aspectelor particulare ale situației în care se află o întreprindere pentru a se stabili dacă aceasta este considerată ca fiind în dificultate în sensul prezentului regulament.
- (15) Asigurarea respectării normelor privind ajutoarele de stat depinde în foarte mare măsură de cooperarea statelor membre. Prin urmare, statele membre ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a asigura conformitatea cu prezentul regulament, inclusiv conformitatea ajutoarelor individuale acordate în cadrul schemelor care beneficiază de exceptare pe categorii.
- (16) Din cauza riscului ridicat de afectare în mod negativ a condițiilor schimburilor comerciale, ar trebui ca, după notificare, ajutoarele cu o valoare mare să fie evaluate de către Comisie, indiferent dacă sunt acordate individual sau cumulativ. Prin urmare, pentru fiecare categorie de ajutoare care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament, ar trebui stabilite praguri al căror nivel să țină seama de categoria de ajutoare în cauză și de efectele

⁽¹⁾ JO L 336, 21.12.2010, p. 24.

⁽²⁾ JO C 244, 1.10.2004, p. 2.

⁽³⁾ JO C 296, 2.10.2012, p. 3.

probabile ale acestora asupra condițiilor schimburilor comerciale. Orice ajutor acordat peste pragurile respective ar trebui să facă în continuare obiectul obligației de notificare prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din tratat. Pragurile stabilite în prezentul regulament nu ar trebui să fie eludate prin divizarea artificială a schemelor de ajutoare sau a proiectelor de ajutoare în mai multe scheme sau proiecte de ajutoare cu caracteristici, obiective sau beneficiari similari.

- (17) În vederea asigurării transparenței, egalității de tratament și monitorizării eficace, prezentul regulament ar trebui să se aplice numai ajutoarelor pentru care echivalentul subvenției brută poate fi calculat cu precizie în prealabil fără a trebui să se procedeze la o evaluare a riscurilor („ajutor transparent”). Prezentul regulament ar trebui să definească în ce condiții pot fi considerate transparente anumite instrumente de ajutor specifice, cum ar fi împrumuturile, garanțiile, măsurile fiscale, măsurile de finanțare de risc și, în special, avansurile rambursabile. Injecțiile de capital nu ar trebui considerate a fi ajutoare transparente, fără a aduce atingere condițiilor specifice privind finanțarea de risc și ajutoarele la înființare. Ajutoarele incluse în garanții ar trebui considerate transparente în cazul în care echivalentul subvenției brută a fost calculat pe baza primelor de siguranță (*safe-harbour*) prevăzute pentru tipul respectiv de întreprindere. În cazul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), Comunicarea Comisiei cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții ⁽¹⁾ indică nivelurile primelor anuale a căror depășire face ca o garanție de stat să nu fie considerată ajutor.
- (18) Pentru a se asigura că ajutoarele sunt necesare și acționează ca un stimulent pentru dezvoltarea în continuare a unor activități sau proiecte, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice ajutoarelor destinate unor activități pe care beneficiarul le-ar efectua oricum, chiar și în absența ajutorului. Ajutoarele ar trebui exceptate de la obligația de notificare în temeiul prezentului regulament numai în cazul în care proiectul sau activitatea care beneficiază de ajutor începe după ce beneficiarul a depus o cerere scrisă de ajutor.
- (19) În ceea ce privește ajutoarele ad-hoc care fac obiectul prezentului regulament acordate unui beneficiar care este o întreprindere mare, statul membru ar trebui să se asigure că, în plus față de respectarea condițiilor referitoare la efectul stimulat și aplicabile beneficiarilor care sunt IMM-uri, beneficiarul a analizat, în cadrul unui document intern, viabilitatea proiectului sau a activității care beneficiază de ajutor în cazul acordării și, respectiv, al neacordării ajutorului. Statul membru ar trebui să verifice dacă acest document intern confirmă o creștere substanțială a domeniului de aplicare al proiectului/activității respective, o creștere substanțială a sumei totale cheltuite de beneficiar pentru proiectul sau activitatea subvenționată sau o creștere substanțială a ritmului de finalizare a proiectului/activității în cauză. Ar trebui să se considere că ajutoarele regionale au un efect stimulat în cazul în care, în absența ajutorului, proiectul de investiții nu ar fi fost realizat în regiunea asistată în cauză.
- (20) Schemele de ajutoare automate acordate sub formă de avantaje fiscale ar trebui să facă în continuare obiectul unei condiții specifice privind efectul stimulat, datorită faptului că acest tip de ajutoare este acordat în temeiul unor proceduri diferite de cele aplicabile altor categorii de ajutoare. Ar trebui ca aceste scheme să fi fost deja adoptate înainte de demararea proiectului sau a activității care beneficiază de ajutor. Această condiție nu ar trebui să se aplice însă în cazul versiunilor ulterioare ale schemelor fiscale, cu condiția ca activitatea să fi făcut deja obiectul schemelor fiscale anterioare sub formă de avantaje fiscale. Pentru evaluarea efectului stimulat al unor astfel de scheme, momentul esențial este acela al includerii pentru prima dată a măsurii fiscale în schema inițială, care este apoi înlocuită de versiunea ulterioară a schemei.
- (21) În ceea ce privește ajutoarele regionale de exploatare, ajutoarele regionale pentru dezvoltare urbană, ajutoarele pentru accesul IMM-urilor la finanțare, ajutoarele pentru recrutarea lucrătorilor defavorizați, ajutoarele pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap și ajutoarele care compensează costurile suplimentare generate de încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap, ajutoarele sub formă de reducere a taxelor de mediu, ajutoarele destinate reparării daunelor provocate de anumite dezastre naturale, ajutoarele sociale pentru transportul rezidenților din regiunile îndepărtate și ajutoarele pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului, cerința referitoare la existența unui efect stimulat nu se aplică sau ar trebui să se presupună că este respectată dacă sunt îndeplinite condițiile specifice prevăzute de prezentul regulament pentru aceste categorii de ajutoare.
- (22) Pentru a garanta faptul că ajutoarele sunt proporționale și limitate la valoarea necesară, valorile maxime ale ajutoarelor ar trebui, pe cât posibil, să fie definite în termeni de intensități ale ajutoarelor în raport cu un ansamblu de costuri eligibile. În cazul în care intensitatea maximă a ajutorului nu poate fi stabilită deoarece costurile eligibile nu pot fi identificate sau în scopul de a pune la dispoziție instrumente mai simple pentru sume mici, ar trebui stabilite valori maxime ale ajutoarelor definite în termeni nominali pentru a garanta proporționalitatea măsurilor de ajutor. Având în vedere experiența Comisiei, intensitatea ajutorului și valorile maxime ale acestuia ar trebui să fie stabilite la un nivel care să denatureze cât mai puțin posibil concurența din sectorul care beneficiază de ajutor, răspunzând în același timp în mod adecvat disfuncționalității pieței sau problemei de coeziune. În cazul ajutoarelor regionale pentru investiții, intensitatea ajutorului ar trebui să respecte intensitățile admisibile ale ajutorului, indicate în hărțile ajutoarelor regionale.

⁽¹⁾ JO C 155, 20.6.2008, p. 10.

- (23) La calcularea intensității ajutorului ar trebui incluse numai costurile eligibile. Regulamentul nu exceptează ajutoarele care depășesc intensitatea relevantă ca urmare a includerii costurilor neeligibile. Identificarea costurilor eligibile ar trebui susținută de documente justificative clare, precise și actualizate. Toate cifrele utilizate ar trebui considerate înaintea oricărei deduceri de impozite sau de alte taxe. Ajutoarele care pot fi plătite în mai multe tranșe ar trebui actualizate la valoarea lor în momentul în care sunt acordate. Costurile eligibile ar trebui, de asemenea, actualizate la valoarea lor în momentul acordării. Rata dobânzii care urmează să fie aplicată la actualizare și la calcularea valorii ajutoarelor, în cazul în care acestea nu iau forma unui grant, ar trebui să fie rata de actualizare și, respectiv, rata de referință aplicabilă la data acordării grantului, astfel cum se prevede în Comunicarea Comisiei privind revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de scont ⁽¹⁾. În cazul în care ajutoarele se acordă prin avantaje fiscale, tranșele ajutoarelor ar trebui actualizate pe baza ratelor de actualizare aplicabile la diferitele date la care intră în vigoare avantajele fiscale. Ar trebui să se încurajeze utilizarea ajutoarelor sub formă de avansuri rambursabile, deoarece astfel de instrumente de partajare a riscului favorizează intensificarea efectului stimulator al ajutoarelor. Prin urmare, este necesar să se stabilească faptul că, în cazul în care ajutorul este acordat sub formă de avansuri rambursabile, intensitățile aplicabile ale ajutorului prevăzute în prezentul regulament pot fi majorate, cu excepția ajutoarelor regionale deoarece acestea pot fi exceptate doar dacă sunt conforme cu hărțile aprobate.
- (24) În cazul avantajelor fiscale privind impozite ulterioare, rata de actualizare aplicabilă și valoarea exactă a tranșelor ajutoarelor nu pot fi cunoscute în avans. În astfel de cazuri, statele membre ar trebui să stabilească dinainte un plafon al valorii actualizate a ajutorului, care să respecte intensitatea aplicabilă a ajutorului. Ulterior, atunci când se cunoaște valoarea tranșei ajutorului la o anumită dată, actualizarea se poate face pe baza ratei de actualizare aplicabile la acel moment. Valoarea actualizată a fiecărei tranșe a ajutorului ar trebui dedusă din valoarea totală a plafonului „valoare plafonată”.
- (25) Pentru a stabili dacă pragurile de notificare și intensitățile maxime ale ajutorului prevăzute de prezentul regulament sunt respectate, ar trebui luată în considerare valoarea totală a măsurilor de ajutor de stat acordate pentru activitatea sau proiectul care beneficiază de ajutor. În plus, prezentul regulament ar trebui să precizeze condițiile în care pot fi cumulate diferite categorii de ajutoare. Ajutoarele exceptate de prezentul regulament și oricare alte ajutoare compatibile exceptate în temeiul altui regulament sau aprobate de Comisie pot fi cumulate atât timp cât măsurile respective vizează costuri eligibile identificabile diferite. În cazul în care surse de ajutor diferite se referă la aceleași costuri eligibile identificabile, care se suprapun parțial sau integral, cumularea ar trebui permisă până la cel mai ridicat nivel de intensitate sau până la valoarea maximă a ajutorului aplicabilă ajutorului respectiv în temeiul prezentului regulament. Prezentul regulament ar trebui să stabilească, de asemenea, norme speciale pentru cumularea măsurilor de ajutor cu și fără costuri eligibile identificabile, pentru cumularea cu ajutoarele *de minimis* și pentru cumularea cu ajutoarele în favoarea lucrătorilor cu handicap. Adesea ajutoarele *de minimis* nu sunt acordate pentru anumite costuri eligibile identificabile și nu sunt imputabile unor astfel de costuri. În acest caz, ar trebui să fie posibilă cumularea, în mod liber, a ajutoarelor *de minimis* cu ajutoare de stat exceptate în temeiul prezentului regulament. Cu toate acestea, în cazul în care se acordă ajutoare *de minimis* pentru aceleași costuri eligibile identificabile ca ajutoarele de stat exceptate în temeiul prezentului regulament, cumularea ar trebui permisă numai până la intensitatea maximă a ajutorului, astfel cum se prevede în capitolul III din prezentul regulament.
- (26) Finanțarea din partea Uniunii care este gestionată la nivel central de instituții, de agenții, de întreprinderi comune sau de alte organisme ale Uniunii și care nu se află în mod direct sau indirect sub controlul statelor membre nu constituie ajutor de stat. În cazul în care o astfel de finanțare din partea Uniunii se combină cu un ajutor de stat, numai acesta din urmă ar trebui să fie luat în considerare pentru a se stabili dacă sunt respectate pragurile de notificare și intensitățile maxime ale ajutorului, cu condiția ca valoarea totală a finanțării publice acordate în legătură cu aceleași costuri eligibile să nu depășească rata de finanțare cea mai favorabilă prevăzută în normele aplicabile ale dreptului Uniunii.
- (27) Având în vedere că ajutoarele de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat sunt, în principiu, interzise, este important ca toate părțile să aibă posibilitatea de a verifica dacă un ajutor este acordat în conformitate cu normele aplicabile. Prin urmare, transparența ajutoarelor de stat este esențială pentru aplicarea corectă a normelor prevăzute în tratat și conduce la îmbunătățirea conformității, la sporirea responsabilității, la evaluarea *inter pares* și, în ultimă instanță, la creșterea gradului de eficacitate al cheltuielilor publice. Pentru a se asigura transparența, statele membre ar trebui obligate să creeze site-uri internet cuprinzătoare privind ajutoarele de stat, la nivel regional sau național, care să prezinte informații succinte despre fiecare măsură de ajutor exceptată în temeiul prezentului regulament. Obligația respectivă ar trebui să fie o condiție pentru compatibilitatea ajutoarelor individuale cu piața internă. Respectând practica standard referitoare la publicarea informațiilor, prevăzută în Directiva 2013/37/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de modificare a Directivei 2003/98/CE privind reutilizarea informațiilor din sectorul public ⁽²⁾, ar trebui utilizat un format standard care să permită căutarea, descărcarea și publicarea cu ușurință a informațiilor pe internet. Pe site-ul internet al Comisiei ar trebui să fie publicate linkuri către site-urile internet ale tuturor statelor membre privind ajutoarele de stat. În

⁽¹⁾ JO C 14, 19.1.2008, p. 6.

⁽²⁾ JO L 175, 27.6.2013, p. 1.

conformitate cu articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 994/98, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 733/2013, pe site-ul internet al Comisiei ar trebui să fie publicate rezumate ale informațiilor despre fiecare măsură de ajutor exceptată în temeiul prezentului regulament.

- (28) Pentru a asigura o monitorizare efectivă a măsurilor de ajutor în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 994/98, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 733/2013, este oportun să se stabilească cerințe privind rapoartele transmise de către statele membre cu privire la măsurile de ajutor care au fost exceptate în temeiul prezentului regulament și cu privire la aplicarea prezentului regulament. În plus, este necesar să se stabilească norme referitoare la evidențele pe care ar trebui să le păstreze statele membre cu privire la ajutoarele exceptate în temeiul prezentului regulament, ținându-se seama de termenul de prescripție prevăzut la articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE ⁽¹⁾).
- (29) Pentru a se consolida eficacitatea condițiilor de compatibilitate stabilite în prezentul regulament, Comisia ar trebui să aibă posibilitatea să retragă beneficiul exceptării pe categorii pentru măsurile de ajutor viitoare în cazul nerespectării acestor cerințe. Comisia ar trebui să poată restricționa retragerea beneficiului exceptării pe categorii la anumite tipuri de ajutoare, la anumiți beneficiari sau la măsuri de ajutor adoptate de anumite autorități, în cazul în care nerespectarea prezentului regulament afectează numai un grup limitat de măsuri sau anumite autorități. O astfel de retragere punctuală ar constitui o măsură corectivă proporționată, legată în mod direct de cazul constatat de nerespectare a dispozițiilor prezentului regulament. În cazul nerespectării condițiilor de compatibilitate prevăzute în capitolele I și III, ajutoarele acordate nu fac obiectul prezentului regulament și, în consecință, constituie ajutoare ilegale, pe care Comisia le va examina în cadrul procedurii relevante, astfel cum se prevede în Regulamentul (CE) nr. 659/1999. În cazul nerespectării cerințelor prevăzute în capitolul II, retragerea beneficiului exceptării pe categorii cu privire la măsurile de ajutor viitoare nu are nicio consecință asupra faptului că măsurile anterioare care respectă prezentul regulament au făcut obiectul exceptării pe categorii.
- (30) Pentru a se elimina diferențele care ar putea genera denaturări ale concurenței și pentru a se facilita coordonarea dintre diferitele inițiative de la nivelul Uniunii și de la nivel național referitoare la IMM-uri, precum și din motive de claritate administrativă și de securitate juridică, definiția IMM-urilor utilizată în sensul prezentului regulament ar trebui să se bazeze pe definiția din Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii ⁽²⁾.
- (31) Prin contracararea handicapurilor care afectează regiunile defavorizate, ajutoarele regionale promovează coeziunea economică, socială și teritorială a statelor membre și a Uniunii în ansamblul său. Ajutoarele regionale au ca obiectiv susținerea dezvoltării zonelor celor mai defavorizate, prin încurajarea investițiilor și a creării de locuri de muncă într-un context durabil. În zonele care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat, pot fi acordate ajutoare regionale pentru a promova înființarea de noi unități, extinderea capacității unei unități existente, diversificarea producției unei unități sau o schimbare fundamentală în procesul general de producție al unei unități existente. Având în vedere că întreprinderile mari sunt mai puțin afectate de handicapurile regionale decât IMM-urile atunci când investesc într-o zonă care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat, ajutoarele regionale acordate întreprinderilor mari ar trebui să fie exceptate de la obligația de notificare doar pentru investițiile inițiale în favoarea unei noi activități economice în zonele respective.
- (32) Atunci când o schemă de ajutoare regionale este direcționată către un număr limitat de sectoare ale economiei, obiectivul și efectele probabile ale schemei pot fi mai degrabă sectoriale decât orizontale. Prin urmare, schemele sectoriale nu pot fi exceptate de la obligația de notificare. Cu toate acestea, după notificare, Comisia poate să evalueze posibilele efecte pozitive ale acestora în conformitate cu orientările, cadrele sau deciziile aplicabile. Acesta este cazul, în special, pentru schemele de ajutoare care acoperă activități economice din sectorul cărbunelui, al construcțiilor navale și al transporturilor. Mai mult, având în vedere caracteristicile specifice ale sectorului siderurgic și ale sectorului fibrelor sintetice, se consideră că efectele negative ale ajutoarelor regionale în sectoarele respective nu pot fi compensate de efectele pozitive în ceea ce privește coeziunea; din aceste motive, în aceste sectoare nu se pot acorda ajutoare regionale. În fine, sectoarele turismului și comunicațiilor în bandă largă îndeplinesc un rol important în economiile naționale și, în general, au un impact deosebit de pozitiv asupra dezvoltării regionale. Prin urmare, schemele de ajutoare regionale destinate activităților de turism și de comunicații în bandă largă ar trebui să fie exceptate de la obligația de notificare. Prelucrarea și comercializarea produselor agricole sunt, de asemenea, strâns legate de economiile locale și regionale și ar trebui să beneficieze de exceptare pe categorii.

⁽¹⁾ JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

⁽²⁾ JO L 124, 20.5.2003, p. 36.

- (33) Producția și distribuția de energie, precum și infrastructurile energetice fac obiectul legislației sectoriale a pieței interne, fapt care este reflectat în criteriile care asigură compatibilitatea ajutoarelor din aceste domenii cu piața internă și coerența acestora cu politica energetică și de mediu a Uniunii. Ajutoarele regionale acordate în temeiul secțiunii 1 din prezentul regulament vizează obiective de dezvoltare economică și coeziune și, prin urmare, fac obiectul unor condiții de compatibilitate diferite. Dispozițiile din prezentul regulament referitoare la ajutoarele regionale nu ar trebui să se aplice măsurilor privind producția și distribuția de energie și nici celor privind infrastructurile energetice.
- (34) Investițiile care permit întreprinderilor să aplice standarde mai stricte decât cele ale Uniunii sau să îmbunătățească nivelul de protecție a mediului în absența unor standarde ale Uniunii, investițiile pentru adaptarea anticipată la viitoarele standarde ale Uniunii, investițiile în măsuri de eficiență energetică, inclusiv în proiecte de eficiență energetică a clădirilor, investițiile pentru reabilitarea siturilor contaminate și ajutoarele pentru studii de mediu nu influențează direct funcționarea piețelor de energie. În același timp, astfel de investiții pot contribui la îndeplinirea atât a obiectivelor politicii regionale, cât și a obiectivelor energetice și de mediu ale Uniunii Europene. În astfel de cazuri, se pot aplica dispozițiile prezentului regulament referitoare atât la ajutoarele regionale, cât și la ajutoarele pentru protecția mediului, în funcție de obiectivul principal urmărit de măsura în cauză.
- (35) Pentru a nu acorda o preferință investițiilor de capital în defavoarea investițiilor în costurile forței de muncă, ar trebui ca ajutoarele regionale pentru investiții să poată fi măsurate, fie pe baza costurilor investițiilor, fie pe baza costurilor salariale aferente locurilor de muncă create în mod direct de un proiect de investiții.
- (36) Ajutoarele regionale pentru investiții nu ar trebui să fie exceptate de la obligația de notificare atunci când sunt acordate unui beneficiar care a închis aceeași activitate sau o activitate similară în Spațiul Economic European în cei doi ani care au precedat depunerea cererii sale de ajutor regional pentru investiții sau care, în momentul depunerii cererii de ajutor, are planuri concrete de a închide o astfel de activitate într-o perioadă de până la doi ani după finalizarea, în zona în cauză, a investiției inițiale pentru care se solicită ajutorul.
- (37) Comisia a acumulat suficientă experiență în aplicarea articolului 107 alineatul (3) literele (a) și (c) din tratat în ceea ce privește ajutoarele regionale de exploatare pentru compensarea costurilor suplimentare de transport al mărfurilor fabricate în regiunile ultraperiferice sau în zone slab populate și al mărfurilor prelucrate în continuare în zonele respective, precum și a costurilor suplimentare de producție și de exploatare (alte decât costurile suplimentare de transport) suportate de beneficiarii stabiliți în regiunile ultraperiferice. Întrucât există un risc de supra-compensare a costurilor de transport, care rezultă din sprijinul suplimentar acordat în cadrul programelor POSEI din sectorul agricol și întrucât nu se poate exclude posibilitatea ca unele produse agricole să nu fie produse într-o locație alternativă, sectorul agricol ar trebui exclus de la ajutoarele regionale de exploatare pentru compensarea costurilor suplimentare de transport al mărfurilor fabricate în regiunile ultraperiferice sau în zone slab populate, în temeiul prezentului regulament. Ajutoarele regionale de exploatare pentru compensarea costurilor suplimentare în regiunile ultraperiferice, altele decât costurile suplimentare de transport, nu ar trebui să fie considerate compatibile cu piața internă și exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat decât în măsura în care nivelul ajutoarelor în cauză este limitat fie la 15 % din valoarea adăugată brută creată anual de beneficiar în regiunea ultraperiferică respectivă, fie la 25 % din costurile anuale cu forța de muncă suportate de beneficiar în regiunea ultraperiferică în cauză, fie la 10 % din cifra de afaceri anuală a beneficiarului în regiunea ultraperiferică respectivă. În cazul în care ajutoarele nu depășesc valoarea care rezultă din una dintre aceste metode alternative pentru a determina costurile suplimentare de exploatare (alte decât costurile de transport), acestea pot fi considerate justificate din punct de vedere al contribuției la dezvoltarea regională și proporționale cu handicapurile cu care se confruntă întreprinderile în regiunile ultraperiferice.
- (38) Prin abordarea concentrării accentuate a problemelor economice, de mediu și sociale în zonele urbane situate în zone asistate identificate într-o hartă a ajutoarelor regionale, ajutoarele pentru dezvoltare urbană contribuie la coeziunea economică, socială și teritorială a statelor membre și a Uniunii în ansamblul său. Disfuncționalitățile pieței, care trebuie contracarate prin ajutoarele pentru dezvoltare urbană, se referă la mediul finanțării dezvoltării urbane, la lipsa unei abordări integrate în materie de dezvoltare urbană, la un deficit de finanțare care necesită o mai mare mobilizare a resurselor publice limitate și la necesitatea unei abordări mai comerciale în ceea ce privește regenerarea zonelor urbane. Prin urmare, ajutoarele pentru dezvoltare urbană acordate în vederea sprijinirii elaborării de strategii participative, integrate și sustenabile pentru soluționarea problemelor suplimentare identificate în zonele asistate ar trebui să facă obiectul excepției pe categorii.
- (39) Investițiile care corespund priorităților Strategiei Europa 2020 ⁽¹⁾ privind tehnologiile verzi și trecerea la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și care sunt realizate în zone asistate, astfel cum sunt identificate într-o hartă a ajutoarelor regionale, ar trebui să fie eligibile pentru a beneficia de sume mai mari reprezentând ajutor, prin intermediul unui bonus regional.

⁽¹⁾ EUCO 13/10 REV 1.

- (40) IMM-urile au un rol decisiv în crearea de locuri de muncă și, la un nivel mai general, acționează ca un factor de stabilitate socială și de dezvoltare economică. Cu toate acestea, dezvoltarea lor poate fi împiedicată de disfuncționalități ale pieței, care fac în așa fel încât aceste IMM-uri să fie expuse următoarelor handicapuri specifice. IMM-urile întâmpină adesea dificultăți în obținerea de capital sau de împrumuturi, din cauza reticenței anumitor piețe financiare în ceea ce privește asumarea de riscuri și din cauza garanțiilor limitate pe care le pot oferi. Din cauza resurselor limitate de care dispun, acestea pot, de asemenea, să aibă un acces restrâns la informații, în special la informațiile legate de noi tehnologii și piețe potențiale. Prin urmare, pentru a facilita dezvoltarea activităților economice ale IMM-urilor, prezentul regulament ar trebui să excepteze anumite categorii de ajutoare atunci când acestea sunt acordate IMM-urilor. Aceste categorii ar trebui să includă, în special, ajutoarele pentru investiții în favoarea IMM-urilor și participarea IMM-urilor la târguri.
- (41) IMM-urile care participă la proiecte de cooperare teritorială europeană (CTE) care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană ⁽¹⁾ întâmpină deseori dificultăți în finanțarea costurilor suplimentare generate de cooperarea dintre parteneri situați în diferite regiuni și în diferite state membre sau țări terțe. Având în vedere importanța CTE pentru politica de coeziune care oferă un cadru pentru punerea în aplicare a unor acțiuni comune și pentru schimburile în materie de politici între actorii naționali, regionali și locali din diferite state membre sau țări terțe, prezentul regulament ar trebui să abordeze anumite dificultăți cu care se confruntă proiectele CTE, pentru a le facilita respectarea normelor privind ajutoarele de stat. Aspectele specifice legate de CTE pe care ar trebui să le abordeze prezentul regulament se referă la intensitatea aplicabilă a ajutoarelor regionale pentru proiectele CTE, la costurile de cooperare suportate de IMM-uri în legătură cu proiectele CTE și la obligațiile privind publicarea și transmiterea de informații, raportarea și păstrarea de registre în scopul utilizării lor pentru monitorizare.
- (42) Având în vedere handicapurile specifice și diferențele care există între IMM-uri, se pot aplica intensități diferite ale ajutorului de bază și bonusuri diferite.
- (43) Pe baza experienței dobândite în aplicarea Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru promovarea investițiilor cu capital de risc în IMM-uri ⁽²⁾, s-au evidențiat o serie de disfuncționalități specifice pieței capitalului de risc din Uniune, legate de anumite tipuri de investiții, în diferite etape ale dezvoltării întreprinderilor respective. Aceste disfuncționalități ale pieței sunt generate de disparitatea dintre cererea și oferta de capital de risc. Prin urmare, este posibil ca volumul capitalului de risc de pe piață să fie prea limitat, iar întreprinderile să nu obțină finanțare, în pofida faptului că au un model de afaceri valoros și perspective de creștere. Principala cauză a disfuncționalităților pieței în domeniul piețelor de capital de risc, care afectează în special accesul la capital al IMM-urilor și care ar putea justifica o intervenție publică, este legată de caracterul imperfect sau asimetric al informațiilor. Aceasta nu doar afectează furnizarea de capital de risc, ci și împiedică accesul la finanțare prin împrumut pentru anumite IMM-uri. În consecință, măsurile de finanțare de risc care urmăresc să atragă capital privat pentru furnizarea de finanțare de risc către IMM-urile necotate afectate de deficitul de finanțare și care asigură luarea de decizii de finanțare orientate spre profit și gestionarea comercială a intermediarilor financiari ar trebui să fie exceptate, în anumite condiții, de la obligația de notificare.
- (44) În anumite condiții, ar trebui să fie exceptate de la obligația de notificare și ajutoarele pentru întreprinderile mici nou-înființate, ajutoarele în favoarea platformelor alternative de tranzacționare specializate în IMM-uri și ajutoarele pentru acoperirea costurilor de prospecție ale IMM-urilor.
- (45) Ajutoarele pentru cercetare, dezvoltare și inovare pot contribui la creșterea economică durabilă, sporind competitivitatea și impulsând ocuparea forței de muncă. Experiența dobândită în aplicarea Regulamentului (CE) nr. 800/2008 și a Cadrului comunitar pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare ⁽³⁾ arată că disfuncționalitățile pieței pot împiedica piața să atingă volumul optim al producției și pot conduce la ineficiențe legate de externalități, de diseminarea bunurilor sau a cunoștințelor publice, de caracterul imperfect și asimetric al informațiilor și de disfuncționalități de coordonare și de rețea.
- (46) IMM-urile pot întâmpina dificultăți în ceea ce privește dobândirea accesului la noile dezvoltări tehnologice, la transferul de cunoștințe sau la personal cu înaltă calificare. Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare, ajutoarele pentru studii de fezabilitate și ajutoarele pentru inovare acordate IMM-urilor, inclusiv ajutoarele pentru acoperirea costurilor aferente drepturilor de proprietate industrială, pot remedia aceste probleme și, prin urmare, acestea ar trebui să fie exceptate, în anumite condiții, de la obligația de notificare.

⁽¹⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 259.

⁽²⁾ JO C 194, 18.8.2006, p. 2.

⁽³⁾ JO C 323, 30.12.2006, p. 1.

- (47) În ceea ce privește ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare, partea din proiectul de cercetare care beneficiază de ajutor ar trebui să se încadreze complet întruna din următoarele categorii: cercetare fundamentală, cercetare industrială sau dezvoltare experimentală. Atunci când un proiect cuprinde sarcini diferite, ar trebui să se precizeze categoria în care se încadrează fiecare dintre sarcini sau faptul că nu ține de niciuna dintre acestea. Încadrarea nu trebuie neapărat să respecte o ordine cronologică, fiind posibilă trecerea progresivă, în timp, de la activități de cercetare fundamentală la activități mai apropiate de piață. Astfel, o sarcină efectuată într-o etapă avansată a derulării unui proiect poate fi încadrată la categoria cercetare industrială. În mod similar, o activitate desfășurată într-o etapă incipientă poate să constituie dezvoltare experimentală. Partea din proiectul de cercetare care beneficiază de ajutor ar putea să includă, de asemenea, studii de fezabilitate pregătitoare pentru activitățile de cercetare.
- (48) Infrastructurile de cercetare de înaltă calitate sunt din ce în ce mai necesare pentru o cercetare și inovare revoluționare deoarece acestea atrag talentele din întreaga lume și sunt esențiale pentru sprijinirea noilor tehnologii ale informației și comunicațiilor și pentru tehnologiile generice esențiale. Infrastructurile publice de cercetare ar trebui să continue să colaboreze cu cercetarea industrială. Accesul la infrastructurile de cercetare finanțate din fonduri publice ar trebui să fie acordat pe bază transparentă și nediscriminatorie și în condițiile pieței. În cazul în care aceste condiții nu sunt respectate, măsura de ajutor nu ar trebui să fie exceptată de la obligația de notificare. O anumită infrastructură de cercetare poate fi deținută, exploatată și utilizată de mai multe părți, iar entitățile publice și întreprinderile pot utiliza infrastructura în colaborare.
- (49) Infrastructurile de cercetare pot desfășura atât activități cu caracter economic, cât și activități fără caracter economic. Pentru a evita acordarea de ajutoare de stat pentru activități cu caracter economic prin finanțarea publică a activităților fără caracter economic, costurile și finanțarea activităților cu caracter economic și a celor fără caracter economic ar trebui să fie clar separate. În cazul în care o infrastructură este utilizată atât pentru activități economice, cât și pentru activități fără caracter economic, finanțarea prin intermediul resurselor de stat a costurilor legate de activitățile fără caracter economic ale infrastructurii nu constituie ajutor de stat. Finanțarea publică intră sub incidența normelor privind ajutoarele de stat doar în măsura în care acoperă costuri legate de activitățile economice. Numai acestea din urmă ar trebui luate în considerare în vederea asigurării respectării pragurilor de notificare și a intensităților maxime ale ajutoarelor. Dacă infrastructura este utilizată aproape exclusiv pentru o activitate fără caracter economic, este posibil ca finanțarea sa să nu intre deloc sub incidența normelor privind ajutoarele de stat, cu condiția ca utilizarea economică să rămână complet auxiliară, și anume o activitate care este în mod direct legată de exploatarea infrastructurii și necesară pentru aceasta sau este în mod intrinsec legată de utilizarea sa principală fără caracter economic, și amploarea acesteia să fie limitată. Ar trebui să se considere că acest lucru se întâmplă în cazul în care activitățile economice consumă aceeași factori de producție (de exemplu, materiale, echipamente, forță de muncă și capital fix) ca activitățile fără caracter economic, iar capacitatea alocată în fiecare an unei astfel de activități economice nu va depăși 20 % din capacitatea anuală totală a infrastructurii de cercetare.
- (50) Ajutoarele pentru clusterelor de inovare vizează abordarea disfuncționalităților pieței asociate problemelor de coordonare care împiedică dezvoltarea clusterelor sau care limitează interacțiunile și fluxurile de cunoștințe în cadrul acestora. Ajutoarele de stat pot să sprijine fie investițiile în infrastructuri deschise și partajate pentru clusterelor de inovare, fie funcționarea clusterelor, astfel încât să se intensifice colaborarea, crearea de rețele și învățarea. Ajutoarele de exploatare pentru clusterelor de inovare ar trebui, cu toate acestea, să fie acordate numai cu titlu temporar, pentru o perioadă limitată care să nu depășească 10 ani. Raportul dintre valoarea totală a ajutorului acordat pentru costurile eligibile totale nu trebuie să depășească 50 % în perioada în care ajutorul este acordat.
- (51) Inovarea de proces și organizațională poate avea de suferit de pe urma disfuncționalităților pieței manifestate sub forma caracterului imperfect al informațiilor și a externalităților pozitive, care ar trebui abordate prin măsuri specifice. Ajutorul pentru acest tip de inovare este relevant în special pentru IMM-uri, deoarece acestea se confruntă cu constrângeri care pot să le afecteze capacitatea de a-și îmbunătăți producția sau metodele de livrare ori capacitatea de a-și consolida semnificativ practicile comerciale, organizarea locului de muncă și relațiile externe. Pentru a stimula întreprinderile mari să colaboreze cu IMM-urile în materie de activități de inovare de proces și organizațională, ar trebui să beneficieze de dispozițiile regulamentului privind exceptarea pe categorii și măsurile de ajutor care contribuie la finanțarea costurilor suportate de întreprinderile mari pentru astfel de activități, cu respectarea anumitor condiții.
- (52) Promovarea formării și recrutarea/încadrarea în muncă a lucrătorilor defavorizați și a lucrătorilor cu handicap reprezintă un obiectiv central al politicilor economice și sociale ale Uniunii și ale statelor membre ale acesteia.
- (53) Formarea generează, de regulă, externalități pozitive pentru societate în ansamblul său ca urmare a faptului că mărește rezerva de lucrători calificați din rândul cărora pot face recrutări alte întreprinderi, îmbunătățește competitivitatea industriei Uniunii și joacă un rol important în cadrul strategiei Uniunii de ocupare a forței de muncă. Prin urmare, ajutoarele care promovează formarea ar trebui exceptate, în anumite condiții, de la obligația de notificare. Având în vedere handicapurile specifice pe care IMM-urile le întâmpină și nivelul mai ridicat al costurilor relative pe care trebuie să le suporte acestea atunci când investesc în formare, intensitățile ajutoarelor care beneficiază de exceptare în temeiul prezentului regulament ar trebui majorate pentru IMM-uri. În plus, intensitățile ajutoarelor care beneficiază de exceptare în temeiul prezentului regulament ar trebui majorate dacă formarea este acordată lucrătorilor defavorizați sau lucrătorilor cu handicap. Caracteristicile formării în sectorul transportului maritim justifică o abordare specifică pentru acest sector.

- (54) Anumite categorii de lucrători defavorizați sau de lucrători cu handicap se confruntă în continuare cu dificultăți deosebite legate de intrarea și rămânerea pe piața forței de muncă. Din acest motiv, autoritățile publice pot lua măsuri care oferă întreprinderilor stimulentele necesare pentru a atinge un nivel superior de ocupare a forței de muncă în cazul acestor categorii de lucrători, în special al tinerilor. Întrucât costurile forței de muncă fac parte din cheltuielile de funcționare normale ale oricărei întreprinderi, ajutoarele pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor defavorizați și a lucrătorilor cu handicap ar trebui să aibă un efect pozitiv asupra nivelurilor de ocupare a forței de muncă în cazul acestor categorii de lucrători și nu doar să permită întreprinderilor să reducă nivelul costurilor pe care, altfel, ar trebui să le suporte. În consecință, astfel de ajutoare ar trebui să fie exceptate de la obligația de notificare atunci când sunt de natură să permită acestor categorii de lucrători să intre pe piața forței de muncă sau să se reintegreze și să se mențină pe această piață. Astfel cum se prevede în Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap: un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere ⁽¹⁾, principalele elemente ale Strategiei UE pentru persoanele cu handicap combină lupta împotriva discriminării, egalitatea de șanse și măsurile de incluziune activă și reflectă dispozițiile Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap, la care UE și majoritatea statelor membre sunt parte. Prezentul regulament ar trebui să se refere la ajutoarele pentru lucrătorii cu handicap în sensul articolului 1 din convenție.
- (55) Astfel cum se arată în Comunicarea Comisiei intitulată Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii ⁽²⁾, creșterea durabilă pentru o economie mai eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologică și mai competitivă este unul dintre principalii piloni ai obiectivului Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Dezvoltarea durabilă se bazează, printre altele, pe un nivel înalt de protecție și pe îmbunătățirea calității mediului. Domeniul protecției mediului se confruntă cu disfuncționalități ale pieței care fac în așa fel încât, în condiții normale de piață, întreprinderile să nu fie neapărat motivate să reducă poluarea pe care o cauzează din moment ce orice astfel de reducere poate antrena o creștere a costurilor acestora, fără beneficii corespunzătoare. Atunci când întreprinderile nu sunt obligate să internalizeze costurile poluării, societatea în ansamblul său suportă aceste costuri.
- (56) Introducerea unor standarde obligatorii de mediu poate soluționa o astfel de disfuncționalitate a pieței. Un nivel superior de protecție a mediului poate fi atins prin investiții care depășesc standardele obligatorii ale Uniunii. Pentru a stimula întreprinderile să îmbunătățească nivelul de protecție a mediului înconjurător dincolo de aceste standarde obligatorii ale Uniunii, ajutoarele de stat în acest domeniu ar trebui să facă obiectul excepției pe categorii. Pentru a nu descuraja statele membre să impună standarde naționale obligatorii mai stricte decât standardele corespunzătoare ale Uniunii, astfel de ajutoare de stat ar trebui să fie exceptate, indiferent dacă există sau nu standarde naționale obligatorii mai stricte decât standardul Uniunii.
- (57) În principiu, nu ar trebui să se acorde ajutoare în cazul în care investițiile efectuate asigură respectarea de către întreprinderi a standardelor Uniunii adoptate deja, dar care nu sunt încă în vigoare. Cu toate acestea, ajutoarele de stat pot avea drept rezultat îmbunătățirea comportamentului întreprinderilor în ceea ce privește protecția mediului, în cazul în care aceste ajutoare de stat oferă stimulente pentru întreprinderi în vederea adaptării din timp la viitoarele standarde ale Uniunii, înaintea intrării în vigoare a acestora și atât timp cât aceste standarde nu se aplică retroactiv. Ajutoarele acordate întreprinderilor pentru a se adapta la standardele viitoare ale Uniunii pot avea drept rezultat atingerea mai devreme a unui nivel ridicat de protecție a mediului și, prin urmare, astfel de ajutoare ar trebui să fie exceptate.
- (58) Ca parte a Strategiei Europa 2020, Uniunea și-a stabilit obiectivul de a atinge o creștere cu 20 % a eficienței energetice până în 2020 și, în special, a adoptat Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE ⁽³⁾ care instituie un cadru comun pentru promovarea eficienței energetice în cadrul Uniunii și care urmărește obiectivul global de a se economisi cel puțin 20 % din consumul de energie primară la nivelul Uniunii. Pentru a facilita îndeplinirea obiectivelor respective, măsurile care sprijină eficiența energetică, cogenerarea de înaltă eficiență, precum și sistemele de termoficare și răcire centralizată eficiente din punct de vedere energetic ar trebui să facă obiectul excepției pe categorii.
- (59) Măsurile de sporire a eficienței energetice a clădirilor corespund priorităților Strategiei Europa 2020 în ceea ce privește trecerea la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Din cauza lipsei unei abordări integrate în domeniul eficienței energetice a clădirilor, este posibil ca astfel de investiții să se confrunte deseori cu un deficit de finanțare care necesită o mai bună mobilizare a resurselor publice limitate. Prin urmare, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a sprijini investițiile destinate eficienței energetice a clădirilor, acordând ajutoare sub formă de granturi directe în favoarea proprietarilor sau locatarilor în conformitate cu dispozițiile generale privind

⁽¹⁾ COM(2010) 636, 15.11.2010.

⁽²⁾ COM(2010) 2020, 3.3.2010.

⁽³⁾ JO L 315, 14.11.2012, p. 1.

măsurile de eficiență energetică, dar și sub formă de împrumuturi și de garanții prin intermediari financiari aleși pe baza unui mecanism de selecție transparent, în temeiul dispozițiilor specifice privind proiectele de eficiență energetică a clădirilor.

- (60) Pentru atingerea obiectivelor Uniunii privind energia din surse regenerabile prevăzute în Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE ⁽¹⁾, și în măsura în care este necesar un sprijin suplimentar, pe lângă un cadru de reglementare, cum ar fi schema UE de comercializare a certificatelor de emisii prevăzută în Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului ⁽²⁾, ajutoarele acordate pentru investițiile de sprijinire a energiei din surse regenerabile ar trebui să facă obiectul exceptării pe categorii.
- (61) Având în vedere denaturările limitate ale schimburilor comerciale și ale concurenței, exceptarea pe categorii ar trebui, de asemenea, să vizeze ajutoarele de exploatare pentru instalațiile de dimensiuni mici producătoare de energie din surse regenerabile, sub rezerva unor condiții bine definite. Ajutoarele de exploatare pentru instalațiile de dimensiuni mai mari ar trebui să facă obiectul exceptării pe categorii în cazul în care cazurile de denaturare a concurenței sunt limitate. Prin urmare, astfel de ajutoare de exploatare pot fi exceptate pe categorii atunci când sunt acordate pentru tehnologii noi și inovatoare, în cazul în care ajutoarele se acordă pe baza unei proceduri de licitație concurențiale deschise cel puțin pentru o astfel de tehnologie, care folosește un mecanism prin care producătorii de energie din surse regenerabile sunt expuși la prețurile pieței. Ajutoarele totale acordate pe această bază nu se pot acorda pentru mai mult de 5 % din noua capacitate planificată de producție de energie electrică din surse regenerabile. Ajutoarele acordate prin proceduri de licitație deschisă pentru toate tehnologiile legate de energia din surse regenerabile ar trebui să facă integral obiectul exceptării pe categorii. Ar trebui ca schemele de ajutoare de exploatare să fie, în principiu, deschise și altor țări SEE, precum și părților contractante la Tratatul de instituire a Comunității Energiei, pentru a limita efectele globale de denaturare. Statele membre sunt încurajate să instituie un mecanism de cooperare înainte de a autoriza acordarea unui sprijin transfrontalier. În lipsa unui mecanism de cooperare, producția provenind de la instalațiile din alte țări nu va fi luată în calcul în vederea realizării obiectivului național privind energia din surse regenerabile. Având în vedere aceste constrângeri, statelor membre ar trebui să li se acorde suficient timp pentru a elabora scheme de sprijin adecvate care să fie deschise și participării altor țări. Prin urmare, o astfel de deschidere nu este o condiție pentru exceptarea de la obligația de notificare, în măsura în care în tratat nu există dispoziții care să impună acest lucru.
- (62) În ceea ce privește ajutoarele pentru producția de energie hidroelectrică, impactul lor poate avea două fațete. Pe de o parte, acesta are un impact pozitiv din punctul de vedere al emisiilor scăzute de gaze cu efect de seră și, pe de altă parte, ar putea avea și un impact negativ asupra sistemelor hidrografice și a biodiversității. Prin urmare, atunci când se acordă ajutoare pentru energia hidroelectrică, statele membre ar trebui să respecte Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei ⁽³⁾, în special articolul 4 alineatul (7) care prevede criteriile care trebuie îndeplinite pentru a se permite noi modificări ale corpurilor de apă.
- (63) Ajutoarele ar trebui acordate numai formelor durabile de energie din surse regenerabile. Ajutoarele pentru biocarburanți ar trebui să intre sub incidența prezentului regulament doar în măsura în care acestea se acordă pentru biocarburanți durabili, în conformitate cu Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului. Cu toate acestea, ajutoarele pentru biocarburanții obținuți din culturi alimentare ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament pentru a se stimula tranziția către producția unor forme mai avansate de biocarburanți. Ajutoarele pentru biocarburanții care fac obiectul unei obligații de furnizare sau de încorporare ar trebui excluse din domeniul de aplicare al exceptării pe categorii întrucât obligația juridică menționată anterior poate oferi stimulente suficiente pentru investițiile în aceste tipuri de energie din surse regenerabile.
- (64) Ajutoarele acordate sub formă de reduceri fiscale în temeiul Directivei 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității ⁽⁴⁾ care favorizează protecția mediului și care intră sub incidența prezentului regulament pot fi, în mod indirect, în beneficiul mediului. Cu toate acestea, taxele de mediu ar trebui să reflecte costul social al emisiilor, în timp ce reducerile fiscale ar putea avea un impact negativ asupra acestui obiectiv. Prin urmare, pare necesară limitarea duratei acestor reduceri fiscale la perioada de aplicare a prezentului regulament. La încheierea perioadei, statele membre ar trebui să reevalueze oportunitatea reducerilor fiscale respective. În scopul de a reduce la minimum denaturarea concurenței, ajutoarele ar trebui acordate în același mod pentru toți concurenții care se află într-o situație de fapt similară. Pentru a menține semnalul referitor la preț adresat întreprinderilor pe care taxa de mediu urmărește să îl transmită, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a elabora un regim de reducere fiscală pe baza unei compensații anuale fixe (rambursare de taxe).

⁽¹⁾ JO L 140, 5.6.2009, p. 16.

⁽²⁾ JO L 275, 25.10.2003, p. 32.

⁽³⁾ OJ L 327, 22.12.2000, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 283, 31.10.2003, p. 51.

- (65) Având în vedere principiul „poluatorul plătește”, costurile măsurilor de combatere a poluării ar trebui suportate de către poluatorul care cauzează poluarea. Ajutoarele pentru reabilitarea siturilor contaminate se justifică în cazurile în care persoana răspunzătoare de contaminare în temeiul legislației aplicabile nu poate fi identificată. Cu toate acestea, ar trebui să se aplice condițiile privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, astfel cum sunt definite în Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului ⁽¹⁾, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE ⁽²⁾ și prin Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon și de modificare a Directivei 85/337/CEE a Consiliului, precum și a Directivelor 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului, și în Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 ⁽³⁾. Prin urmare, pentru a facilita repararea daunelor aduse mediului existente, acest tip de ajutoare ar trebui, în anumite condiții, să facă obiectul exceptării pe categorii.
- (66) În conformitate cu ierarhia deșeurilor stabilită în Directiva-cadru a Uniunii Europene privind deșeurile, Al șaptelea program de acțiune pentru mediu identifică reutilizarea și reciclarea deșeurilor drept priorități-cheie ale politicii de mediu a Uniunii Europene. Ajutoarele de stat pentru aceste activități pot contribui la protecția mediului cu condiția respectării dispozițiilor articolului 4 alineatul (1) din Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (Directiva-cadru privind deșeurile) ⁽⁴⁾. În plus, astfel de ajutoare nu ar trebui să scutească în mod indirect poluatorii de o sarcină pe care ar trebui să o suporte în temeiul dreptului Uniunii sau de o sarcină care ar trebui considerată ca fiind un cost normal al întreprinderii. Prin urmare, ajutoarele în beneficiul unor astfel de activități ar trebui să facă obiectul exceptării pe categorii, inclusiv atunci când este vorba despre deșeuri ale altor întreprinderi și când, în absența ajutoarelor, materialele tratate ar fi aruncate sau tratate într-un mod mai puțin ecologic.
- (67) O infrastructură energetică modernă este crucială atât pentru o piață integrată a energiei, cât și pentru a permite Uniunii să își realizeze obiectivele în materie de climă și de energie. În special, construcția și modernizarea infrastructurilor din regiunile asistate contribuie la coeziunea economică, socială și teritorială a statelor membre și a Uniunii în ansamblu, prin susținerea investițiilor și a creării de locuri de muncă și prin funcționarea piețelor de energie din zonele cele mai defavorizate. În vederea limitării efectelor de denaturare nejustificate pe care le pot avea astfel de ajutoare, nu ar trebui să facă obiectul exceptării pe categorii decât ajutoarele acordate pentru infrastructuri, sub rezerva legislației privind piața internă a energiei și în conformitate cu această legislație.
- (68) Studiile de mediu pot contribui la identificarea investițiilor necesare pentru atingerea unui nivel mai ridicat de protecție a mediului. Prin urmare, ajutoarele de stat destinate să sprijine realizarea de studii de mediu care vizează susținerea investițiilor în protecția mediului, astfel cum sunt reglementate în prezentul regulament, ar trebui să facă obiectul exceptării pe categorii. Întrucât auditurile energetice sunt obligatorii pentru întreprinderile mari, acestea nu ar trebui să beneficieze de ajutoare de stat.
- (69) În conformitate cu articolul 107 alineatul (2) litera (b) din tratat, ajutoarele destinate reparării daunelor provocate de dezastre naturale sunt compatibile cu piața internă. Pentru a asigura securitatea juridică, este necesar să se definească tipul de evenimente care poate constitui un dezastru natural ce face obiectul exceptării în temeiul prezentului regulament. În sensul prezentului regulament, cutremurele, alunecările de teren, inundațiile, în special inundațiile provocate de revărsarea apelor din râuri sau lacuri, avalanșele, tornadele, uraganele, erupțiile vulcanice și incendiile necontrolate de origine naturală ar trebui considerate evenimente care constituie un dezastru natural. Daunele provocate de condiții meteorologice nefavorabile, precum înghețul, grindina, poleiul, ploaia sau seceta, care au loc cu o mai mare regularitate, nu ar trebui considerate un dezastru natural în sensul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din tratat. Pentru a se asigura că ajutoarele destinate reparării daunelor provocate de dezastre naturale fac, într-adevăr, obiectul exceptării, prezentul regulament ar trebui să stabilească condiții pe baza practicii consacrate, a căror îndeplinire va asigura faptul că schemele de ajutoare destinate reparării daunelor provocate de dezastre naturale pot beneficia de exceptare pe categorii. Condițiile respective ar trebui să se refere, în special, la recunoașterea oficială de către autoritățile competente ale statelor membre a caracterului de dezastru natural al evenimentului respectiv, la existența unei legături directe de cauzalitate între dezastrul natural și daunele suferite de întreprinderea beneficiară, care poate fi și o întreprindere aflată în dificultate, și ar trebui să asigure evitarea supracompensării. Compensația nu ar trebui să depășească ceea ce este necesar pentru a permite beneficiarului să revină la situația existentă înainte de producerea dezastrului.

⁽¹⁾ JO L 143, 30.4.2004, p. 56.

⁽²⁾ JO L 102, 11.4.2006, p. 15.

⁽³⁾ JO L 140, 5.6.2009, p. 114.

⁽⁴⁾ JO L 312, 22.11.2008, p. 3.

- (70) Ajutoarele acordate transporturilor aeriene și maritime de călători au un caracter social în cazul în care răspund necesității de a garanta legături constante pentru rezidenții din regiunile îndepărtate prin reducerea unora dintre costurile biletelor de călătorie pentru aceștia. Acesta ar putea fi cazul pentru regiunile ultraperiferice, Malta, Cipru, Ceuta și Melilla, alte insule care fac parte din teritoriul unui stat membru, precum și pentru zonele cu densitate redusă a populației. În cazul în care o regiune îndepărtată este legată de Spațiul Economic European prin mai multe rute de transport, inclusiv prin rute indirecte, ar trebui să fie posibil să se acorde ajutoare pentru toate rutele respective și pentru transportul asigurat de către toți transportatorii care operează pe rutele în cauză. Ajutoarele ar trebui acordate fără a se face discriminări în ceea ce privește identitatea transportatorului sau tipul de servicii și ar putea include servicii regulate, de tip charter și cu tarife reduse.
- (71) Conectivitatea în bandă largă are o importanță strategică pentru realizarea obiectivului Strategiei Europa 2020 privind o creștere și o inovare inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și pentru coeziunea socială și teritorială ⁽¹⁾. Ajutoarele pentru investiții în infrastructurile de bandă largă vizează stimularea dezvoltării unor astfel de infrastructuri și a realizării lucrărilor de geniu civil aferente în zonele în care nu există infrastructură comparabilă și nici nu este probabil ca aceasta să fie dezvoltată de către operatorii de pe piață în viitorul apropiat. Având în vedere experiența dobândită de Comisie, astfel de ajutoare pentru investiții nu duc la denaturări nejustificate ale schimburilor comerciale și ale concurenței, sub rezerva îndeplinirii anumitor condiții. Aceste condiții ar trebui să vizeze, în special, limitarea denaturărilor concurenței prin condiționarea ajutoarelor de o selecție concurențială și neutră din punct de vedere tehnologic și prin asigurarea accesului cu ridicata la rețelele care fac obiectul unor subvenții, luându-se în considerare ajutoarele primite de operatorul de rețea. Deși, în anumite condiții, degрупarea virtuală poate fi considerată echivalentă degрупării fizice, până când se va dobândi mai multă experiență, este necesar să se evalueze de la caz la caz dacă un anumit produs de acces cu ridicata non-fizic sau virtual ar trebui considerat echivalent cu degрупarea buclei locale a unei rețele de cupru sau fibră optică. Din acest motiv, și până când o astfel de experiență privind ajutoarele de stat în cazuri individuale sau privind contextul de reglementare *ex ante* poate fi luată în considerare într-o revizuire viitoare, ar trebui să se ceară degрупarea fizică, cu scopul de a beneficia de prezentul regulament de exceptare pe categorii. Atunci când costurile viitoare și evoluțiile veniturilor sunt incerte și există o puternică asimetrie a informațiilor, statele membre ar trebui să adopte și modele de finanțare care includ elemente de monitorizare și de recuperare pentru a permite o repartizare echilibrată a câștigurilor neprevăzute. Pentru a se evita o sarcină disproporționată asupra proiectelor locale, de mici dimensiuni, aceste modele ar trebui instituite numai în cazul proiectelor care depășesc un prag minim.
- (72) În sectorul culturii și al conservării patrimoniului, este posibil ca o serie de măsuri luate de statele membre să nu constituie ajutor deoarece nu îndeplinesc toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat, de exemplu din cauză că activitatea respectivă nu are caracter economic sau pentru că nu sunt afectate schimburile comerciale dintre statele membre. În măsura în care astfel de măsuri sunt reglementate de articolul 107 alineatul (1) din tratat, instituțiile și proiectele culturale nu duc, de obicei, la o denaturare semnificativă a concurenței, iar experiența dobândită din cazurile anterioare a demonstrat că astfel de ajutoare au efecte limitate asupra schimburilor comerciale. Articolul 167 din tratat recunoaște importanța pe care promovarea culturii o are pentru Uniune și statele sale membre și prevede că în acțiunile întreprinse în temeiul celorlalte dispoziții ale tratatului, Uniunea ar trebui să țină seama de aspectele culturale, în special pentru a respecta și a promova diversitatea culturilor sale. Întrucât patrimoniul natural este deseori esențial în modelarea patrimoniului artistic și cultural, prin conservarea patrimoniului, în sensul prezentului regulament, ar trebui să se înțeleagă și patrimoniul natural legat de patrimoniul cultural sau recunoscut în mod oficial de către autoritățile publice competente ale unui stat membru. Având în vedere natura duală a culturii, aceasta fiind pe de o parte o resursă economică prin care se oferă oportunități importante pentru crearea de bunăstare și de locuri de muncă și, pe de altă parte, un vehicul de identități, de valori și de sensuri care ne oglindesc și ne modelează societățile, normele privind ajutoarele de stat ar trebui să recunoască specificitățile culturii și ale activităților economice legate de aceasta. Ar trebui să se stabilească o listă de obiective și activități culturale eligibile și ar trebui să se precizeze costurile eligibile. Sub incidența exceptării pe categorii ar trebui să intre atât investițiile, cât și ajutoarele de exploatare situate sub anumite praguri stabilite, cu condiția ca supracompensarea să fie exclusă. În general, nu ar trebui să fie incluse activitățile care, deși ar putea să prezinte un aspect cultural, au un caracter predominant comercial din cauza potențialului lor mai ridicat de denaturare a concurenței, precum presa și revistele (scrise sau electronice). Mai mult, lista obiectivelor și activităților culturale eligibile nu ar trebui să cuprindă activități comerciale, precum moda, designul sau jocurile video.
- (73) Operele audiovizuale au un rol important în modelarea identităților europene și reflectă diferitele tradiții ale statelor membre și ale regiunilor Uniunii. Deși între filmele produse în afara Uniunii există o concurență puternică, circulația filmelor europene în afara țării lor de origine este limitată din cauza fragmentării în piețe naționale sau regionale. Sectorul este caracterizat de costuri de investiții ridicate, de o lipsă percepută de rentabilitate din cauza publicului restrâns și de dificultăți legate de obținerea de finanțare privată suplimentară. Din cauza acestor factori, Comisia a elaborat criterii specifice pentru a evalua necesitatea, proporționalitatea și caracterul adecvat al ajutoarelor acordate pentru scrierea scenariilor și pentru crearea, producția, distribuția și promovarea operelor

⁽¹⁾ COM(2010) 245, 19.5.2010.

audiovizuale. În Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale ⁽¹⁾ au fost stabilite criterii noi, iar acestea ar trebui să se reflecte în normele de exceptare pe categorii pentru schemele de ajutoare destinate operelor audiovizuale. Intensitățile mai ridicate ale ajutorului se justifică pentru producțiile și coproducțiile transfrontaliere care au mai multe șanse să fie distribuite în mai multe state membre.

- (74) Măsurile de ajutor pentru investiții în infrastructurile sportive ar trebui să facă obiectul exceptării pe categorii în cazul în care îndeplinesc condițiile prevăzute în prezentul regulament, în măsura în care reprezintă ajutoare de stat. În sectorul sportului este posibil ca o serie de măsuri adoptate de statele membre să nu constituie ajutoare de stat deoarece beneficiarul nu desfășoară o activitate economică sau pentru că nu sunt afectate schimburile comerciale dintre statele membre. Este posibil ca, în anumite circumstanțe, acest lucru să fie valabil în cazul măsurilor de ajutor care au un caracter pur local sau care vizează sportul pentru amatori. Articolul 165 din tratat recunoaște importanța promovării obiectivelor europene ale sportului, având în vedere totodată caracterul specific, structurile bazate pe voluntariat, precum și funcția socială și educativă a sportului. Ajutoarele pentru infrastructuri care deservește mai multe scopuri de recreere, fiind astfel multifuncționale, ar trebui, de asemenea, să facă obiectul exceptării pe categorii. Cu toate acestea, ajutoarele pentru infrastructurile turistice multifuncționale, cum ar fi parcurile de distracții și facilitățile hoteliere, ar trebui exceptate numai în cazul în care fac parte dintr-o schemă de ajutoare regionale destinată activităților de turism dintr-o regiune asistată, care au un efect deosebit de pozitiv asupra dezvoltării regionale. Condițiile de compatibilitate privind ajutoarele pentru infrastructuri sportive sau multifuncționale ar trebui să garanteze, în special, accesul deschis și nediscriminatoriu la infrastructurile respective și o procedură echitabilă de atribuire a concesiunilor către un terț, în conformitate cu dispozițiile relevante din legislația Uniunii și jurisprudența instanțelor Uniunii, pentru a construi, moderniza și/sau exploata infrastructura respectivă. În cazul în care infrastructura sportivă este folosită de către cluburile sportive profesionale, condițiile tarifare pentru utilizarea infrastructurii de către aceste cluburi ar trebui puse la dispoziția publicului pentru a asigura transparența și egalitatea de tratament pentru utilizatori. Ar trebui să se asigure faptul că nu se acordă supracompensări.
- (75) După cum se subliniază în concluziile Consiliului European din 17 iunie 2010 care adoptă Strategia Europa 2020 ⁽²⁾, ar trebui depuse eforturi în vederea eliminării principalelor obstacole în calea creșterii la nivelul UE, inclusiv a celor legate de funcționarea pieței interne și a infrastructurii. Disponibilitatea infrastructurilor locale reprezintă o condiție prealabilă importantă pentru dezvoltarea mediului de afaceri și de consum și pentru modernizarea și dezvoltarea bazei industriale în vederea asigurării unei funcționări depline a pieței interne, astfel cum se menționează în Recomandarea Consiliului privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii ⁽³⁾, care face parte din orientările integrate ale Strategiei Europa 2020. Astfel de infrastructuri puse la dispoziția părților interesate în mod deschis, transparent și nediscriminatoriu permit crearea unui mediu propice pentru investiții private și creștere, contribuind astfel în mod pozitiv la îndeplinirea obiectivelor de interes comun, în special în ceea ce privește prioritățile și obiectivele Strategiei Europa 2020 ⁽⁴⁾, în timp ce riscurile de denaturare rămân limitate. O serie de măsuri întreprinse de statele membre în ceea ce privește infrastructurile locale nu constituie ajutoare de stat întrucât nu îndeplinesc toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat, de exemplu fiindcă beneficiarul nu desfășoară o activitate economică, fiindcă nu există efecte asupra schimburilor comerciale între statele membre sau fiindcă măsura constă în compensare pentru un serviciu de interes economic general care îndeplinește toate criteriile cauzei Altmark ⁽⁵⁾. Cu toate acestea, în cazul în care finanțarea acestor infrastructuri locale constituie, într-adevăr, ajutoare de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat, aceste ajutoare nu ar trebui exceptate de la obligația de notificare decât atunci când sunt acordate ajutoare de valoare mică.
- (76) Întrucât ajutoarele pentru alte tipuri de infrastructuri pot face obiectul unor criterii specifice și bine concepute care asigură compatibilitatea acestora cu piața internă, dispozițiile prezentului regulament referitoare la ajutoarele pentru infrastructurile locale nu ar trebui să se aplice ajutoarelor acordate următoarelor tipuri de infrastructuri: infrastructurile de cercetare, clusterelor de inovare, sistemele de termoficare și răcire centralizată eficiente din punct de vedere energetic, infrastructurile energetice, reciclarea și reutilizarea deșeurilor, infrastructurile în bandă largă, cultura și conservarea patrimoniului, infrastructurile sportive și infrastructurile de agrement multifuncționale, aeroporturile și porturile.
- (77) Având în vedere experiența Comisiei în acest domeniu, politica în domeniul ajutoarelor de stat ar trebui să fie revizuită periodic. Prin urmare, perioada de aplicare a prezentului regulament ar trebui să fie limitată. Este necesar să se prevadă dispoziții tranzitorii, inclusiv normele aplicabile schemelor de ajutoare exceptate la sfârșitul perioadei de aplicare a prezentului regulament. Astfel de norme ar trebui să acorde statelor membre timpul necesar pentru a se adapta la orice regim viitor. Cu toate acestea, perioada de adaptare nu ar trebui să se aplice schemelor de ajutoare regionale, inclusiv schemelor de ajutoare regionale pentru dezvoltare urbană, a căror exceptare trebuie să expire la data la care expiră hărțile ajutoarelor regionale aprobate, și nici anumitor scheme de ajutoare de finanțare de risc,

⁽¹⁾ JO C 332, 15.11.2013, p. 1.

⁽²⁾ EUCO 13/10 REV 1.

⁽³⁾ JO L 191, 23.7.2010, p. 28.

⁽⁴⁾ COM(2010) 2020, 3.3.2010.

⁽⁵⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 24 iulie 2003 pronunțată în cauza Altmark Trans GmbH și Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, în prezența Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht, C-280/00, Rec., 2003, p. I-7747.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CUPRINS

CAPITOLUL I:	Dispoziții comune	15
CAPITOLUL II:	Monitorizare	36
CAPITOLUL III:	Dispoziții specifice pentru diferitele categorii de ajutoare	37
Secțiunea 1 —	Ajutoarele regionale	37
Secțiunea 2 —	Ajutoarele destinate IMM-urilor	41
Secțiunea 3 —	Ajutoarele pentru accesul IMM-urilor la finanțare	43
Secțiunea 4 —	Ajutoarele pentru cercetare, dezvoltare și inovare	47
Secțiunea 5 —	Ajutoarele pentru formare	51
Secțiunea 6 —	Ajutoarele pentru lucrătorii defavorizați și pentru lucrătorii cu handicap	52
Secțiunea 7 —	Ajutoarele pentru protecția mediului	53
Secțiunea 8 —	Ajutoarele destinate reparării daunelor provocate de anumite dezastre naturale	62
Secțiunea 9 —	Ajutoarele sociale pentru transportul rezidenților din regiunile îndepărtate	63
Secțiunea 10 —	Ajutoarele pentru infrastructurile de bandă largă	63
Secțiunea 11 —	Ajutoarele pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului	64
Secțiunea 12 —	Ajutoarele pentru infrastructurile sportive și pentru infrastructurile de agrement multifuncționale	67
Secțiunea 13 —	Ajutoarele pentru infrastructurile locale	68
CAPITOLUL IV:	Dispoziții finale	68

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII COMUNE

Articolul 1

Domeniul de aplicare

- (1) Prezentul regulament se aplică următoarelor categorii de ajutoare:
- (a) ajutoare regionale;
 - (b) ajutoare destinate IMM-urilor sub formă de ajutoare pentru investiții, ajutoare de exploatare și ajutoare pentru accesul IMM-urilor la finanțare;
 - (c) ajutoare pentru protecția mediului;
 - (d) ajutoare pentru cercetare, dezvoltare și inovare;
 - (e) ajutoare pentru formare;
 - (f) ajutoare pentru recrutarea și încadrarea în muncă a lucrătorilor defavorizați și a lucrătorilor cu handicap;
 - (g) ajutoare destinate reparării daunelor provocate de anumite dezastre naturale;

- (h) ajutoare sociale pentru transportul rezidenților din regiunile îndepărtate;
 - (i) ajutoare pentru infrastructura de bandă largă;
 - (j) ajutoare pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului;
 - (k) ajutoare pentru infrastructurile sportive și pentru infrastructurile de agrement multifuncționale; și
 - (l) ajutoare pentru infrastructurile locale.
- (2) Prezentul regulament nu se aplică:
- (a) schemelor de la secțiunile 1 (cu excepția articolului 15, 2, 3, 4, 7 (cu excepția articolului 44, și 10 din capitolul III al prezentului regulament, dacă bugetul mediu anual al ajutoarelor de stat depășește 150 milioane EUR, la șase luni după intrarea în vigoare a acestora; Comisia poate hotărî ca prezentul regulament să continue să se aplice pentru o perioadă mai lungă pentru oricare din aceste scheme de ajutoare după ce a evaluat planul de evaluare relevant notificat Comisiei de către statul membru, în termen de 20 de zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a schemei;
 - (b) oricăror modificări a schemelor menționate la articolul 1 alineatul (2) litera (a), altele decât modificările care nu pot afecta compatibilitatea schemei de ajutoare în temeiul prezentului regulament sau nu pot să afecteze în mod semnificativ conținutul planului de evaluare aprobat;
 - (c) ajutoarelor destinate activităților legate de exportul către țări terțe sau către alte state membre, respectiv ajutoarelor legate direct de cantitățile exportate, de înființarea și funcționarea unei rețele de distribuție sau de alte costuri curente legate de activitatea de export;
 - (d) ajutoarelor condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale față de produsele importate.
- (3) Prezentul regulament nu se aplică:
- (a) ajutoarelor acordate în sectorul pescuitului și al acvaculturii, astfel cum este reglementat de Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului ⁽¹⁾, cu excepția ajutoarelor pentru formare, ajutoarelor pentru accesul IMM-urilor la finanțare, ajutoarelor în materie de cercetare și dezvoltare, ajutoarelor pentru inovare destinate IMM-urilor și ajutoarelor pentru lucrătorii defavorizați și pentru lucrătorii cu handicap;
 - (b) ajutoarelor acordate în sectorul producției agricole primare, cu excepția compensației pentru costurile suplimentare, altele decât costurile de transport în regiunile ultraperiferice, astfel cum este prevăzut la articolul 15 alineatul (2) litera (b), ajutoarelor pentru consultanță în favoarea IMM-urilor, ajutoarelor pentru finanțare de risc, ajutoarelor pentru cercetare și dezvoltare, ajutoarelor pentru inovare destinate IMM-urilor, ajutoarelor de mediu, ajutoarelor pentru formare și ajutoarelor pentru lucrătorii defavorizați și lucrătorii cu handicap;
 - (c) ajutoarelor acordate în sectorul prelucrării și comercializării produselor agricole, în următoarele cazuri:
 - (i) atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza prețului sau a cantității unor astfel de produse achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective; sau
 - (ii) atunci când ajutoarele sunt condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari;
 - (d) ajutoarelor pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive, astfel cum sunt reglementate de Decizia nr. 2010/787 a Consiliului;
 - (e) categoriilor de ajutoare regionale excluse la articolul 13.

În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea atât în sectoarele excluse menționate la literele (a), (b) sau (c) din primul paragraf, cât și în sectoarele care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament, prezentul regulament se aplică ajutoarelor acordate pentru aceste ultime sectoare sau activități, cu condiția ca statele membre să se asigure, prin mijloace corespunzătoare, precum separarea activităților sau o distincție între costuri, că activitățile desfășurate în sectoarele excluse nu beneficiază de ajutoarele acordate în conformitate cu prezentul regulament.

⁽¹⁾ JO L 354, 28.12.2013, p. 1.

- (4) Prezentul regulament nu se aplică:
- (a) schemelor de ajutoare care nu exclud în mod explicit plata unor ajutoare individuale pentru o întreprindere care face obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Comisiei prin care un ajutor este declarat ilegal și incompatibil cu piața internă, cu excepția schemelor de ajutoare destinate reparării daunelor provocate de anumite dezastre naturale;
 - (b) ajutoarelor ad-hoc în favoarea unei întreprinderi astfel cum se menționează la litera (a);
 - (c) ajutoarelor pentru întreprinderi aflate în dificultate, cu excepția schemelor de ajutoare destinate reparării daunelor provocate de anumite dezastre naturale.
- (5) Prezentul regulament nu se aplică măsurilor de ajutor de stat care implică, prin ele însele, prin condițiile asociate lor sau prin metoda lor de finanțare, o încălcare nedisociabilă a dreptului Uniunii, în special:
- (a) măsurilor de ajutor în cazul cărora acordarea de ajutoare este condiționată de obligația ca beneficiarul să își aibă sediul în statul membru relevant sau să fie stabilit cu preponderență în statul membru respectiv; Cu toate acestea, cerința de a avea un sediu sau o sucursală în statul membru care acordă ajutorul la momentul plății ajutorului este permisă.
 - (b) măsurilor de ajutor în cazul cărora acordarea de ajutoare este condiționată de obligația ca beneficiarul să utilizeze bunuri produse la nivel național sau servicii naționale;
 - (c) măsurilor de ajutor care limitează posibilitatea ca beneficiarii să exploateze în alte state membre rezultatele obținute din cercetare, dezvoltare și inovare.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „ajutor” înseamnă orice măsură care îndeplinește toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat;
2. „întreprinderi mici și mijlocii” sau „IMM-uri” înseamnă întreprinderile care îndeplinesc criteriile prevăzute în anexa I;
3. „lucrător cu handicap” înseamnă orice persoană care:
 - (a) este recunoscută ca lucrător cu handicap conform legislației naționale sau
 - (b) prezintă o incapacitate fizică, mentală, intelectuală sau senzorială de durată care, în interacțiune cu diferite bariere, poate împiedica participarea sa deplină și efectivă într-un mediu de lucru, în condiții de egalitate cu alți lucrători;
4. „lucrător defavorizat” înseamnă orice persoană care:
 - (a) nu a avut un loc de muncă stabil remunerat în ultimele 6 luni; sau
 - (b) are vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani; sau
 - (c) nu a absolvit o formă de învățământ liceal sau nu deține o calificare profesională (Clasificarea Internațională Standard a Educației 3) sau se află în primii doi ani de la absolvirea unui ciclu de învățământ cu frecvență și nu a avut încă niciun loc de muncă stabil remunerat; sau
 - (d) are vârsta de peste 50 de ani; sau
 - (e) trăiește singur, având în întreținerea sa una sau mai multe persoane; sau
 - (f) lucrează într-un sector sau profesie într-un stat membru în care dezechilibrul repartizării posturilor între bărbați și femei este cel puțin cu 25 % mai mare decât media națională a dezechilibrului repartizării posturilor între bărbați și femei în toate sectoarele economice în statul membru respectiv și aparține sexului subreprezentat; sau
 - (g) este membru al unei minorități etnice dintr-un stat membru și are nevoie să își dezvolte competențele lingvistice, formarea profesională sau experiența în muncă pentru a-și spori șansele de a obține un loc de muncă stabil;
5. „transport” înseamnă transportul de pasageri cu aeronave, transportul maritim, transportul rutier, transportul feroviar și transportul pe căile navigabile interioare sau serviciile de transport de marfă contra cost în numele unui terț.

6. „costuri de transport” înseamnă costurile de transport contra cost în numele unui terț suportate efectiv de beneficiari pentru fiecare călătorie, cuprinzând:
 - (a) costurile de transport de mărfuri, costurile de manipulare și costurile de depozitare temporară, în măsura în care aceste costuri sunt legate de călătorie;
 - (b) costurile de asigurare aplicate încărcăturii;
 - (c) impozitele, taxele sau prelevările aplicate încărcăturii și, dacă este cazul, capacității totale de transport, atât la punctul de origine, cât și la punctul de destinație; precum și
 - (d) costurile legate de controlul siguranței și securității, suprataxelor pentru creșterea costurilor combustibilului;
7. „regiuni îndepărtate” înseamnă regiunile ultraperiferice, Malta, Cipru, Ceuta și Mellila, insule care fac parte din teritoriul unui stat membru, și zonele cu densitate redusă a populației;
8. „comercializarea produselor agricole” înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzătorii sau prelucrătorii și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în localuri distincte, rezervate acestei activități;
9. „producția agricolă primară” înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se mai efectua o altă operațiune de modificare a naturii produselor respective;
10. „prelucrarea produselor agricole” înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;
11. „produse agricole” înseamnă produsele enumerate în anexa I la tratat, cu excepția produselor obținute din pescuit și din acvacultură enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013;
12. „regiuni ultraperiferice” înseamnă regiunile menționate la articolul 349 din tratat. În conformitate cu Decizia 2010/718/UE a Consiliului European din 1 ianuarie 2012, Saint-Barthélemy a încetat să mai fie o regiune ultraperiferică. În conformitate cu Decizia 2012/419/UE a Consiliului European din 1 ianuarie 2014, Mayotte a devenit o regiune ultraperiferică.
13. „cărbune” înseamnă cărbune de calitate superioară, medie și inferioară de categoria A și B, în sensul sistemului internațional de codificare pentru cărbune stabilit de Comisia Economică a Națiunilor Unite pentru Europa și clarificat în Decizia Consiliului din 10 decembrie 2010 privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive; ⁽¹⁾
14. „ajutor individual” înseamnă:
 - (i) ajutor ad hoc; și
 - (ii) ajutor acordat unor beneficiari individuali pe baza unei scheme de ajutoare;
15. „schemă de ajutoare” înseamnă orice act pe baza căruia, fără să fie nevoie de măsuri de punere în aplicare suplimentare, pot fi acordate ajutoare individuale întreprinderilor definite în cadrul actului într-un mod general și abstract, precum și orice act pe baza căruia pot fi acordate ajutoare care nu sunt legate de un proiect specific, una sau mai multe întreprinderi, pentru o perioadă nedefinită de timp și/sau pentru o valoare nedefinită;
16. „plan de evaluare” înseamnă un document care conține cel puțin următoarele elemente minime: obiectivele schemei de ajutoare care urmează a fi evaluată, întrebările evaluării, indicatorii de rezultat, metodologia avută în vedere pentru efectuarea evaluării, cerințele privind colectarea datelor, calendarul propus al evaluării inclusiv data prezentării raportului final de evaluare, descrierea organismului independent care efectuează evaluarea sau a criteriilor care vor fi utilizate pentru selectarea acestuia și modalitățile prin care se asigură că evaluarea devine publică;
17. „ajutor ad-hoc” înseamnă ajutorul care nu este acordat pe baza unei scheme de ajutoare;

⁽¹⁾ JO L 336, 21.12.2010, p. 24.

18. „întreprindere în dificultate” înseamnă o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

- (a) În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE ⁽¹⁾, iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.
- (b) În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.
- (c) Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.
- (d) Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.
- (e) În cazul unei întreprinderi care nu este un IMM, atunci când, în ultimii doi ani:
 - 1. raportul datoriei/capitaluri proprii al întreprinderii este mai mare de 7,5; și
 - 2. capacitatea de acoperire a dobânzilor calculată pe baza EBITDA se situează sub valoarea 1,0.

19. „obligații de teritorializare a cheltuielilor” înseamnă obligațiile impuse beneficiarilor de către autoritatea care acordă ajutorul de a cheltui o sumă minimă și/sau de a desfășura un nivel minim de activitate de producție într-un teritoriu dat;

20. „valoarea ajustată a ajutoarelor” înseamnă valoarea maximă permisă a ajutoarelor pentru un proiect mare de investiții, calculată conform formulei:

$$\text{valoarea maximă a ajutoarelor} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C),$$

unde: R este intensitatea maximă a ajutoarelor aplicabilă în zona în cauză prevăzută într-o hartă regională aprobată care este în vigoare la data acordării ajutorului, cu excepția intensității majorate a ajutoarelor pentru IMM-uri, A reprezintă costurile inițiale eligibile în valoare de 50 de milioane EUR, B este partea din costurile eligibile cuprinsă între 50 de milioane EUR și 100 de milioane EUR, iar C este partea din costurile eligibile de peste 100 de milioane EUR;

- 21. „avans rambursabil” înseamnă un împrumut pentru un proiect, care este plătit în una sau mai multe tranșe și ale cărui condiții de rambursare depind de rezultatul proiectului;
- 22. „echivalent subvenție brută” înseamnă valoarea ajutorului în cazul în care acesta ar fi acordat sub formă de grant beneficiarului, înainte de orice deducere de impozit sau de orice altă taxă;
- 23. „demararea lucrărilor” înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor. În cazul preluărilor de întreprinderi, „demararea lucrărilor” corespunde datei dobândirii activelor direct legate de unitatea preluată;
- 24. „întreprinderi mari” înseamnă întreprinderile care nu îndeplinesc criteriile prevăzute în anexa I;

⁽¹⁾ Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului.

25. „versiune ulterioară a unui sistem fiscal” înseamnă un sistem sub forma unor avantaje fiscale, care constituie o versiune modificată a unui sistem existent anterior sub formă de avantaje fiscale și care îl înlocuiește pe acesta din urmă;
26. „intensitatea ajutorului” înseamnă valoarea brută a ajutorului exprimată ca procent din costurile eligibile, înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe;
27. „zone asistate” înseamnă zonele desemnate într-o hartă a ajutoarelor regionale aprobată pentru perioada 1.7.2014-31.12.2020, în aplicarea articolului 107 alineatul (3) literele (a) și (c) din tratat;
28. „data acordării ajutorului” înseamnă data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil;
29. „active corporale” înseamnă active precum terenuri, clădiri și instalații, utilaje și echipamente;
30. „active necorporale” înseamnă active care nu au o concretizare fizică sau financiară precum brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală;
31. „cost salarial” înseamnă valoarea totală care trebuie plătită efectiv de beneficiarul ajutorului pentru locul de muncă respectiv, cuprinzând salariul brut înainte de impozitare și contribuțiile obligatorii, precum contribuțiile la sistemul de securitate socială și costurile cu îngrijirea copiilor și a părinților, dintr-o perioadă definită;
32. „creștere netă a numărului de angajați” înseamnă o creștere netă a numărului de angajați în unitatea în cauză în raport cu media pe o anumită perioadă de timp. Prin urmare, orice post pierdut în perioada respectivă trebuie să fie dedus, iar numărul de persoane angajate cu normă întreagă, cu fracțiune de normă și cu contract sezonier trebuie considerat ținându-se seama de fracțiunile de unități de muncă anuală ale acestora;
33. „infrastructură specifică” înseamnă o infrastructură care este construită pentru o întreprindere (întreprinderi) identificabilă(e) *ex ante* și adaptată la nevoile acesteia (acestora).
34. „intermediar financiar” înseamnă orice instituție financiară, indiferent de forma sa și de tipul său de proprietate, inclusiv fondurile de fonduri, fondurile de investiții în societăți necotate, fondurile de investiții publice, băncile, instituțiile de microfinanțare și societățile de garantare;
35. „călătorie” înseamnă deplasarea de mărfuri de la punctul de origine până la punctul de destinație, inclusiv orice secțiune sau etapă intermediară din interiorul sau din afara statului membru în cauză, care este efectuată cu unul sau mai multe mijloace de transport;
36. „rată echitabilă de rentabilitate (FRR)” înseamnă rata preconizată de rentabilitate, echivalentă cu o rată de actualizare ajustată la risc care reflectă nivelul de risc aferent unui proiect, precum și natura și nivelul capitalului pe care investitorii privați preconizează să-l investească;
37. „finanțare totală” înseamnă cuantumul total al investițiilor făcute într-o întreprindere sau într-un proiect eligibil în temeiul secțiunii 3 sau al articolelor 16 sau 39 din prezentul regulament, cu excluderea investițiilor integral private furnizate în condițiile pieței și în afara sferei de aplicare a măsurii relevante de ajutor de stat;
38. „procedură de ofertare concurențială” înseamnă un proces de ofertare nediscriminatoriu care prevede participarea unui număr suficient de întreprinderi și în care ajutorul se acordă fie pe baza ofertei inițiale prezentate de ofertant, fie pe baza unui preț de echilibru. De asemenea, bugetul sau volumul aferent procedurii de ofertare reprezintă o constrângere obligatorie, ceea ce creează o situație în care nu toți ofertanții pot primi ajutoare;
39. „profit din exploatare” înseamnă diferența dintre veniturile actualizate și valoarea actualizată a costurilor de exploatare pe durata de viață a investiției, în cazul în care această diferență este pozitivă. Cheltuielile de exploatare includ costuri precum costurile cu personalul, materialele, serviciile contractate, comunicațiile, energia, întreținerea, chiria, administrația, dar exclud, în sensul prezentului regulament, costurile de amortizare și costurile de finanțare în cazul în care acestea au fost acoperite de ajutoare pentru investiții.

Definiții în domeniul ajutoarelor regionale

40. Definițiile în domeniul ajutoarelor pentru infrastructurile de bandă largă (secțiunea 10) sunt aplicabile dispozițiilor relevante privind ajutoarele regionale.
41. „ajutoare regionale pentru investiții” înseamnă ajutoarele regionale acordate pentru o investiție inițială sau pentru o investiție inițială în favoarea unei noi activități economice;

42. „ajutoarele regionale de exploatare” înseamnă ajutoarele destinate reducerii cheltuielilor curente ale unei întreprinderi care nu au legătură cu o investiție inițială. Aceste cheltuieli cuprind categorii de costuri precum cheltuielile cu personalul, materialele, serviciile contractate, comunicațiile, energia, întreținerea, chiria, administrarea etc., dar nu cuprind costurile de amortizare și costurile de finanțare în cazul în care acestea au fost incluse în costurile eligibile la acordarea ajutorului pentru investiții;
43. „industrie siderurgică” înseamnă toate activitățile legate de producția unuia sau mai multora dintre următoarele produse:
- (a) fontă și feroaliaje:
fontă pentru fabricarea oțelului, fontă de turnătorie și alte fonte brute, fontă-oglină și feromangan cu conținut ridicat de carbon, fără a include alte feroaliaje;
 - (b) produse brute și produse semifinite din fier, din oțel obișnuit sau din oțel special:
oțel lichid turnat sau nu în lingouri, inclusiv lingouri pentru forjarea produselor semifinite: blumuri, țagle și brame; bare din tablă și bare din tablă cositorită; rulouri mari laminate la cald, cu excepția producției de oțel lichid pentru piese turnate a turnătoriilor mici și mijlocii;
 - (c) produse finite la cald din fier, din oțel obișnuit sau din oțel special:
șine, traverse, etriere și eclise, grinzi, profile grele și bare de minimum 80 mm, palplanșe, bare și profile de maximum 80 mm și benzi de oțel de maximum 150 mm, sârmă laminată, profile cu secțiunea rotundă și pătrată pentru țevi, benzi de oțel și benzi laminate la cald (inclusiv benzi pentru țevi), table laminate la cald (acoperite și neacoperite), plăci și table cu grosimea de minimum 3 mm, oțeluri late de minimum 150 mm, cu excepția produselor trefilate, barelor calibrate și pieselor turnate din fontă;
 - (d) produse finite la rece:
tablă cositorită, tablă acoperită cu plumb, tablă neagră, table galvanizate, alte table acoperite, table laminate la rece, oțel de tole, benzi destinate fabricării tablei cositorite, plăci laminate la rece, în rulouri și în benzi;
 - (e) țevi:
toate țevile de oțel fără sudură, țevile de oțel sudate cu diametrul mai mare de 406,4 mm;
44. „industria fibrelor sintetice” înseamnă:
- (a) extrudarea/texturarea tuturor tipurilor generice de fire și fibre pe bază de poliester, poliamidă, acrilic sau polipropilenă, indiferent de utilizările finale ale acestora; sau
 - (b) polimerizarea (inclusiv policondensarea), atunci când aceasta este integrată extrudării în ceea ce privește echipamentele utilizate sau
 - (c) orice proces auxiliar legat de instalarea simultană a capacităților de extrudare/texturare de către viitorul beneficiar sau de către o altă societate din grupul din care acesta face parte și care, în domeniul de activitate specific în cauză, este integrată, în mod normal, acestei capacități în ceea ce privește echipamentele utilizate.
45. „sectorul transporturilor” înseamnă transportul de pasageri cu aeronave, transportul maritim, transportul rutier, transportul feroviar și transportul pe căile navigabile interioare sau serviciile de transport de marfă contra cost în numele unui terț. Mai exact, „sectorul transporturilor” înseamnă următoarele activități în conformitate cu NACE Rev. 2:
- (a) NACE 49: Transporturi terestre și transporturi prin conducte, cu excepția NACE 49.32 Transporturi cu taxiuri, 49.42 Servicii de mutări de mobilier, 49.5 Transporturi prin conducte;
 - (b) NACE 50: Transporturi pe apă;
 - (c) NACE 51: Transport aerian, cu excepția NACE 51.22 Transporturi spațiale.
46. „schemă care vizează un număr limitat de sectoare specifice ale activității economice” înseamnă o schemă care acoperă activități care intră în domeniul de aplicare al unui număr mai mic de cinci clase (cod numeric de patru cifre) din clasificarea statistică NACE Rev. 2.
47. „activități turistice” înseamnă următoarele activități în conformitate cu NACE Rev. 2:
- (a) Cod NACE 55: Cazare;
 - (b) NACE 56: Restaurante;

- (c) NACE 79: Activitățile agențiilor de turism, tur-operatorilor, servicii de rezervare și activități asociate;
 - (d) NACE 90: Activități creative, artistice și de spectacol;
 - (e) NACE 91: Activități ale bibliotecilor, arhivelor, muzeelor și alte activități culturale;
 - (f) NACE 93: Activități sportive și recreative;
48. „zone cu densitate redusă a populației” înseamnă acele zone desemnate de Comisie cu acest statut în deciziile individuale referitoare la hărțile ajutoarelor regionale pentru perioada 1.7.2014-31.12.2020;
49. „investiție inițială” înseamnă:
- (a) o investiție în active corporale și necorporale legată de demararea unei unități noi, extinderea capacității unei unități existente, diversificarea producției unei unități prin produse care nu au fost fabricate anterior în unitate sau o schimbare fundamentală a procesului general de producție al unei unități existente; sau
 - (b) o achiziționare de active legate direct de o unitate, cu condiția ca unitatea să fie închisă sau să fi fost închisă dacă nu ar fi fost achiziționată și să fie cumpărată de un investitor care nu are legătură cu vânzătorul și exclude simpla achiziționare a acțiunilor unei întreprinderi;
50. „aceeași activitate sau o activitate similară” înseamnă o activitate care face parte din aceeași clasă (cod numeric de patru cifre) a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire așa cum e prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 1893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire și de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 3037/90 al Consiliului, precum și a anumitor regulamente CE privind domenii statistice specifice (¹);
51. „investiție inițială pentru o nouă activitate economică” înseamnă:
- (a) o investiție în active corporale și necorporale legată de demararea unei noi unități sau de diversificarea activității unei unități, cu condiția ca noua activitate să nu fie identică sau similară cu activitatea desfășurată anterior în unitatea respectivă;
 - (b) achiziționarea de active aparținând unei unități care a fost închisă sau care ar fi fost închisă dacă nu ar fi fost cumpărată și care este achiziționată de un investitor care nu are legătură cu vânzătorul, cu condiția ca noua activitate ce urmează a fi desfășurată utilizând activele dobândite să nu fie identică sau similară cu activitatea desfășurată în unitatea respectivă înainte de achiziție;
52. „proiect mare de investiții” înseamnă o investiție inițială cu costuri eligibile care depășesc 50 de milioane EUR, calculată la tarifele și cursul de schimb de la data acordării ajutorului;
53. „punct de destinație” înseamnă locul în care mărfurile sunt descărcate;
54. „punct de origine” înseamnă locul în care mărfurile sunt încărcate pentru transport;
55. „zonă eligibilă pentru ajutoare de exploatare” înseamnă o regiune ultraperiferică menționată la articolul 349 din tratat sau o zonă cu densitate redusă a populației, astfel cum este determinată în harta ajutoarelor regionale aprobată pentru statul membru în cauză pentru perioada 1.7.2014-31.12.2020;
56. „mijloc de transport” înseamnă transport feroviar, transport rutier de mărfuri, transport pe căi navigabile interioare, transport maritim, transport aerian și transport intermodal;
57. „fond de dezvoltare urbană (UDF)” înseamnă un vehicul investițional specializat, înființat în scopul de a investi în proiecte de dezvoltare urbană în cadrul unei măsuri de ajutor pentru dezvoltare urbană. Fondurile de dezvoltare urbană sunt gestionate de un administrator de fonduri de dezvoltare urbană;
58. „administrator de fonduri de dezvoltare urbană” înseamnă o societate profesionistă de administrare, cu personalitate juridică, care selecționează și realizează investiții în proiecte de dezvoltare urbană eligibile;

(¹) JO L 393, 30.12.2006, p. 1.

59. „proiect de dezvoltare urbană (PDU)” înseamnă un proiect de investiții care are potențialul de a sprijini punerea în aplicare a intervențiilor avute în vedere în cadrul unei abordări integrate a dezvoltării urbane durabile și de a contribui la realizarea obiectivelor definite în această abordare, ceea ce include proiectele a căror rată internă de rentabilitate (RIR) poate să nu fie suficientă pentru a atrage finanțare pe baza unor considerente strict comerciale. Un proiect de dezvoltare urbană poate fi organizat sub formă de compartiment separat de finanțare în cadrul structurilor juridice ale investitorului privat beneficiar sau sub formă de entitate juridică separată, de exemplu ca entitate cu scop special;
60. „strategie de dezvoltare urbană durabilă și integrată” înseamnă o strategie propusă oficial și certificată de o autoritate locală sau de o agenție din sectorul public, stabilită pentru o anumită zonă geografică urbană și pentru o anumită perioadă, care prevede acțiuni integrate pentru a aborda provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale care afectează zonele urbane;
61. „contribuție în natură” înseamnă contribuția pe care o reprezintă terenurile sau bunurile imobile, în cazurile în care terenurile sau bunurile imobile fac parte din proiectul de dezvoltare urbană;

Definiții în domeniul ajutoarelor destinate IMM-urilor

62. „locuri de muncă create direct de un proiect de investiții” înseamnă locurile de muncă legate de activitatea care face obiectul investiției, inclusiv locurile de muncă create în urma unei creșteri a ratei de utilizare a capacității create de investiție;
63. „cooperare organizațională” înseamnă dezvoltarea de strategii de afaceri sau de structuri de gestionare comune, furnizarea de servicii comune sau de servicii în vederea facilitării cooperării, activități coordonate precum cercetarea sau comercializarea, sprijinirea rețelelor și a clusterelor de întreprinderi, îmbunătățirea accesibilității și a comunicării, utilizarea de instrumente comune în vederea încurajării antreprenoriatului și a schimburilor comerciale cu IMM-uri;
64. „servicii de consultanță în domeniul cooperării” înseamnă consultanță, asistență și formare în vederea realizării de schimb de cunoștințe și experiență și a îmbunătățirii cooperării;
65. „servicii de sprijin legate de cooperare” înseamnă furnizarea de spații pentru birouri, site-uri internet, bănci de date, biblioteci, cercetări de piață, manuale, documente de lucru și documente model;

Definiții în domeniul ajutoarelor pentru accesul IMM-urilor la finanțare

66. „investiție de cvasicapital” înseamnă un tip de finanțare încadrată între finanțarea prin participare la capital și finanțarea prin împrumut care implică un risc mai mare decât datoria cu rang prioritar și un risc mai scăzut decât capitalul propriu comun, a cărei rentabilitate pentru deținător se bazează în mod preponderent pe profiturile sau pierderile întreprinderii subiacente vizate și care nu sunt garantate în caz de neplată. Investițiile de cvasicapital pot fi structurate ca datorie, negarantată și subordonată, inclusiv datorie de tip mezanin, și, în unele cazuri, convertibilă în capital propriu, sau drept capital propriu preferențial;
67. „garanție” în contextul secțiunilor 1, 3 și 7 din regulament înseamnă un angajament scris de asumare a responsabilității pentru toate sau o parte din noile operațiuni de creditare nou-înființate de un terț, cum ar fi instrumentele de datorie sau de leasing, precum și instrumentele de cvasicapital;
68. „rată de garantare” înseamnă procentul de acoperire a pierderii suportat de un investitor public pentru fiecare operațiune eligibilă în cadrul măsurii de ajutor de stat relevante;
69. „ieșire” înseamnă lichidarea participațiilor deținute de către un intermediar financiar sau un investitor, inclusiv vânzarea comercială, lichidarea, rambursarea acțiunilor/imprumuturilor, vânzarea către un alt intermediar financiar sau un alt investitor, vânzarea către o instituție financiară și vânzarea printr-o ofertă publică, inclusiv o ofertă publică inițială;
70. „resurse financiare atribuite” înseamnă o investiție publică rambursabilă, efectuată către un intermediar financiar în scopul de a face investiții în cadrul unei măsuri de finanțare de risc și în cazul căreia toate încasările sunt returnate investitorului public;
71. „investiție de finanțare de risc” înseamnă investiții de capital și de cvasicapital, împrumuturi, inclusiv contracte de leasing, garanții sau o combinație între acestea, de care beneficiază întreprinderi eligibile, în vederea efectuării de noi investiții;
72. „investitor privat independent” înseamnă un investitor privat care nu este acționar al întreprinderii eligibile în care investește, inclusiv investitorii providențiali și instituțiile financiare, indiferent de tipul lor de proprietate, în măsura în care suportă în întregime riscul investiției lor. În momentul înființării unei noi întreprinderi, toți investitorii privați, inclusiv fondatorii, sunt considerați a fi independenți în raport cu întreprinderea respectivă;

73. „persoană fizică” în sensul articolelor 21 și 23 înseamnă o persoană alta decât o entitate juridică, care nu este o întreprindere în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat;
74. „investiție de capital” înseamnă punerea la dispoziția unei întreprinderi a unui capital investit direct sau indirect, în schimbul dreptului de proprietate asupra unei părți echivalente din capitalul întreprinderii respective;
75. „prima vânzare comercială” înseamnă prima vânzare efectuată de o întreprindere pe o piață de produse sau de servicii, cu excepția vânzărilor limitate pentru testarea pieței;
76. „IMM necotată” înseamnă o întreprindere mică sau mijlocie care nu este cotată în lista oficială a unei burse de valori, cu excepția platformelor alternative de tranzacționare;
77. „investiție de continuare” înseamnă o investiție suplimentară de finanțare de risc într-o întreprindere, care este efectuată după una sau mai multe runde anterioare de investiții de finanțare de risc;
78. „capital de înlocuire” înseamnă cumpărarea de acțiuni existente într-o întreprindere de la un investitor sau acționar anterior;
79. „entitate căreia i-a fost încredințată execuția” înseamnă Banca Europeană de Investiții și Fondul european de investiții, o instituție financiară internațională la care un stat membru este acționar sau o instituție financiară stabilită într-un stat membru care are drept obiectiv realizarea intereselor publice sub controlul unei autorități publice, al unui organism de drept public sau al unui organism de drept privat cu o misiune de serviciu public: entitatea căreia i-a fost încredințată execuția poate fi selectată sau desemnată direct în conformitate cu dispozițiile Directivei 2004/18/CE privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii ⁽¹⁾ sau cu ale oricărui act legislativ care înlocuiește integral sau parțial directiva;
80. „întreprindere inovatoare” înseamnă o întreprindere:
- (a) care poate demonstra, prin intermediul unei evaluări realizate de un expert extern, că va dezvolta într-un viitor previzibil produse, servicii sau procese care sunt noi sau îmbunătățite în mod substanțial în raport cu stadiul actual al tehnologiei din sectorul respectiv și care prezintă riscul unei disfuncționalități de natură tehnologică ori industrială; sau
 - (b) ale cărei costuri aferente activității de cercetare și dezvoltare reprezintă cel puțin 10 % din costurile sale totale de funcționare înregistrate cel puțin în cursul unuiu dintre cei trei ani care preced acordarea ajutorului sau, în cazul unei întreprinderi nou-înființate fără niciun istoric financiar, în auditul perioadei fiscale în curs, astfel cum este certificat de un auditor extern;
81. „platformă alternativă de tranzacționare” înseamnă un sistem multilateral de tranzacționare, astfel cum este definit la articolul 4 alineatul (1) al cincisprezecelea paragraf din Directiva 2004/39/CE, în care majoritatea instrumentelor financiare admise la tranzacționare sunt emise de IMM-uri;
82. „împrumut” înseamnă un acord prin care creditorul are obligația de a pune la dispoziția debitorului o sumă de bani convenită pentru o perioadă convenită și în temeiul căruia debitorul are obligația de a rambursa suma respectivă în decursul perioadei convenite. Acesta poate lua forma unui împrumut sau a unui alt instrument de finanțare, inclusiv a unui contract de leasing, care oferă creditorului o componentă predominantă cu randament minim. Refinanțarea împrumuturilor existente nu constituie un împrumut eligibil;

Definiții în domeniul ajutoarelor pentru cercetare, dezvoltare și inovare

83. „organizație de cercetare și diseminare a cunoștințelor” înseamnă o entitate (cum ar fi universitățile sau institutele de cercetare, agențiile de transfer de tehnologie, intermediarii pentru inovare, entitățile de colaborare fizice sau virtuale orientate spre cercetare), indiferent de statutul său juridic (organizație de drept public sau privat) sau de modalitatea de finanțare, al cărei obiectiv principal este de a efectua în mod independent cercetare fundamentală, cercetare industrială sau dezvoltare experimentală sau de a disemina la scară largă rezultatele unor astfel de activități prin predare, publicare sau transfer de cunoștințe. În cazul în care entitatea desfășoară și activități economice, finanțarea, costurile și veniturile activităților economice respective trebuie să fie contabilizate separat. Întreprinderile care pot exercita o influență decisivă asupra unei astfel de entități, de exemplu, în calitate de acționari sau asociați, nu pot beneficia de acces preferențial la rezultatele generate de aceasta;
84. „cercetare fundamentală” înseamnă activitatea experimentală sau teoretică întreprinsă, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi despre bazele fenomenelor și faptelor observabile, fără a fi avută în vedere nicio aplicare sau utilizare comercială directă;

⁽¹⁾ JO L 134, 30.4.2004, p. 114.

85. „cercetare industrială” înseamnă cercetare sau investigație critică planificată în scopul dobândirii de cunoștințe și competențe noi pentru elaborarea unor noi produse, procese sau servicii sau pentru realizarea unei îmbunătățiri semnificative a produselor, proceselor sau serviciilor existente. Aceasta cuprinde crearea de părți componente pentru sisteme complexe și poate include construcția de prototipuri în laborator sau într-un mediu cu interfețe simulate ale sistemelor existente, precum și de linii pilot, atunci când acest lucru este necesar pentru cercetarea industrială și, în special, pentru validarea tehnologiilor generice;
86. „dezvoltare experimentală” înseamnă dobândirea, combinarea, modelarea și utilizarea unor cunoștințe și competențe relevante existente de ordin științific, tehnologic, de afaceri și altele, cu scopul de a dezvolta produse, procese sau servicii noi sau îmbunătățite. Aceasta poate include, de exemplu, și activități care vizează definirea, planificarea și documentarea conceptuală a noilor produse, procese sau servicii.

Dezvoltarea experimentală poate include crearea de prototipuri, demonstrarea, crearea de proiecte-pilot, testarea și validarea unor produse, procese sau servicii noi sau îmbunătățite în medii reprezentative pentru condițiile de funcționare reale, în cazul în care obiectivul principal este de a aduce noi îmbunătățiri tehnice produselor, proceselor sau serviciilor care nu sunt definitivate în mod substanțial. Aceasta poate include dezvoltarea unui prototip sau pilot utilizabil comercial care este în mod obligatoriu produsul comercial final și a cărui producție este prea costisitoare pentru ca acesta să fie utilizat exclusiv în scopuri demonstrative și de validare.

Dezvoltarea experimentală nu include modificările de rutină sau periodice aduse produselor, liniilor de producție, proceselor de fabricație, serviciilor existente și altor operațiuni în curs, chiar dacă modificările respective ar putea reprezenta ameliorări;

87. „studiu de fezabilitate” înseamnă evaluarea și analiza potențialului unui proiect care urmărește să vină în sprijinul procesului decizional evidențiind în mod obiectiv și rațional punctele forte și punctele slabe ale acestuia, oportunitățile și amenințările, și identificând resursele necesare pentru punerea în practică și, în ultimă instanță, perspectivele de succes ale acestuia;
88. „costuri cu personalul” înseamnă costul cercetătorilor, al tehnicienilor și al altor membri ai personalului de sprijin în măsura în care sunt angajați în proiectul sau activitatea respectivă;
89. „concurență deplină” înseamnă o situație în care condițiile tranzacției dintre părțile contractante nu diferă de cele care s-ar aplica între întreprinderi independente și nu conțin niciun element de coluziune. Se consideră că instituirea unei proceduri de atribuire deschisă, transparentă și necondiționată pentru tranzacția în cauză îndeplinește principiul concurenței depline;
90. „colaborare efectivă” înseamnă colaborare între cel puțin două părți independente în vederea schimbului de cunoștințe și tehnologii sau în vederea atingerii unui obiectiv comun, bazată pe diviziunea muncii, în cadrul căreia părțile definesc de comun acord domeniul de aplicare a proiectului de colaborare, contribuie la punerea în aplicare a acestuia și împart riscurile și rezultatele. Este posibil ca una sau mai multe părți să suporte integral costurile proiectului și, prin urmare, celelalte părți să nu fie expuse la riscurile financiare pe care le presupune acesta. Cercetarea contractuală și furnizarea de servicii de cercetare nu sunt considerate forme de colaborare;
91. „infrastructură de cercetare” înseamnă instalații, resurse și servicii conexe utilizate de comunitatea științifică pentru a desfășura activități de cercetare în domeniile sale respective și cuprinde principalele echipamente sau seturi de instrumente științifice, resurse de cunoștințe precum colecții, arhive sau informații științifice structurate, infrastructurile generice bazate pe tehnologia informației și comunicațiilor cum ar fi rețelele, materialul informatic, programele de software și instrumentele de comunicare, precum și orice alte mijloace necesare pentru desfășurarea activităților de cercetare. Asemenea infrastructuri pot fi „localizate” într-un singur sit sau „distribuite” (o rețea organizată de resurse), în conformitate cu articolul 2 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 723/2009 din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) ⁽¹⁾;
92. „clustere de inovare” înseamnă structuri sau grupuri organizate de părți independente (cum ar fi întreprinderi nou-înființate inovatoare, întreprinderi mici și mijlocii și întreprinderi mari, precum și organizații de cercetare și diseminare a cunoștințelor, organizații non-profit și alți operatori economici afiliați) concepute pentru a stimula activitatea inovatoare prin promovarea utilizării în comun a echipamentelor și a schimbului de cunoștințe și cunoștințe de specialitate și prin contribuții efective la transferul de cunoștințe, stabilirea de contacte, diseminarea informațiilor și colaborarea între întreprinderi și alte organizații din cluster;
93. „personal cu înaltă calificare” înseamnă personalul având studii superioare și cel puțin 5 ani de experiență profesională relevantă, care poate include și formarea în cadrul unui doctorat;

⁽¹⁾ JO L 206, 8.8.2009, p. 1.

94. „servicii de consultanță în domeniul inovării” înseamnă servicii de consultanță, asistență și formare profesională în ceea ce privește transferul de cunoștințe, achiziția, protecția și valorificarea activelor necorporale, utilizarea standardelor și a reglementărilor care le conțin;
95. „servicii de asistență în domeniul inovării” înseamnă furnizarea de spații de lucru, bănci de date, biblioteci, cercetare de piață, laboratoare, etichetare de calitate, testarea și certificarea calității în scopul dezvoltării de produse, procese sau servicii mai eficiente;
96. „inovare organizațională” înseamnă punerea în aplicare a unei noi metode organizaționale în practicile comerciale, organizarea locului de muncă sau relațiile externe ale unei întreprinderi, cu excepția modificărilor care sunt bazate pe metode organizaționale deja în funcțiune în întreprindere, a modificărilor aduse strategiei de gestionare, a fuziunilor și achizițiilor, a încetării utilizării unui proces, a simplei înlocuiri sau majorări a capitalului, a schimbărilor rezultate numai din modificarea prețurilor factorilor, a personalizării, a localizării, a schimbărilor regulate, sezoniere și a altor schimbări ciclice și a comercializării de produse noi sau îmbunătățite semnificativ;
97. „inovare de proces” înseamnă punerea în aplicare a unei metode de producție sau de livrare noi sau îmbunătățite semnificativ (inclusiv modificări semnificative de tehnici, echipamente sau software), excepție făcând schimbările sau îmbunătățirile minore, creșterea capacităților de producție sau de prestare de servicii prin adăugarea de sisteme de fabricație sau logistice care sunt foarte asemănătoare cu cele utilizate deja, încetarea utilizării unui proces, simpla înlocuire sau majorare a capitalului, schimbări rezultate numai din modificarea prețurilor factorilor, personalizarea producției, localizarea, schimbările regulate, sezoniere și alte schimbări ciclice și comercializarea de produse noi sau îmbunătățite semnificativ;
98. „detașare” înseamnă angajarea temporară de personal de către un beneficiar cu dreptul de a reveni la angajatorul anterior;

Definiții în domeniul ajutoarelor pentru lucrătorii defavorizați și pentru lucrătorii cu handicap

99. „lucrător extrem de defavorizat” înseamnă orice persoană care:
- (a) nu a avut un loc de muncă stabil remunerat în ultimele 24 de luni; sau
 - (b) nu a avut un loc de muncă stabil remunerat în ultimele 12 luni și aparține uneia dintre categoriile (b)-(g) menționate la definiția „lucrătorului defavorizat”.
100. „încadrare în muncă protejată” înseamnă încadrarea într-o întreprindere în care cel puțin 30 % din lucrători sunt lucrători cu handicap;

Definiții în domeniul ajutoarelor pentru protecția mediului

101. „protecția mediului” înseamnă orice acțiune menită să remedieze sau să prevină orice prejudiciu asupra mediului fizic sau a resurselor naturale rezultat din activitățile proprii ale unui beneficiar, să reducă riscul unor astfel de prejudicii sau să conducă la o utilizare mai eficientă a resurselor naturale, inclusiv măsuri de economisire a energiei și utilizarea de surse regenerabile de energie;
102. „standard al Uniunii” înseamnă:
- (a) un standard obligatoriu al Uniunii care stabilește nivelurile care trebuie atinse în materie de mediu de către întreprinderile individuale; sau
 - (b) obligația în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾ de a utiliza cele mai bune tehnici disponibile (BAT) și de a garanta că nivelurile de emisie a poluanților nu sunt mai ridicate decât nivelurile care s-ar fi înregistrat prin aplicarea BAT; în cazurile în care nivelurile emisiilor asociate BAT au fost definite în actele de punere în aplicare adoptate în temeiul Directivei 2010/75/UE, acele niveluri se vor aplica în sensul prezentului regulament, dacă nivelurile respective sunt exprimate ca interval, se va aplica limita în care se atinge BAT pentru prima dată;
103. „eficiența energetică” înseamnă cantitatea de energie economisită determinată prin măsurarea și/sau estimarea consumului înainte și după punerea în aplicare a unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, asigurând în același timp normalizarea condițiilor externe care afectează consumul de energie;
104. „proiect de eficiență energetică” înseamnă un proiect de investiții care sporește eficiența energetică a unei clădiri;

⁽¹⁾ JO L 24, 29.1.2008, p. 8.

105. „fond pentru eficiență energetică (EEF)” înseamnă un vehicul de investiții specializat, înființat în scopul de a face investiții în proiecte de eficiență energetică menite să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor, atât în sectorul rezidențial, cât și în cel nerezidențial. Fondurile pentru eficiență energetică sunt administrate de un administrator de fonduri pentru eficiență energetică;
106. „administrator de fonduri pentru eficiență energetică” înseamnă o societate profesionistă de administrare, cu personalitate juridică, care selecționează și efectuează investiții în proiecte eligibile de eficiență energetică;
107. „cogenerare de înaltă eficiență” înseamnă cogenerarea care îndeplinește criteriile definiției privind cogenerarea de înaltă eficiență, conform articolului 2 alineatul (34) din Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE ⁽¹⁾;
108. „cogenerare” sau producere combinată de energie electrică și energie termică (CHP) înseamnă producerea simultană, în același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau mecanice;
109. „energie din surse regenerabile” înseamnă energia generată de instalații care utilizează exclusiv surse regenerabile de energie, precum și cota, din punctul de vedere al valorii calorice, a energiei produse din surse regenerabile în instalații hibride care utilizează și surse de energie convențională. Aceasta include energia electrică regenerabilă utilizată pentru umplerea sistemelor de stocare, dar exclude energia electrică produsă ca urmare a sistemelor de stocare;
110. „surse regenerabile de energie” înseamnă următoarele surse regenerabile nefosile de energie: eoliană, solară, aerotermală, geotermală, hidrotermală și energia oceanelor, hidroelectrică, biomasa, gazul provenit din depozitele de deșeuri, gazul provenit de la stațiile de epurare a apei și biogazul;
111. „biocombustibil” înseamnă un combustibil lichid sau gazos pentru transport, produs din biomasă;
112. „biocombustibil durabil” înseamnă un biocombustibil care îndeplinește criteriile de durabilitate prevăzute la articolul 17 din Directiva 2009/28/CE;
113. „biocombustibil de origine alimentară” înseamnă biocombustibil produs din cereale și alte culturi bogate în amidon, culturi de plante zaharoase și de plante oleaginoase, astfel cum este definit în propunerea Comisiei de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 98/70/CE privind calitatea benzinei și a motorinei și de modificare a Directivei 2009/28/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile ⁽²⁾;
114. „tehnologie nouă și inovatoare” înseamnă o tehnologie nouă și netestată în raport cu stadiul actual al tehnologiei din sectorul industrial, care prezintă un risc de eșec tehnologic sau industrial și nu reprezintă o optimizare sau o modernizare a tehnologiei existente;
115. „responsabilități de echilibrare” înseamnă responsabilitatea pentru dezechilibre (abateri dintre producție, consum și tranzacții comerciale) a unui participant la piață sau a reprezentantului ales de acesta, denumit „partea responsabilă de echilibrare”, în cursul unei perioade date, denumită „perioada de remediere a dezechilibrului”;
116. „responsabilități standard de echilibrare” înseamnă responsabilități de echilibrare care nu creează discriminări între tehnologii și care nu scutesc pe niciun producător de aceste responsabilități;
117. „biomasă” înseamnă fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor din agricultură (printre care substanțe vegetale și animale), din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și biogazul și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale;
118. „costuri totale egalizate ale producerii de energie” reprezintă costurile calculate de producere a energiei electrice în punctul de racordare la un consumator sau la o rețea electrică. Calculul include capitalul inițial, rata de actualizare, precum și costurile aferente unei funcționări permanente, combustibilului și întreținerii;
119. „taxă de mediu” înseamnă o taxă cu o bază de impozitare specifică care are un efect negativ clar asupra mediului sau care urmărește să impoziteze anumite activități, bunuri sau servicii astfel încât costurile de mediu să poată fi incluse în prețul lor și/sau astfel încât producătorii și consumatorii să fie orientați către activități care respectă mai mult mediul;

⁽¹⁾ JO L 315, 14.11.2012, p. 1.

⁽²⁾ COM(2012) 595, 17.10.2012.

120. „nivelul minim al taxei Uniunii” înseamnă nivelul minim de impozitare prevăzut de legislația Uniunii: pentru produsele energetice și pentru energie electrică înseamnă nivelul minim de impozitare prevăzut în anexa I la Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității ⁽¹⁾;
121. „sit contaminat” înseamnă un sit în care s-a confirmat prezența, cauzată de om, a unor substanțe periculoase la un asemenea nivel încât prezintă un risc semnificativ pentru sănătatea umană sau pentru mediu, având în vedere utilizarea actuală a terenului respectiv sau viitoarea utilizare autorizată a acestuia;
122. „principiul poluatorul plătește” înseamnă că poluatorul care cauzează poluarea ar trebui să suporte costurile măsurilor de combatere a poluării;
123. „poluare” înseamnă dauna cauzată de poluator prin prejudicierea directă sau indirectă a mediului sau prin crearea unor condiții care conduc la asemenea daune asupra mediului fizic înconjurător sau a resurselor naturale;
124. „sistem de termoficare și răcire centralizată eficient din punct de vedere energetic” înseamnă un sistem de termoficare și răcire centralizată care îndeplinește criteriile definiției sistemului eficient de termoficare și răcire centralizată, astfel cum sunt prevăzute la articolul 2 alineatele (41) și (42) din Directiva 2012/27/UE. Definiția include instalațiile de termoficare/răcire și rețeaua (inclusiv echipamentele conexe) necesare pentru a distribui agentul de termoficare/răcire de la unitățile de producție la sediul clientului;
125. „poluator” înseamnă persoana care aduce direct sau indirect daune mediului sau care creează condiții ce conduc la asemenea daune;
126. „reutilizare” înseamnă orice operațiune prin care produsele sau componentele care nu au devenit deșeuri sunt utilizate din nou în același scop pentru care au fost concepute;
127. „pregătirea pentru reutilizare” înseamnă operațiunile de valorificare prin verificare, curățare sau reparare, prin care produsele sau componentele produselor care au devenit deșeuri sunt pregătite pentru a fi reutilizate fără nicio altă operațiune de pretratare;
128. „reciclare” înseamnă orice operațiune de valorificare prin care deșeurile sunt transformate în produse, materiale sau substanțe pentru a își îndeplini funcția lor inițială sau pentru alte scopuri. Aceasta include reprocesarea materialelor organice, dar nu include valorificarea energetică și reprocesarea în vederea folosirii materialelor drept combustibil sau pentru operațiunile de rambleiere;
129. „stadiul actual al tehnologiei” reprezintă un proces în care reutilizarea unui deșeu pentru fabricarea unui produs finit constituie o practică obișnuită și rentabilă din punct de vedere economic. După caz, conceptul de „stadiu actual al tehnologiei” trebuie interpretat prin prisma pieței interne și a tehnologiilor de la nivelul Uniunii;
130. „infrastructură energetică” înseamnă orice echipament sau instalație fizică care este situată în Uniune sau care conectează Uniunea cu una sau mai multe țări terțe și care se încadrează în următoarele categorii:
- (a) în ceea ce privește energia electrică:
- (i) infrastructura pentru transport, astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (3) din Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice; ⁽²⁾
- (ii) infrastructura pentru distribuție, astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (5) din Directiva 2009/72/CE;
- (iii) instalații de depozitare a energiei electrice, definite ca fiind instalațiile utilizate pentru depozitarea permanentă sau temporară a energiei electrice în infrastructuri situate la suprafață sau în subteran sau în situri geologice, cu condiția să fie conectate direct la linii de transport de înaltă tensiune concepute pentru o tensiune de minimum 110 kV;
- (iv) orice echipament sau instalație indispensabilă pentru a asigura funcționarea în condiții de siguranță, securitate și eficiență a sistemelor definite la punctele (i)-(iii), inclusiv a sistemelor de protecție, monitorizare și control la toate tensiunile și posturile de transformare; și

⁽¹⁾ JO L 283, 31.10.2003, p. 51.

⁽²⁾ JO L 211, 14.8.2009, p. 55.

- (v) rețele inteligente, definite drept orice echipament, linie, cablu sau instalație, atât la nivelul transportului, cât și al distribuției la tensiune joasă și medie, care are ca obiectiv comunicarea digitală bidirecțională, monitorizarea interactivă, inteligentă și în timp real sau aproape real și gestionarea producției, a transportului, a distribuției și a consumului de energie electrică în cadrul unei rețele de energie electrică, în vederea dezvoltării unei rețele care să integreze în mod eficient comportamentul și acțiunile tuturor utilizatorilor conectați la aceasta — producători, consumatori și cei cu dublu statut de producător și consumator — în vederea asigurării unui sistem de energie electrică eficient din punct de vedere economic și sustenabil, cu pierderi minore și cu un nivel înalt de securitate și de calitate în aprovizionare și de siguranță;
- (b) în ceea ce privește gazele:
- (i) (i) conducte de transport și distribuție pentru transportul gazelor naturale și al biogazelor care fac parte dintr-o rețea, cu excepția conductelor de înaltă presiune utilizate pentru distribuția în amonte de gaze naturale;
- (ii) instalații subterane de stocare conectate la conductele de gaze de înaltă presiune menționate la punctul (i);
- (iii) instalații de recepție, de stocare și de regazeificare sau decompresie pentru gaze naturale lichefiate („GNL”) sau gaze naturale comprimate („GNC”); și
- (iv) orice echipament sau instalație esențială pentru funcționarea securizată, eficientă și în condiții de siguranță a sistemului sau pentru asigurarea capacității bidirecționale, inclusiv stații de comprimare;
- (c) în ceea ce privește petrolul:
- (i) conducte folosite pentru transportul țițeiului;
- (ii) stații de pompare și instalații de depozitare necesare pentru exploatarea conductelor de țiței; și
- (iii) orice echipament sau instalație esențială pentru funcționarea corespunzătoare, sigură și eficientă a sistemului, inclusiv sisteme de protecție, monitorizare și control și dispozitive de flux invers;
- (d) în ceea ce privește CO₂: rețeaua de conducte, inclusiv stațiile auxiliare conexe, pentru transportarea CO₂ către siturile de stocare, în vederea injectării acestuia într-o formațiune geologică subterană adecvată, în scopul stocării permanente;
131. „legislația privind piața internă a energiei” include Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice, Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale ⁽¹⁾, Regulamentul (CE) nr. 713/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 de instituire a Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei ⁽²⁾; Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică ⁽³⁾ și Regulamentul (CE) nr. 715/2009 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale ⁽⁴⁾ sau orice altă legislație ulterioară care înlocuiește, parțial sau integral, aceste acte normative;

Definiții în domeniul ajutoarelor sociale pentru transportul rezidenților din regiunile îndepărtate

132. „reședința obișnuită” înseamnă locul în care locuiește o persoană fizică timp de cel puțin 185 de zile în fiecare an calendaristic ca urmare a unor legături personale și profesionale. În cazul unei persoane ale cărei legături profesionale se află într-un loc diferit de cel în care are legăturile personale și care locuiește în două sau mai multe state membre, reședința obișnuită a acesteia este considerată a fi locul în care are legăturile personale, cu condiția ca persoana respectivă să se întoarcă acolo în mod regulat. Atunci când o persoană locuiește într-un stat membru pentru a desfășura o activitate cu o durată stabilită, reședința acesteia este considerată în continuare cea în care are legăturile personale, indiferent dacă persoana respectivă se întoarce sau nu acolo în cursul activității respective. Frecventarea unei universități sau a unei școli în alt stat membru nu constituie transfer al reședinței obișnuite. În mod alternativ, „reședință obișnuită” are sensul atribuit acesteia în legislația națională a statelor membre.

Definiții în domeniul ajutoarelor pentru infrastructurile de bandă largă

133. „bandă largă de bază” și „rețele în bandă largă de bază” înseamnă rețelele cu funcționalități de bază care utilizează platforme tehnologice cum ar fi liniile de abonat asimetrice digitale (până la rețelele ADSL2+), rețelele prin cablu neoptimizate (de exemplu, DOCSIS 2.0), rețelele mobile de a treia generație (UMTS) și sistemele prin satelit;

⁽¹⁾ JO L 211, 14.8.2009, p. 94.

⁽²⁾ JO L 211, 14.8.2009, p. 1.

⁽³⁾ JO L 211, 14.8.2009, p. 15.

⁽⁴⁾ JO L 211, 14.8.2009, p. 36.

134. „lucrări de geniu civil aferente comunicațiilor în bandă largă” înseamnă lucrările de construcții civile necesare pentru dezvoltarea unei rețele în bandă largă, cum ar fi excavarea unui drum pentru a permite plasarea conductelor (pentru cablurile în bandă largă);
135. „conductă” înseamnă o țeavă sau un tub subteran utilizat la adăpostirea cablurilor (de fibră optică, de cupru sau coaxiale) unei rețele în bandă largă;
136. „degruparea fizică” permite accesul la linia de acces a consumatorului final și oferă posibilitatea ca sistemele de transmisie deținute de concurenți să fie utilizate pentru a transmite direct prin această linie;
137. „infrastructură de bandă largă pasivă” înseamnă o rețea în bandă largă fără nicio componentă activă. De obicei, aceasta cuprinde infrastructura de construcții civile, conductele și fibra neagră, precum și cutiile de distribuție situate la nivelul străzilor;
138. „rețele de acces de generație următoare (NGA)” înseamnă rețele avansate care au cel puțin următoarele caracteristici: (a) furnizează servicii în mod fiabil, la o viteză foarte ridicată per abonat, prin rețele backhaul optice (sau tehnologie echivalentă) și sunt situate suficient de aproape de locația utilizatorului pentru a garanta furnizarea efectivă a serviciilor de foarte mare viteză; (b) sprijină o serie de servicii digitale avansate, inclusiv serviciile convergente bazate exclusiv pe IP, și (c) au viteze de încărcare semnificativ mai mari (față de rețelele în bandă largă de bază). În stadiul actual al pieței și al dezvoltării tehnologice, rețelele NGA sunt: (a) rețelele de acces pe bază de fibre optice (FTTx), (b) rețelele de cablu avansate modernizate și (c) anumite rețele de acces fără fir avansate, capabile să furnizeze în mod fiabil viteze ridicate fiecărui abonat.
139. „acces cu ridicata” înseamnă accesul care permite unui operator să utilizeze echipamentele altui operator. Cel mai larg acces posibil care se acordă pe rețeaua relevantă include, pe baza evoluțiilor tehnologice actuale, cel puțin următoarele produse de acces: în cazul rețelelor FTTH/FTTB, acces la conducte, acces la fibra neagră, acces degrupat la bucla locală și acces de tip bitstream; în cazul rețelelor de cablu, acces la conducte și acces de tip bitstream; în cazul rețelelor FTTC, acces la conducte, acces degrupat la sub-buclă și acces de tip bitstream; în cazul infrastructurilor pasive de rețea, acces la conducte, acces la fibra neagră și/sau acces degrupat la bucla locală; în cazul rețelelor în bandă largă pe bază de ADSL, acces degrupat la bucla locală și acces de tip bitstream; în cazul rețelelor mobile sau fără fir, acces de tip bitstream, partajarea stâlpilor și acces la rețelele backhaul; în cazul platformelor prin satelit, acces de tip bitstream.

Definiții în domeniul ajutoarelor pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului

140. „opere audiovizuale greu de realizat” înseamnă operele identificate ca atare de statele membre, pe baza unor criterii predefinite, la instituirea schemelor sau la acordarea ajutoarelor și pot include filmele a căror unică versiune originală este în limba unui stat membru cu teritoriu, populație sau spațiu lingvistic restrâns, scurtmetrajele, primul și al doilea film ale unui regizor, documentarele sau lucrările cu buget redus sau care întâmpină alte dificultăți de ordin comercial;
141. Lista Comitetului de asistență pentru dezvoltare (CAD) al OCDE: înseamnă toate țările și teritoriile eligibile pentru a primi asistență oficială pentru dezvoltare care sunt incluse în lista alcătuită de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE);
142. „profitul rezonabil” se stabilește în funcție de profitul tipic pentru sectorul în cauză. În orice caz, o rată a rentabilității capitalului care nu depășește rata swap relevantă, majorată cu o primă de 100 de puncte de bază va fi considerată a fi rezonabilă.

Definiții în domeniul ajutoarelor pentru infrastructurile sportive și pentru infrastructurile de agrement multifuncționale

143. „sport profesionist” înseamnă practicarea unui sport ca activitate lucrativă sau ca serviciu remunerat, indiferent dacă a fost încheiat sau nu un contract de muncă oficial între sportivul profesionist și organizația sportivă relevantă, în cazul în care remunerația depășește costul de participare și reprezintă o parte semnificativă din veniturile sportivului. Cheltuielile de călătorie și de cazare legate de participarea la evenimentul sportiv nu sunt considerate remunerație în sensul prezentului regulament.

Articolul 3

Condiții de exceptare

Schemele de ajutoare, ajutoarele individuale acordate în cadrul unor scheme de ajutoare și ajutoarele ad-hoc sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (2) sau (3) din tratat și sunt exceptate de la cerința de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat dacă ajutoarele respective îndeplinesc toate condițiile prevăzute în capitolul I din prezentul regulament, precum și condițiile specifice pentru categoria relevantă de ajutor stabilite în capitolul III din prezentul regulament.

Articolul 4

Praguri de notificare

- (1) Prezentul regulament nu se aplică ajutoarelor care depășesc următoarele praguri:
- (a) pentru ajutoarele regionale pentru investiții: „valoarea ajustată” a ajutoarelor, astfel cum a fost calculată în conformitate cu mecanismul definit la articolul 2 alineatul (20) pentru o investiție cu costuri eligibile de 100 de milioane EUR;
 - (b) pentru ajutoarele regionale pentru dezvoltare urbană: 20 de milioane EUR, astfel cum se prevede la articolul 16 alineatul (3);
 - (c) pentru ajutoarele pentru investiții destinate IMM-urilor: 7,5 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect de investiții;
 - (d) pentru ajutoarele pentru consultanță în favoarea IMM-urilor: 2 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect;
 - (e) pentru ajutoarele destinate IMM-urilor pentru participarea la târguri: 2 milioane EUR pe întreprindere, pe an;
 - (f) pentru ajutoarele destinate IMM-urilor pentru costurile de cooperare ca urmare a participării la proiecte de cooperare teritorială europeană: 2 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect;
 - (g) pentru ajutoare pentru finanțare de risc: 15 milioane EUR pe întreprindere eligibilă, astfel cum se prevede la articolul 21 alineatul (9);
 - (h) pentru ajutoarele pentru întreprinderile nou-înființate: astfel cum se prevede la articolul 22 alineatele (3), (4) și (5);
 - (i) pentru ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare:
 - (i) dacă proiectul constă în principal în cercetare fundamentală: 40 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect; în acest caz peste jumătate din costurile eligibile ale proiectului apar ca urmare a unor activități care intră în categoria cercetare fundamentală;
 - (ii) dacă proiectul constă în principal în cercetare industrială: 20 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect; în acest caz peste jumătate din costurile eligibile ale proiectului apar ca urmare a unor activități care intră în categoria cercetare industrială sau în ambele categorii — cercetare fundamentală și industrială;
 - (iii) dacă proiectul constă în principal în dezvoltare experimentală: 15 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect; în acest caz peste jumătate din costurile eligibile ale proiectului apar ca urmare a unor activități care intră în categoria dezvoltare experimentală;
 - (iv) dacă proiectul este un proiect Eureka sau este pus în aplicare de către o întreprindere comună instituită în temeiul articolului 185 sau al articolului 187 din tratat, sumele menționate la punctele (i)-(iii) se dublează.
 - (v) dacă ajutoarele pentru proiectele de cercetare și dezvoltare sunt acordate sub forma unor avansuri rambursabile care, în absența unei metodologii acceptate de calculare a echivalentului subvenției brută al acestora, sunt exprimate ca procent din costurile eligibile, iar măsura prevede ca în cazul unui rezultat pozitiv al proiectului, astfel cum este definit pe baza unei ipoteze rezonabile și prudente, avansurile să fie rambursate cu o rată a dobânzii cel puțin egală cu rata de actualizare aplicabilă la momentul acordării grantului, sumele menționate la punctele (i) — (iv) pot fi majorate cu 50 %;
 - (vi) ajutoare pentru studii de fezabilitate pentru pregătirea activităților de cercetare: 7,5 milioane EUR pe studiu;
 - (j) pentru ajutoarele pentru investiții în infrastructuri de cercetare: 20 de milioane EUR pe infrastructură;
 - (k) pentru ajutoarele pentru cluster de inovare: 7,5 milioane EUR pe cluster.
 - (l) ajutoare pentru inovare destinate IMM-urilor: 5 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect;
 - (m) pentru ajutoarele pentru inovarea de proces și organizațională: 7,5 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect;
 - (n) pentru ajutoarele pentru formare: 2 milioane EUR pe proiect de formare;
 - (o) pentru ajutoarele pentru recrutarea lucrătorilor defavorizați: 5 milioane EUR pe întreprindere, pe an;
 - (p) pentru ajutoarele pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap acordate sub formă de subvenții salariale: 10 milioane EUR pe întreprindere, pe an;
 - (q) pentru ajutoarele pentru compensarea costurilor suplimentare generate de încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap: 10 milioane EUR pe întreprindere, pe an;

- (r) pentru ajutoarele pentru compensarea costurilor asistenței acordate lucrătorilor defavorizați: 5 milioane EUR pe întreprindere, pe an;
 - (s) pentru ajutoarele pentru investiții în favoarea protecției mediului, fără a lua în considerare ajutoarele pentru investiții în vederea reabilitării siturilor contaminate și ajutoarele pentru partea rețelei de distribuție a sistemului de termoficare și răcire centralizat eficient din punct de vedere energetic: 15 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect de investiții;
 - (t) pentru ajutoarele pentru investiții în favoarea proiectelor de eficiență energetică: 10 milioane EUR, astfel cum se prevede la articolul 39 alineatul (5);
 - (u) pentru ajutoarele pentru investiții în vederea reabilitării siturilor contaminate: 20 de milioane EUR pe întreprindere, pe proiect de investiții.
 - (v) pentru ajutoarele de exploatare pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile și pentru ajutoarele de exploatare pentru promovarea producției de energie din surse regenerabile în instalații de dimensiuni mici: 15 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect; Atunci când ajutorul se acordă pe baza unei proceduri de ofertare concurențiale în temeiul articolului 42: 150 de milioane EUR anual luând în calcul bugetul combinat al tuturor schemelor care intră sub incidența articolului 42.
 - (w) pentru ajutoarele pentru investiții pentru rețele de termoficare și răcire centralizată: 20 de milioane EUR pe întreprindere, pe proiect de investiții.
 - (x) pentru ajutoarele pentru investiții în infrastructura energetică: 50 de milioane EUR pe întreprindere, pe proiect de investiții;
 - (y) pentru ajutoarele pentru infrastructurile de bandă largă: 70 de milioane EUR costuri totale pe proiect;
 - (z) pentru ajutoarele investiții pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului: 100 milioane EUR pe proiect; ajutoare de exploatare pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului: 50 de milioane EUR pe întreprindere, anual;
 - (aa) pentru schemele de ajutoare pentru operele audiovizuale: 50 de milioane EUR pe schemă, anual;
 - (bb) pentru ajutoarele pentru investiții în infrastructurile sportive și multifuncționale: 15 milioane EUR sau costurile totale care depășesc 50 de milioane EUR pe proiect; ajutoare de exploatare pentru infrastructură sportivă: 2 milioane EUR pe infrastructură, anual; și
 - (cc) pentru ajutoarele pentru investiții în infrastructuri locale: 10 milioane EUR sau costurile totale care depășesc 20 de milioane EUR pentru aceeași infrastructură.
- (2) Pragurile prevăzute sau menționate la alineatul (1) nu pot fi eludate prin divizarea artificială a schemelor de ajutoare sau a proiectelor care beneficiază de ajutoare.

Articolul 5

Transparența ajutorului

- (1) Prezentul regulament se aplică numai ajutoarelor pentru care este posibilă calcularea *ex ante* cu exactitate a echivalentului subvenție brută pentru ajutoare, fără a fi necesară efectuarea unei evaluări a riscurilor („ajutoare transparente”).
- (2) Sunt considerate transparente următoarele categorii de ajutor:
- (a) ajutoarele conținute în granturi și subvenții la dobândă;
 - (b) ajutoarele conținute în împrumuturi, atunci când echivalentul subvenție brută a fost calculat pe baza ratei de referință în vigoare pe piață la momentul acordării grantului;
 - (c) ajutoarele incluse în garanții:
 - (i) în cazul în care echivalentul subvenție brută a fost calculat pe baza primelor *safe-harbour* prevăzute într-o comunicare a Comisiei; sau
 - (ii) în cazul în care, înainte de punerea în aplicare a măsurii, metoda utilizată pentru calcularea echivalentului subvenție brută al garanției a fost acceptată pe baza Comunicării Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE la ajutoarele de stat sub formă de garanții ⁽¹⁾, sau a oricărei alte comunicări ulterioare, în urma notificării Comisiei cu privire la metodologia respectivă în conformitate cu orice regulament adoptat de Comisie în domeniul ajutoarelor de stat aplicabil la acel moment, iar metoda aprobată vizează în mod explicit tipul de garanție și tipul de operațiune subiacentă în cauză în contextul aplicării prezentului regulament;
 - (d) ajutoarele sub formă de avantaje fiscale, în cazul în care măsura prevede un plafon care garantează că pragul aplicabil nu este depășit;

⁽¹⁾ JO C 155, 20.6.2008, p. 10.

- (e) ajutoarele pentru dezvoltare urbană regională, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 16;
- (f) ajutoarele cuprinse în măsuri de finanțare de risc, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 21;
- (g) ajutoarele pentru întreprinderile nou-înființate, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 22;
- (h) ajutoarele pentru proiecte de eficiență energetică, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 39;
- (i) ajutoarele acordate sub forma unor prime în plus față de prețul de pe piață, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 42;
- (j) ajutoarele sub formă de avansuri rambursabile, dacă valoarea nominală totală a avansului rambursabil nu depășește pragurile aplicabile în temeiul prezentului regulament sau dacă, înainte de punerea în aplicare a măsurii, metodologia de calcul al echivalentului subvenție brută al avansului rambursabil a fost acceptată în urma notificării acesteia către Comisie.

Articolul 6

Efectul stimulat

- (1) Prezentul regulament se aplică numai ajutoarelor care au un efect stimulat.
- (2) Se consideră că ajutoarele au un efect stimulat dacă beneficiarul a prezentat statului membru în cauză o cerere de ajutor scrisă înainte de începerea lucrului la proiectul sau la activitatea respectivă. Cererea de ajutor conține cel puțin următoarele informații:
 - (a) denumirea întreprinderii și dimensiunea acesteia;
 - (b) descrierea proiectului, inclusiv data începerii și a încheierii acestuia;
 - (c) locul de desfășurare a proiectului;
 - (d) lista costurilor proiectului;
 - (e) tipul de ajutor (grant, împrumut, garanție, avans rambursabil, injecție de capital sau altele) și valoarea finanțării publice necesare pentru proiect.
- (3) Se consideră că ajutoarele ad-hoc acordate întreprinderilor mari au un efect stimulat în cazul în care, în plus față de faptul că asigură îndeplinirea condiției prevăzute la alineatul (2), statul membru a verificat, înainte de a acorda ajutorul în cauză, că documentația pregătită de beneficiar stabilește că ajutoarele vor avea drept rezultat unul sau mai multe dintre următoarele:
 - (a) în cazul ajutoarelor regionale pentru investiții, faptul că se realizează un proiect care nu ar fi fost realizat în zona respectivă sau nu ar fi fost suficient de profitabil pentru beneficiar în zona respectivă în absența ajutoarelor;
 - (b) în toate celelalte cazuri, faptul că există:
 - o creștere substanțială a domeniului de aplicare al proiectului/activității ca urmare a ajutorului; sau
 - o creștere substanțială a valorii totale a cheltuielilor suportate de beneficiar pentru proiect/activitate ca urmare a ajutorului; sau
 - o creștere substanțială a ritmului de finalizare a proiectului/activității în cauză.
- (4) Prin derogare de la alineatele (2) și (3), se consideră că măsurile sub formă de avantaje fiscale au un efect stimulat în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - (a) măsura fiscală instituie un drept la ajutor, în conformitate cu criterii obiective și fără ca statul membru să mai dispună de o putere de apreciere; și
 - (b) măsura a fost adoptată și a intrat în vigoare înainte de demararea proiectului sau a activității subvenționate, cu excepția versiunilor ulterioare ale schemelor fiscale, unde activitatea a fost deja acoperită de schemele anterioare sub formă de avantaje fiscale.
- (5) Prin derogare de la alineatele (2), (3) și (4), următoarele categorii de ajutoare nu trebuie să aibă sau se presupune că au un efect stimulat:
 - (a) ajutoarele regionale de exploatare, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 15;
 - (b) ajutoarele pentru accesul IMM-urilor la finanțare, dacă sunt îndeplinite condițiile relevante prevăzute la articolele 21 și 22;

- (c) ajutoarele pentru recrutarea lucrătorilor defavorizați, acordate sub formă de subvenții salariale, și ajutoarele pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap, acordate sub formă de subvenții salariale, dacă sunt îndeplinite condițiile relevante prevăzute la articolele 32 și respectiv 33;
- (d) ajutoarele pentru compensarea costurilor suplimentare generate de încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 34;
- (e) ajutoarele acordate sub forma unor reduceri ale taxelor de mediu în temeiul Directivei 2003/96/CE, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 44 al prezentului regulament;
- (f) ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de dezastre naturale, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 50;
- (g) ajutoarele sociale pentru transportul rezidenților din regiunile îndepărtate, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 51;
- (h) ajutoarele pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 53.

Articolul 7

Intensitatea ajutorului și costurile eligibile

- (1) În vederea calculării intensității ajutoarelor și a costurilor eligibile, toate cifrele utilizate sunt luate în considerare înainte de orice fel de deducere a impozitelor sau a altor taxe. Costurile eligibile trebuie să fie susținute prin documente justificative care trebuie să fie clare, specifice și contemporane cu faptele.
- (2) În cazul în care ajutorul este acordat sub altă formă decât cea a unui grant, valoarea ajutorului este egală cu echivalentul subvenție brută al ajutorului.
- (3) Ajutoarele care pot fi plătite în mai multe tranșe se actualizează la valoarea lor în momentul în care sunt acordate. Costurile eligibile se actualizează la valoarea pe care o au la momentul acordării ajutoarelor. Rata dobânzii care trebuie aplicată la actualizare este rata de actualizare aplicabilă la data acordării ajutoarelor.
- (4) În cazul în care ajutoarele se acordă prin avantaje fiscale, tranșele ajutoarelor se actualizează pe baza ratelor de actualizare aplicabile la data la care intră în vigoare avantajul fiscal.
- (5) În cazul în care ajutorul este acordat sub formă de avansuri rambursabile care, în absența unei metodologii acceptate de calcul al echivalentului subvenție brută, sunt exprimate ca procent din costurile eligibile, iar măsura prevede ca, în cazul în care proiectul se încheie cu succes, conform unei ipoteze rezonabile și prudente, avansurile să fie rambursate cu o rată a dobânzii cel puțin egală cu rata de actualizare aplicabilă la momentul acordării ajutorului, intensitățile maxime ale ajutorului prevăzute în capitolul III pot fi majorate cu 10 puncte procentuale.
- (6) În cazul în care ajutoarele regionale se acordă sub formă de avansuri rambursabile, intensitățile maxime ale ajutoarelor prevăzute într-o hartă a ajutoarelor regionale aflată în vigoare la momentul acordării acestora nu pot fi majorate.

Articolul 8

Cumulul

- (1) Pentru a stabili dacă pragurile de notificare de la articolul 4 și intensitățile maxime ale ajutoarelor prevăzute la capitolul III sunt respectate, trebuie luată în considerare valoarea totală a ajutoarelor de stat acordate pentru activitatea sau proiectul care beneficiază de ajutor.
- (2) În cazul în care finanțarea din partea Uniunii gestionată la nivel central de către instituții, agenții, întreprinderi comune sau alte organisme ale Uniunii care nu este direct sau indirect sub controlul statului membru este combinată cu ajutor de stat, numai acesta din urmă este analizat pentru a se stabili dacă pragurile de notificare și intensitățile maxime ale ajutorului sau valorile maxime ale ajutorului sunt respectate, cu condiția ca valoarea totală a finanțării publice acordate în legătură cu aceleași costuri eligibile să nu depășească rata de finanțare cea mai favorabilă prevăzută în normele aplicabile ale dreptului Uniunii.
- (3) Ajutoarele cu costuri eligibile identificabile exceptate prin prezentul regulament pot fi cumulate cu:
 - (a) orice alt ajutor de stat, atâ timp cât măsurile respective vizează costuri eligibile identificabile diferite;

- (b) orice alt ajutor de stat, în legătură cu aceleași costuri eligibile, care se suprapun parțial sau integral, numai în cazul în care cumulul respectiv nu are drept rezultat depășirea celui mai ridicat nivel de intensitate a ajutorului sau a celui mai ridicat quantum al ajutorului aplicabil ajutorului respectiv în temeiul prezentului regulament.
- (4) Ajutoarele care nu presupun costuri eligibile identificabile exceptate conform articolelor 21, 22 și 23 din prezentul regulament pot fi cumulate cu oricare alte ajutoare de stat cu costuri eligibile identificabile. Ajutoarele fără costuri eligibile identificabile pot fi cumulate cu orice alt ajutor de stat fără costuri eligibile identificabile până la cel mai ridicat plafon total de finanțare relevant stabilit în condițiile specifice ale fiecărui caz în prezentul regulament sau într-un alt regulament de exceptare pe categorii de ajutoare ori într-o decizie adoptată de Comisie.
- (5) Ajutoarele de stat exceptate în temeiul prezentului regulament nu se cumulează cu niciun tip de ajutoare de minimis în raport cu aceleași costuri eligibile dacă un astfel de cumul ar conduce la o intensitate a ajutorului care le depășește pe cele prevăzute în capitolul III din prezentul regulament.
- (6) Prin derogare de la alineatul (3) litera (b), ajutoarele în favoarea lucrătorilor cu handicap, prevăzute la articolele 33 și 34, pot fi cumulate cu alte ajutoare exceptate în temeiul prezentului regulament în legătură cu aceleași costuri eligibile peste pragul maxim aplicabil în conformitate cu prezentul regulament, cu condiția ca un astfel de cumul să nu aibă drept rezultat o intensitate a ajutorului care să depășească 100 % din costurile relevante pentru orice perioadă de angajare a lucrătorilor în cauză.

Articolul 9

Publicare și informare

- (1) Statul membru în cauză asigură publicarea pe un site internet cuprinzător privind ajutoarele de stat, la nivel național sau regional:
- (a) a informațiilor sintetizate menționate la articolul 11 în formatul standard prevăzut în anexa II sau a unui link către acestea;
- (b) a textului integral al fiecărei măsuri de ajutor, astfel cum se menționează la articolul 11, sau a unui link care oferă acces la textul integral;
- (c) a informațiilor menționate în anexa III privind fiecare ajutor individual care depășește 500 000 EUR.

În ceea ce privește ajutoarele acordate pentru proiectele de cooperare teritorială europeană, informațiile menționate la prezentul alineat trebuie să fie plasate pe site-ul internet al statului membru în care se află autoritatea de gestionare în cauză, astfel cum este stabilit la articolul 21 din Regulamentul (CE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului. Alternativ, statele membre participante pot, de asemenea, să decidă că fiecare dintre ele oferă informații privind măsurile de ajutor de pe teritoriul lor pe site-urile internet respective.

- (2) Pentru schemele sub formă de avantaje fiscale și pentru schemele acoperite de articolele 16 și 21 ⁽¹⁾, condițiile prevăzute la alineatul (1) litera (c) din prezentul articol se consideră a fi îndeplinite dacă statele membre publică informațiile necesare privind quantumurile ajutoarelor individuale în următoarele intervale (în milioane EUR):

0,5-1;

1-2;

2-5;

5-10;

10-30; și

30 și peste această valoare.

- (3) În cazul schemelor care intră sub incidența articolului 51 din prezentul regulament, obligațiile de publicare prevăzute în prezentul articol nu se aplică consumatorilor finali.

- (4) Informațiile menționate la alineatul (1) litera (c) din prezentul articol sunt organizate și sunt accesibile într-un mod standardizat, conform descrierii din anexa III, și fac posibilă executarea funcțiilor de căutare și descărcare în mod eficace. Informațiile menționate la alineatul (1) se publică în termen de 6 luni de la data care s-a acordat ajutorul, sau, pentru ajutoarele sub formă de avantaj fiscal, în termen de 1 an de la data la care trebuie depusă declarația fiscală și sunt disponibile timp de cel puțin 10 ani de la data la care s-a acordat ajutorul.

⁽¹⁾ În cazul schemelor de sprijin instituite în temeiul articolelor 16 și 21 din prezentul regulament, se poate acorda o derogare de la cerința de a publica informații pentru fiecare atribuire individuală care depășește 500 000 EUR pentru IMM-urile care nu au efectuat nicio vânzare comercială pe nicio piață.

- (5) Comisia publică pe site-ul său internet:
- (a) linkurile către site-urile internet privind ajutoarele de stat menționate la alineatul (1) al prezentului articol;
 - (b) rezumatul informațiilor menționate la articolul 11.
- (6) Statele membre îndeplinesc dispozițiile prezentului articol cel târziu în termen de doi ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament.

CAPITOLUL II

MONITORIZARE

Articolul 10

Retragerea beneficiului exceptării pe categorii

În cazul în care un stat membru acordă ajutoare presupus exceptate de la cerința de notificare în temeiul prezentului regulament fără a fi îndeplinite condițiile prevăzute în capitolele I-III, Comisia poate, după ce a acordat statului membru în cauză posibilitatea de a-și face cunoscute opiniile, să adopte o decizie în care să se precizeze că toate sau unele dintre viitoarele măsuri de ajutor adoptate de statul membru în cauză, care altfel ar îndeplini cerințele prezentului regulament, trebuie notificate Comisiei în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din tratat. Măsurile care trebuie notificate se pot limita la măsurile prin care se acordă anumite tipuri de ajutoare sau la măsurile în favoarea anumitor beneficiari ori la măsurile de ajutor adoptate de anumite autorități din statul membru în cauză.

Articolul 11

Raportare

Statele membre sau, în cazul ajutoarelor acordate pentru proiecte de cooperare teritorială europeană, alternativ, statul membru în care se află autoritatea de gestionare, astfel cum este definită la articolul 21 din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, transmit Comisiei:

- (a) prin intermediul sistemului de notificare electronică al Comisiei, rezumatul informațiilor despre fiecare măsură de ajutor exceptată în temeiul prezentului regulament, în formatul standard prevăzut în anexa II, împreună cu un link care oferă acces la textul integral al măsurii de ajutor, inclusiv modificările sale, în termen de 20 de zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a acestuia;
- (b) un raport anual, astfel cum se prevede în Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 privind punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE ⁽¹⁾, astfel cum a fost modificat, în format electronic, privind punerea în aplicare a prezentului regulament, care să conțină informațiile indicate în Regulamentul de punere în aplicare, pentru fiecare an întreg sau fiecare parte a anului în timpul căreia se aplică prezentul regulament.

Articolul 12

Monitorizare

În scopul de a permite Comisiei să controleze ajutoarele exceptate de la obligația de notificare prin prezentul regulament, statele membre sau, alternativ, în cazul ajutoarelor acordate pentru proiectele de cooperare teritorială europeană, statul membru în care este situată autoritatea de gestionare, păstrează evidențe detaliate cu informațiile și documentele justificative necesare pentru a demonstra că toate condițiile prevăzute în prezentul regulament sunt îndeplinite. Evidențele respective sunt păstrate timp de 10 ani de la data la care a fost acordat ajutorul ad hoc sau de la data la care a fost acordat ultimul ajutor în cadrul schemei. Statul membru în cauză transmite Comisiei, în termen de 20 de zile lucrătoare sau într-un termen mai îndelungat care poate fi stabilit în cerere, toate informațiile și documentele justificative pe care Comisia le consideră necesare pentru a monitoriza aplicarea prezentului regulament.

⁽¹⁾ JO L 140, 30.4.2004, p. 1.

CAPITOLUL III

DISPOZIȚII SPECIFICE PENTRU DIFERITELE CATEGORII DE AJUTOARE

SECȚIUNEA 1

Ajutoarele regionale

Subsecțiunea A

Ajutoarele regionale pentru investiții și ajutoarele regionale de exploatare

Articolul 13

Domeniul de aplicare al ajutoarelor regionale

Prezenta secțiune nu se aplică:

- (a) ajutoarelor care favorizează activitățile din sectorul siderurgic, din sectorul cărbunelui, din sectorul construcțiilor navale, din sectorul fibrelor sintetice, din sectorul transporturilor și al infrastructurii conexe, din sectorul producerii și distribuției de energie și al infrastructurii pentru aceasta;
- (b) ajutoarelor regionale sub formă de scheme care vizează un număr limitat de sectoare specifice de activitate economică. Schemele de ajutoare destinate activităților turistice, infrastructurilor de bandă largă sau prelucrării și comercializării produselor agricole nu sunt considerate ca vizând sectoare specifice de activitate economică;
- (c) ajutoarelor regionale sub formă de scheme care compensează costurile de transport al mărfurilor produse în regiunile îndepărtate sau în zone slab populate și care sunt acordate în favoarea:
 - (i) activităților legate de producția, prelucrarea și comercializarea produselor enumerate în anexa I la tratat; sau
 - (ii) activităților clasificate în Regulamentul (CE) nr. 1893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire și de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 3037/90 al Consiliului, precum și a anumitor regulamente CE privind domenii statistice specifice ⁽¹⁾, cum ar fi agricultura, silvicultura și pescuitul din secțiunea A din NACE Rev. 2, activitățile de minerit și exploatare în carieră din secțiunea B din NACE Rev. 2 și furnizarea de energie electrică, gaze naturale, abur și aer condiționat din secțiunea D din NACE Rev. 2; sau
 - (iii) transportului mărfurilor prin conducte.
- (d) ajutoarelor regionale individuale pentru investiții acordate unui beneficiar care a închis aceeași activitate sau o activitate similară în Spațiul Economic European în cei doi ani care au precedat depunerea cererii sale pentru acordarea de ajutoare regionale de investiții sau care, în momentul depunerii cererii de ajutor, are planuri concrete de a închide o astfel de activitate într-o perioadă de doi ani după finalizarea investiției inițiale pentru care solicită ajutoare, în zona în cauză;
- (e) ajutoarelor regionale de exploatare acordate întreprinderilor ale căror activități principale se încadrează în secțiunea K „Activități financiare și de asigurări” din NACE Rev. 2 sau întreprinderilor care desfășoară activități în interiorul grupurilor și ale căror activități principale se încadrează în categoriile 70.10 „Activități privind sediile sociale” sau 70.22 „Activități de consultanță în afaceri și management” din NACE Rev. 2.

Articolul 14

Ajutoarele regionale pentru investiții

(1) Măsurile de ajutor regional pentru investiții sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

(2) Ajutoarele trebuie să fie acordate în zone asistate.

⁽¹⁾ JO L 393, 30.12.2006, p. 1.

(3) În zonele asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat, ajutoarele pot fi acordate pentru o investiție inițială indiferent de dimensiunea beneficiarului. În zonele asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat, ajutoarele pot fi acordate IMM-urilor pentru orice formă de investiție inițială. Ajutoarele pentru întreprinderile mari se acordă numai pentru o investiție inițială în favoarea unei noi activități economice în zona în cauză.

(4) Costurile eligibile sunt următoarele:

- (a) costurile investițiilor în active corporale și necorporale;
- (b) costurile salariale estimate care rezultă din crearea de locuri de muncă în urma unei investiții inițiale, calculate pe o perioadă de doi ani; sau
- (c) o combinație între literele (a) și (b) care să nu depășească suma de la litera (a) sau (b), în funcție de care dintre acestea este mai mare.

(5) Investiția trebuie menținută în regiunea beneficiară pentru o perioadă de cel puțin cinci ani sau, în cazul IMM-urilor, de cel puțin trei ani de la finalizarea investițiilor. Această condiție nu împiedică înlocuirea unei instalații sau a unui echipament care a devenit depășit sau a fost distrus în această perioadă, cu condiția ca activitatea economică să fie menținută în regiunea în cauză pentru perioada minimă relevantă.

(6) Activele achiziționate trebuie să fie noi, cu excepția celor pentru IMM-uri și pentru achiziționarea unei unități. Costurile legate de închirierea de active corporale pot fi luate în considerare în următoarele situații:

- (a) în cazul terenurilor și clădirilor, contractul de închiriere trebuie să continue cel puțin timp de cinci ani de la data preconizată de finalizare a proiectului de investiții pentru întreprinderile mari și cel puțin timp de trei ani în cazul IMM-urilor;
- (b) în cazul închirierii de instalații sau de utilaje, contractul trebuie să fie unul de leasing financiar și trebuie să conțină obligația ca beneficiarul ajutorului să achiziționeze activul la data la care expiră contractul.

În cazul achiziționării activelor unei unități, în sensul articolului 2 alineatul (48), se iau în considerare numai costurile de cumpărare a activelor de la terți care nu au legătură cu cumpărătorul. Tranzacția are loc în condițiile pieței. Dacă fost deja acordat un ajutor pentru achiziționarea activelor înainte de cumpărarea acestora, costurile acestor active se deduc din costurile eligibile aferente achiziționării unei unități. În cazul în care un membru al familiei proprietarului inițial sau un angajat preia o întreprindere mică, condiția ca activele să fie cumpărate de la terți care nu au legătură cu cumpărătorul nu se aplică. Achiziționarea de acțiuni nu constituie o investiție inițială.

(7) În cazul ajutoarelor acordate pentru o schimbare fundamentală în procesul de producție, costurile eligibile trebuie să depășească amortizarea activelor legate de activitatea care trebuie modernizată în cursul celor trei exerciții financiare precedente. În cazul ajutoarelor acordate pentru diversificarea unei unități existente, costurile eligibile trebuie să depășească cu cel puțin 200 % valoarea contabilă a activelor reutilizate, astfel cum au fost înregistrate în exercițiul financiar ce precede începerea lucrărilor.

(8) Activele necorporale sunt eligibile pentru calculul costurilor de investiții dacă îndeplinesc următoarele condiții:

- (a) trebuie să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
- (b) trebuie să fie amortizabile;
- (c) trebuie să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu cumpărătorul; și
- (d) trebuie să fie incluse în activele întreprinderii care beneficiază de ajutor și trebuie să rămână asociate proiectului pentru care s-a acordat ajutorul pe o perioadă de minimum cinci ani sau de trei ani în cazul IMM-urilor.

Pentru întreprinderile mari, costurile activelor necorporale sunt eligibile numai până la un plafon de 50 % din costurile totale eligibile ale investiției inițiale.

(9) În cazul în care costurile eligibile sunt calculate în funcție de costurile salariale estimate astfel cum se menționează la alineatul (4) litera (b), trebuie să fie îndeplinite următoarele condiții:

- (a) proiectul de investiții determină o creștere netă a numărului de angajați în unitatea în cauză, în comparație cu media din ultimele 12 luni, ceea ce înseamnă că orice loc de muncă pierdut se deduce din numărul aparent de locuri de muncă create în perioada respectivă;
- (b) fiecare post este ocupat în termen de trei ani de la finalizarea lucrărilor și
- (c) fiecare loc de muncă creat ca urmare a investiției se menține în regiunea în cauză pentru o perioadă de cel puțin cinci ani sau, în cazul IMM-urilor, de trei ani de la data la care postul a fost ocupat prima dată.

- (10) Ajutoarele regionale pentru dezvoltarea rețelelor în bandă largă îndeplinesc următoarele condiții:
- (a) ajutoarele se acordă numai în zonele în care nu există nicio rețea din aceeași categorie (fie în bandă largă de bază, fie rețele NGA) și în care este foarte puțin probabil să fie dezvoltată în condiții comerciale o astfel de rețea în termen de trei ani de la data deciziei de acordare a ajutoarelor și
 - (b) operatorul rețelei subvenționate trebuie să ofere acces cu ridicata activ și pasiv, în condiții echitabile și nediscriminatorii, inclusiv degрупare fizică în cazul rețelelor NGA; și
 - (c) ajutoarele se alocă pe baza unui proces de selecție concurențial.
- (11) Ajutoarele regionale pentru infrastructurile de cercetare se acordă numai în cazul în care ajutorul este condiționat de oferirea unui acces transparent și nediscriminatoriu la infrastructura care beneficiază de ajutor.
- (12) Intensitatea ajutorului în echivalent subvenție brută nu depășește intensitatea maximă a ajutorului stabilită în harta ajutoarelor regionale în vigoare la momentul acordării ajutorului în zona în cauză. În cazul în care intensitatea ajutorului se calculează în conformitate cu alineatul (4) litera (c), intensitatea maximă a ajutorului nu depășește valoarea cea mai favorabilă care rezultă în urma aplicării intensității respective pe baza costurilor de investiții sau a costurilor salariale. În cazul proiectelor mari de investiții, valoarea ajutorului nu depășește valoarea ajustată a ajutorului calculată în conformitate cu mecanismul definit la articolul 2 alineatul (20);
- (13) Orice investiție inițială demarată de același beneficiar (la nivel de grup) într-un interval de trei ani de la data de începere a lucrărilor la o altă investiție care beneficiază de ajutor în aceeași regiune de nivel 3 din Nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică, este considerată ca făcând parte dintr-un proiect unic de investiții. În cazul în care un astfel de proiect unic de investiții este un proiect mare de investiții, valoarea totală a ajutoarelor pentru proiectul unic de investiții nu depășește valoarea ajutorului ajustat pentru proiecte mari de investiții.
- (14) Beneficiarul ajutorului trebuie să asigure o contribuție financiară de cel puțin 25 % din costurile eligibile, fie prin resurse proprii, fie prin finanțare externă, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui alt ajutor public. În regiunile ultraperiferice o investiție efectuată de un IMM poate primi un ajutor cu o intensitate maximă a ajutorului de peste 75 %, în astfel de situații, restul este asigurat prin intermediul unei contribuții financiare din partea beneficiarului ajutorului.
- (15) Pentru o investiție inițială legată de proiecte de cooperare teritorială europeană care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 1299/2013, intensitatea ajutorului pentru zona în care este localizată investiția inițială se aplică tuturor beneficiarilor participanți la proiect. Dacă investiția inițială este localizată în două sau mai multe zone asistate, intensitatea maximă a ajutorului este cea aplicabilă în zona asistată unde este cheltuită cea mai mare parte din cheltuielile eligibile. În zonele asistate eligibile pentru ajutor în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera © din tratat, această dispoziție se aplică întreprinderilor mari doar dacă investițiile inițiale privesc o nouă activitate economică.

Articolul 15

Ajutoarele regionale de exploatare

- (1) Schemele de ajutoare regionale de exploatare în regiunile ultraperiferice și în zonele slab populate, astfel cum sunt desemnate de statele membre în harta proprie a ajutoarelor regionale aprobată de către Comisie în conformitate cu punctul 161 din Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020 ⁽¹⁾ sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Schemele de ajutoare regionale de exploatare compensează:
- (a) costurile suplimentare pentru transportul mărfurilor produse în zone eligibile pentru ajutoarele de exploatare, precum și costurile suplimentare pentru transportul mărfurilor care sunt prelucrate ulterior în acele zone, cu respectarea următoarelor condiții:
 - (i) activitatea de producție a beneficiarilor se desfășoară în acele zone;
 - (ii) ajutoarele sunt cuantificabile în mod obiectiv în avans, pe baza unei sume fixe sau per tonă/kilometru sau în orice altă unitate relevantă;
 - (iii) aceste costuri suplimentare de transport sunt calculate pe baza traseului mărfurilor în interiorul frontierei naționale a statului membru în cauză, folosindu-se mijloacele de transport care generează cele mai mici costuri pentru beneficiar. Numai pentru regiunile ultraperiferice, costurile suplimentare pentru transportul mărfurilor care sunt prelucrate ulterior în acele zone pot include costurile de transport al mărfurilor din orice loc de producție a lor către acele zone;

⁽¹⁾ JO C 209, 23.7.2013, p. 1.

- (b) costurile suplimentare de exploatare, altele decât costurile de transport, suportate de beneficiarii stabiliți în regiuni ultraperiferice ca efect direct al unui sau mai multor handicapuri permanente menționate la articolul 349 din tratat, cu respectarea următoarelor condiții:
- (i) beneficiarii își desfășoară activitatea economică într-o regiune ultraperiferică;
 - (ii) valoarea anuală a ajutorului per beneficiar pentru toate schemele de ajutoare de exploatare nu depășește:
 - 15 % din valoarea adăugată brută anuală creată de beneficiar în regiunea ultraperiferică în cauză; sau
 - 25 % din cheltuielile anuale cu forța de muncă suportate de beneficiar în regiunea ultraperiferică în cauză; sau
 - 10 % din cifra de afaceri anuală a beneficiarului realizată în regiunea ultraperiferică în cauză.
- (3) Intensitatea ajutorului nu depășește 100 % din costurile suplimentare eligibile, astfel cum s-a stabilit la prezentul articol.

Subsecțiunea B —

Ajutoarele pentru dezvoltare urbană

Articolul 16

Ajutoarele regionale pentru dezvoltare urbană

- (1) Ajutoarele regionale pentru dezvoltare urbană sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Proiectele de dezvoltare urbană îndeplinesc următoarele criterii:
- (a) sunt implementate prin fonduri de dezvoltare urbană în zone asistate;
 - (b) sunt cofinanțate de fondurile structurale și de investiții europene;
 - (c) sprijină punerea în aplicare a unei „strategii de dezvoltare urbană integrată și durabilă”;
- (3) investiția totală într-un proiect de dezvoltare urbană din cadrul oricărei măsuri de ajutor pentru dezvoltare urbană nu depășește 20 de milioane EUR.
- (4) Costurile eligibile sunt costurile totale ale proiectului de dezvoltare urbană în măsura în care acestea sunt în conformitate cu articolele 65 și 37 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.
- (5) Ajutorul acordat de un fond de dezvoltare urbană proiectelor eligibile de dezvoltare urbană poate fi sub formă de capital propriu, cvasicapital, împrumuturi, garanții, sau o combinație a acestora.
- (6) Ajutorul de dezvoltare urbană mobilizează investiții suplimentare din partea investitorilor privați la nivelul fondurilor de dezvoltare urbană sau al proiectelor de dezvoltare urbană, astfel încât să se obțină o sumă totală care să se ridice la cel puțin 30 % din totalul finanțării acordate unui proiect de dezvoltare urbană.
- (7) Investitorii privați și cei publici pot furniza numerar sau o contribuție în natură sau o combinație a acestora pentru punerea în aplicare a unui proiect de dezvoltare urbană. O contribuție în natură se ia în calcul la valoarea sa de piață, astfel cum a fost certificată de către un expert independent calificat sau de către un organism oficial autorizat în mod corespunzător.
- (8) Măsurile de dezvoltare urbană îndeplinesc următoarele condiții:
- (a) administratorii de fonduri de dezvoltare urbană sunt selecționați printr-o procedură deschisă, transparentă și nediscriminatorie, în conformitate cu legislația Uniunii și cu legislațiile naționale aplicabile. În special, nu se face niciun fel de discriminare între administratorii fondurilor de dezvoltare urbană în funcție de locul lor de stabilire sau înregistrare în orice stat membru. Administratorilor de fonduri de dezvoltare urbană s-ar putea să li se ceară să îndeplinească anumite criterii definite în prealabil, justificate în mod obiectiv de natura investițiilor;

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (b) investitorii privați independenți sunt selectați printr-un apel deschis, transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu legislația Uniunii și cu legislațiile naționale aplicabile, prin care se urmărește stabilirea mecanismelor adecvate de partajare a riscurilor și profitului, iar pentru alte investiții în afară de garanții se va prefera participarea asimetrică la profit în locul protecției împotriva evoluției negative. În cazul în care investitorii privați nu sunt selectați printr-un astfel de apel, rata echitabilă de rentabilitate a investitorilor privați este stabilită de un expert independent selectat prin intermediul unui apel deschis, transparent și nediscriminatoriu;
 - (c) în cazul în care pierderile sunt împărțite asimetric între investitorii publici și cei privați, prima pierdere asumată de către investitorul din sectorul public este plafonată la 25 % din totalul investiției;
 - (d) în cazul garanțiilor către investitori privați în proiecte de dezvoltare urbană, rata de garantare este limitată la 80 % iar pierderile totale asumate de către un stat membru sunt plafonate la 25 % din portofoliul subiacent garantat;
 - (e) investitorilor li se permite să fie reprezentați în organismele de guvernanță ale fondului de dezvoltare urbană, cum ar fi consiliul de supraveghere sau comitetul consultativ;
 - (f) fondul de dezvoltare urbană se stabilește în conformitate cu legislația aplicabilă. Statul membru prevede un proces de diligență pentru a se asigura o strategie de investiții solidă din punct de vedere comercial în scopul punerii în aplicare a măsurii de ajutor pentru dezvoltare urbană.
- (9) Fondurile de dezvoltare urbană sunt gestionate pe bază comercială și asigură decizii de finanțare care urmăresc obținerea de profit. Se consideră că acest lucru se întâmplă în cazul în care administratorii fondului de dezvoltare urbană îndeplinesc următoarele condiții:
- (a) administratorii fondurilor de dezvoltare urbană sunt obligați prin lege sau contract să acționeze cu diligența unui administrator specializat și de bună credință, evitând conflictele de interese; se aplică cele mai bune practici și supravegherea prudentială;
 - (b) remunerația administratorilor fondurilor de dezvoltare urbană este în conformitate cu practicile pieței. Se consideră că această cerință este îndeplinită atunci când administratorul este selectat printr-un apel competitiv, deschis, transparent și nediscriminatoriu bazat pe criterii obiective legate de experiență, cunoștințe de specialitate și capacitate operațională și financiară;
 - (c) administratorii fondurilor de dezvoltare urbană primesc o remunerație în funcție de performanță sau își asumă o parte din riscurile de investiții prin co-investirea de resurse proprii, astfel încât să se asigure că interesele lor sunt în permanență aliniate la interesele investitorului public;
 - (d) administratorii fondurilor de dezvoltare urbană stabilesc o strategie de investiții, criteriile și calendarul propus pentru realizarea investițiilor în proiecte de dezvoltare urbană, stabilind *ex ante* viabilitatea financiară și impactul preconizat al acestora asupra dezvoltării urbane;
 - (e) există o strategie de ieșire clară și realistă pentru fiecare investiție de capital și de cvasicapital.
- (10) În cazul în care un fond de dezvoltare urbană acordă împrumuturi sau garanții pentru proiecte de dezvoltare urbană, sunt îndeplinite următoarele condiții:
- (a) în cazul împrumuturilor, în calculul valorii maxime a investiției în sensul alineatului (3) al prezentului articol se ia în considerare valoarea nominală a împrumutului;
 - (b) în cazul garanțiilor, în calculul valorii maxime a investiției în sensul alineatului (3) al prezentului articol se ia în considerare valoarea nominală a împrumutului subiacent.
- (11) Statul membru poate încredința punerea în aplicare a măsurii de ajutor pentru dezvoltare urbană unei entități căreia i-a fost încredințată execuția.

SECȚIUNEA 2

Ajutoarele destinate IMM-urilor

Articolul 17

Ajutoarele pentru investiții destinate IMM-urilor

- (1) Ajutoarele pentru investiții destinate IMM-urilor care își desfășoară activitatea pe teritoriul Uniunii sau în afara acestuia sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

- (2) Costurile eligibile se încadrează fie într-una dintre următoarele categorii, fie în ambele:
- (a) costurile investițiilor în active corporale și necorporale;
 - (b) costurile salariale estimate pentru locurile de muncă direct create prin proiectul de investiții, calculate pe o perioadă de doi ani.
- (3) Pentru a fi considerată drept cost eligibil în sensul prezentului articol, o investiție trebuie să conștie în următoarele:
- (a) o investiție în active corporale și/sau necorporale legate de înființarea unei noi unități, de extinderea unei unități existente, de diversificarea producției unei unități prin realizarea unor produse noi sau de o modificare fundamentală în procesul general de producție al unei unități existente sau
 - (b) achiziționarea activelor care aparțin unei unități, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - unitatea s-a închis sau s-ar fi închis dacă nu ar fi fost cumpărată;
 - activele sunt achiziționate de la terți care nu au legătură cu cumpărătorul;
 - tranzacția are loc în condițiile pieței.
- În cazul în care un membru al familiei proprietarului inițial sau un angajat preia o întreprindere mică, condiția ca activele să fie cumpărate de la terți care nu au legătură cu cumpărătorul nu se aplică. Simpla achiziționare a acțiunilor unei întreprinderi nu se consideră a fi o investiție.
- (4) Activele necorporale trebuie să îndeplinească toate condițiile următoare:
- (a) sunt utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
 - (b) sunt considerate drept active amortizabile;
 - (c) sunt achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legătură cu cumpărătorul;
 - (d) sunt incluse în activele întreprinderii timp de cel puțin trei ani.
- (5) Locurile de muncă create în mod direct în urma unui proiect de investiții îndeplinesc următoarele condiții:
- (a) locurile de muncă sunt create în termen de trei ani de la finalizarea investiției;
 - (b) se înregistrează o creștere netă a numărului de angajați în unitatea în cauză, în comparație cu media din ultimele 12 luni;
 - (c) locurile de muncă sunt menținute pentru o perioadă minimă de trei ani de la data la care postul a fost ocupat prima dată.
- (6) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească:
- (a) 20 % din costurile eligibile în cazul întreprinderilor mici;
 - (b) 10 % din costurile eligibile în cazul întreprinderilor mijlocii.

Articolul 18

Ajutoarele pentru consultanță în favoarea IMM-urilor

- (1) Ajutoarele pentru consultanță în favoarea IMM-urilor sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 50 % din costurile eligibile.
- (3) Costurile eligibile sunt costurile serviciilor de consultanță furnizate de consultanți externi.
- (4) Serviciile în cauză nu sunt o activitate continuă sau periodică și nici nu sunt legate de costurile de exploatare obișnuite ale întreprinderii, cum ar fi serviciile de rutină de consultanță fiscală, serviciile juridice cu caracter periodic sau activitatea curentă de publicitate.

Articolul 19

Ajutoarele destinate IMM-urilor pentru participarea la târguri

- (1) Ajutoarele destinate IMM-urilor pentru participarea la târguri sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Costurile eligibile sunt costurile suportate pentru închirierea, realizarea și funcționarea standului pentru participarea unei întreprinderi la orice târg sau expoziție.
- (3) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 50 % din costurile eligibile.

Articolul 20

Ajutoarele pentru costurile de cooperare suportate de IMM-urile participante la proiecte de cooperare teritorială europeană

- (1) Ajutoarele pentru costurile de cooperare suportate de IMM-urile participante la proiectele de cooperare teritorială europeană care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Costurile eligibile sunt următoarele:
 - (a) costurile pentru cooperarea organizațională, inclusiv costurile cu personalul și birourile în măsura în care acestea sunt legate de proiectul de cooperare;
 - (b) costurile serviciilor de consultanță și de sprijin legate de cooperare și furnizate de consultanți și prestatori de servicii externi;
 - (c) costurile de călătorie, costurile echipamentelor și cheltuielile de investiții direct legate de proiect, precum și amortizarea instrumentelor și echipamentelor utilizate în mod direct pentru proiect.
- (3) Serviciile menționate la alineatul (2) litera (b) nu trebuie să fie o activitate continuă sau periodică și nici nu trebuie să fie legate de costurile de exploatare obișnuite ale întreprinderii, cum ar fi serviciile de rutină de consultanță fiscală, serviciile juridice cu caracter periodic sau activitatea curentă de publicitate.
- (4) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 50 % din costurile eligibile.

SECȚIUNEA 3

Ajutoarele pentru accesul IMM-urilor la finanțare

Articolul 21

Ajutoarele de finanțare de risc

- (1) Schemele de ajutoare de finanțare de risc în favoarea IMM-urilor sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) La nivelul intermediarilor financiari, ajutoarele de finanțare de risc acordate investitorilor privați independenți pot lua una dintre formele următoare:
 - (a) capital sau cvasicapital sau resurse financiare atribuite în scopul de a furniza întreprinderilor eligibile, în mod direct sau indirect, investiții de finanțare de risc;
 - (b) împrumuturi acordate în scopul de a furniza întreprinderilor eligibile, în mod direct sau indirect, investiții de finanțare de risc;
 - (c) garanții acordate pentru acoperirea pierderilor generate de investițiile de finanțare de risc, în mod direct sau indirect, întreprinderilor eligibile.

(3) La nivelul investitorilor privați independenți, ajutoarele de finanțare de risc se pot prezenta sub formele menționate la alineatul (2) din prezentul articol sau sub formă de stimulente fiscale acordate investitorilor privați care au calitatea de persoană fizică și care furnizează întreprinderilor eligibile, în mod direct sau indirect, finanțare de risc.

(4) La nivelul întreprinderilor eligibile, ajutoarele de finanțare de risc se pot prezenta sub formă de investiții de capital și de cvasicapital, de împrumuturi, de garanții sau pot lua forma unei combinații între aceste instrumente.

(5) Întreprinderile eligibile sunt întreprinderile care, la momentul investiției inițiale de finanțare de risc, sunt IMM-uri necotate și îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

(a) nu au funcționat pe nicio piață;

(b) funcționează, pe orice piață, de mai puțin de 7 ani de la prima lor vânzare comercială;

(c) necesită o investiție inițială de finanțare de risc care, pe baza unui plan de afaceri elaborat în vederea intrării pe o nouă piață de produs sau pe o nouă piață geografică, este mai mare de 50 % din cifra de afaceri anuală medie a întreprinderii în ultimii 5 ani.

(6) Ajutoarele de finanțare de risc pot acoperi, de asemenea, investițiile de continuare făcute în întreprinderi eligibile, inclusiv după perioada de 7 ani menționată la alineatul (5) litera (b), în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții cumulative:

(a) valoarea totală a finanțării de risc menționată la alineatul (9) nu este depășită;

(b) posibilitatea unor investiții de continuare a fost prevăzută în planul inițial de afaceri;

(c) întreprinderea care primește investiții de continuare nu a devenit afiliată, în sensul articolului 3 alineatul (3) din anexa I, unei alte întreprinderi, diferită de intermediarul financiar sau de investitorul privat independent care furnizează finanțare de risc în cadrul măsurii, cu excepția cazului în care noua entitate îndeplinește condițiile prevăzute în definiția IMM-urilor.

(7) În cazul investițiilor de capital și de cvasicapital în întreprinderile eligibile, o măsură de finanțare de risc poate oferi sprijin pentru capitalul de înlocuire numai dacă acesta din urmă este combinat cu capital nou reprezentând cel puțin 50 % din fiecare rundă de investiții în întreprinderile eligibile.

(8) În cazul investițiilor de capital și de cvasicapital, astfel cum sunt menționate la alineatul (2) litera (a), se poate utiliza în scopul gestionării lichidității un procent de cel mult 30 % din totalul aporturilor de capital și al capitalului angajat nevărsat al intermediarului financiar.

(9) Valoarea totală a finanțării de risc menționate la alineatul (4) nu depășește 15 milioane EUR pe întreprindere eligibilă în cadrul oricărei măsuri de finanțare de risc.

(10) În cazul măsurilor de finanțare de risc care furnizează întreprinderilor eligibile investiții de capital, de cvasicapital sau sub formă de împrumuturi, măsura de finanțare de risc trebuie să mobilizeze finanțare suplimentară de la investitori privați independenți la nivelul intermediarilor financiari sau al întreprinderilor eligibile, astfel încât să se obțină o rată totală de participare privată care să atingă următoarele praguri minime:

(a) 10 % din finanțarea de risc acordată întreprinderilor eligibile anterior realizării primei vânzări comerciale pe orice piață;

(b) 40 % din finanțarea de risc acordată întreprinderilor eligibile menționate la alineatul (5) litera (b) din prezentul articol;

(c) 60 % din finanțarea de risc pentru investiții acordată întreprinderilor eligibile menționate la alineatul (5) litera (c) și pentru investițiile de continuare efectuate în întreprinderile eligibile după perioada de 7 ani menționată la alineatul (5) litera (b).

(11) În cazul în care o măsură de finanțare de risc este pusă în aplicare prin mijlocirea unui intermediar financiar care vizează întreprinderile eligibile în diferite stadii de dezvoltare, astfel cum se menționează la alineatul (10), și nu prevede participarea privată la capital la nivelul întreprinderilor eligibile, intermediarul financiar trebuie să realizeze o rată de participare privată totală care să reprezinte cel puțin media ponderată bazată pe volumul investițiilor individuale în portofoliul subiacent și rezultată din aplicarea ratelor minime de participare la astfel de investiții, astfel cum se menționează la alineatul (10).

(12) O măsură de finanțare de risc nu trebuie să facă discriminare între intermediarii financiari în funcție de locul lor de stabilire sau de înregistrare, indiferent de statul membru. Este posibil ca intermediarilor financiari să li se ceară să îndeplinească o serie de criterii definite în prealabil, justificate în mod obiectiv de natura investițiilor.

(13) O măsură de finanțare de risc trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- (a) este pusă în aplicare prin intermediul unuia sau al mai multor intermediari financiari, cu excepția stimulentei fiscale pentru investitorii privați în legătură cu investițiile lor directe în întreprinderi eligibile;
- (b) intermediarii financiari, precum și investitorii sau administratorii de fonduri, sunt selectați prin intermediul unei proceduri deschise, transparente și nediscriminatorii, care este efectuată în conformitate cu legislația Uniunii și cu legislația națională aplicabilă și care urmărește stabilirea unor mecanisme adecvate de partajare a riscurilor și a recompenselor prin care, pentru investiții în afară de garanții, se va prefera participarea asimetrică la profit în locul protecției împotriva evoluției negative;
- (c) în cazul în care pierderile sunt împărțite asimetric între investitorii publici și cei privați, prima pierdere asumată de către investitorul public este plafonată la 25 % din totalul investiției efectuate;
- (d) în cazul garanțiilor care intră sub incidența alineatului (2) litera (c), rata de garantare este limitată la 80 %, iar pierderile totale asumate de către un stat membru sunt plafonate la maximum 25 % din portofoliul subiacent garantat. Numai garanțiile care acoperă pierderile preconizate ale portofoliului subiacent garantat pot fi furnizate în mod gratuit. Dacă o garanție cuprinde, de asemenea, acoperirea pierderilor neprevăzute, intermediarul financiar plătește, pentru partea din garanție care acoperă pierderile neprevăzute, o primă de garanție conformă cu condițiile pieței.

(14) Măsurile de finanțare de risc asigură faptul că deciziile de finanțare sunt motivate de obținerea unui profit. Se consideră că acest lucru se întâmplă în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

- (a) intermediarii financiari sunt stabiliți în conformitate cu legislația aplicabilă;
- (b) statul membru sau entitatea căreia i s-a încredințat punerea în aplicare a măsurii prevede un proces de diligență astfel încât să asigure o strategie de investiții solidă din punct de vedere comercial în scopul punerii în aplicare a măsurii de finanțare de risc, ceea ce include o politică adecvată de diversificare a riscurilor vizând asigurarea viabilității economice și a unui nivel eficient în ceea ce privește dimensiunea și domeniul de aplicare teritorială al portofoliului relevant de investiții;
- (c) finanțarea de risc furnizată întreprinderilor eligibile are la bază un plan de afaceri viabil, care cuprinde detalii despre produs, vânzări și dezvoltarea profitabilității și care stabilește viabilitatea financiară *ex ante*;
- (d) există o strategie de ieșire clară și realistă pentru fiecare investiție de capital și de cvasicapital.

(15) Intermediarii financiari sunt gestionați pe o bază comercială. Se consideră că această cerință este îndeplinită în cazul în care intermediarul financiar și, în funcție de tipul de măsură de finanțare de risc, administratorul fondului, îndeplinesc următoarele condiții:

- (a) sunt obligați prin lege sau prin contract să acționeze cu diligența unui administrator profesionist și de bună credință, evitând conflictele de interese; se aplică cele mai bune practici și supravegherea normativă;
- (b) remunerația lor este conformă cu practicile de pe piață. Se consideră că această cerință este respectată în cazul în care administratorul sau intermediarul financiar este selectat printr-o procedură de selecție deschisă, transparentă și nediscriminatorie, bazată pe criterii obiective legate de experiență, cunoștințe de specialitate și capacitate operațională și financiară;
- (c) primesc o remunerație în funcție de performanță sau își asumă o parte din riscurile de investiții prin co-investirea de resurse proprii, astfel încât să se asigure că interesele lor sunt în permanență aliniate cu interesele investitorului public;
- (d) stabilesc o strategie de investiții, criteriile și calendarul propus pentru derularea investițiilor;
- (e) investitorilor li se permite să fie reprezentați în organismele de guvernare ale fondului de investiții, cum ar fi consiliul de supraveghere sau comitetul consultativ.

(16) O măsură de finanțare de risc care oferă garanții sau împrumuturi întreprinderilor eligibile trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- (a) ca urmare a măsurii, intermediarul financiar realizează investiții care nu ar fi fost efectuate sau care ar fi fost efectuate într-o manieră limitată sau diferită în absența ajutorului. Intermediarul financiar este în măsură să demonstreze că utilizează un mecanism care asigură că toate avantajele sunt transferate în cea mai mare măsură către beneficiarii finali sub forma unor volume mai mari de finanțare, a unor portofolii mai riscante, a unor cerințe mai reduse în materie de garanții reale, a unor prime de garantare mai mici sau a unor rate ale dobânzii mai scăzute;

- (b) în cazul împrumuturilor, în calculul valorii maxime a investiției, în sensul alineatului (9), se ia în considerare valoarea nominală a împrumutului;
 - (c) în cazul garanțiilor, în calculul valorii maxime a investiției, în sensul alineatului (9), se ia în considerare valoarea nominală a împrumutului subiacent. Garanția nu depășește 80 % din împrumutul subiacent.
- (17) Un stat membru poate atribui punerea în aplicare a unei măsuri de finanțare de risc unei entități căreia i-a fost încredințată execuția.
- (18) Ajutoarele de finanțare de risc destinate IMM-urilor care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alineatul (5) sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, dacă sunt respectate următoarele condiții:
- (a) la nivelul IMM-urilor, ajutoarele îndeplinesc condițiile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013; și
 - (b) sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute în prezentul articol, cu excepția celor prevăzute la alineatele (5), (6), (9), (10) și (11); și
 - (c) în cazul măsurilor de finanțare de risc care furnizează întreprinderilor eligibile investiții de capital, de cvasicapital sau sub formă de împrumuturi, măsura mobilizează finanțare suplimentară de la investitori privați independenți la nivelul intermediarilor financiari sau al IMM-urilor, astfel încât să se obțină o rată totală de participare privată de cel puțin 60 % din finanțarea de risc furnizată IMM-urilor.

Articolul 22

Ajutoarele pentru întreprinderile nou-înființate

- (1) Schemele de ajutoare pentru întreprinderile nou-înființate sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Întreprinderile eligibile sunt întreprinderile mici necotate pe o perioadă de până la cinci ani de la înregistrarea lor, care nu au distribuit încă profituri și care nu s-au format printr-o fuziune. În cazul întreprinderilor eligibile care nu fac obiectul unei obligații de înregistrare se poate considera că perioada de eligibilitate de cinci ani începe din momentul în care întreprinderea respectivă fie își începe activitatea economică, fie devine plătitoare de impozite pentru activitatea sa economică.
- (3) Ajutorul pentru întreprinderile nou-înființate se prezintă sub următoarele forme:
- (a) împrumuturi cu rate ale dobânzii care nu se conformează condițiilor pieței, cu o durată de 10 ani și cu o valoare nominală maximă de 1 milion EUR, respectiv de 1,5 milioane EUR pentru întreprinderile stabilite în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat sau de 2 milioane EUR pentru întreprinderile stabilite în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat. Pentru împrumuturile cu o durată cuprinsă între 5 și 10 ani, valorile maxime pot fi ajustate prin înmulțirea sumelor menționate mai sus cu raportul dintre durata de 10 ani și durata reală a împrumutului. Pentru împrumuturile cu o durată mai mică de 5 ani, valoarea maximă este aceeași cu cea pentru împrumuturile cu o durată de 5 ani;
 - (b) garanții cu prime care nu se conformează condițiilor pieței, cu o durată de 10 ani și pentru care valoarea maximă garantată este de 1,5 milioane EUR, respectiv de 2,25 milioane EUR pentru întreprinderile stabilite în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat sau de 3 milioane EUR pentru întreprinderile stabilite în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat. Pentru garanțiile cu o durată cuprinsă între 5 și 10 ani, valorile maxime garantate pot fi ajustate prin înmulțirea sumelor menționate anterior cu raportul dintre durata de 10 ani și durata reală a garanției. Pentru garanțiile cu o durată mai mică de 5 ani, valoarea maximă garantată este aceeași cu cea pentru garanțiile cu o durată de 5 ani. Garanția nu trebuie să depășească 80 % din împrumutul subiacent.
 - (c) granturi, inclusiv sub formă de investiții de capital sau de cvasicapital, reduceri ale ratelor dobânzilor și ale primelor de garantare de până la 0,4 milioane EUR echivalent subvenție brută, respectiv 0,6 milioane EUR pentru întreprinderile stabilite în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat sau 0,8 milioane EUR pentru întreprinderile stabilite în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat.
- (4) Un beneficiar poate primi sprijin prin intermediul unei combinații de instrumente de ajutor la care se face referire la alineatul (3) din prezentul articol, cu condiția ca proporția pe care o reprezintă suma acordată prin intermediul unuia dintre instrumentele de ajutor, calculată pe baza valorii maxime a ajutorului care este permisă pentru acel instrument, să fie luată în considerare în vederea stabilirii proporției reziduale din valoarea maximă a ajutorului permisă pentru celelalte instrumente care fac parte dintr-un astfel de instrument combinat.
- (5) Pentru întreprinderile mici și inovatoare, valorile maxime prevăzute la alineatul (3) pot fi dublate.

*Articolul 23***Ajutoarele în favoarea platformelor alternative de tranzacționare specializate în IMM-uri**

(1) Ajutoarele în favoarea platformelor alternative de tranzacționare specializate în IMM-uri sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

(2) În cazul în care operatorul platformei este o întreprindere mică, măsura de ajutor poate lua forma unui ajutor pentru întreprinderile nou-înființate acordat operatorului platformei, caz în care se aplică condițiile prevăzute la articolul 22.

Măsura de ajutor poate lua forma unor stimulente fiscale acordate unor investitori privați independenți care au calitatea de persoană fizică pentru investițiile lor de finanțare de risc realizate prin intermediul unei platforme alternative de tranzacționare în întreprinderi eligibile în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 21.

*Articolul 24***Ajutoarele pentru acoperirea costurilor de prospecție**

(1) Ajutoarele pentru acoperirea costurilor de prospecție sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

(2) Costurile eligibile sunt costurile pentru analiza inițială și procesul formal de diligență realizate de administratorii intermediarilor financiari sau de investitori pentru a identifica întreprinderile eligibile în conformitate cu articolele 21 și 22.

(3) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 50 % din costurile eligibile.

*SECȚIUNEA 4***Ajutoarele pentru cercetare, dezvoltare și inovare***Articolul 25***Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare**

(1) Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

(2) Partea din proiectul de cercetare și dezvoltare care beneficiază de ajutor trebuie să se încadreze complet într-una sau în mai multe dintre categoriile următoare:

- (a) cercetare fundamentală;
- (b) cercetare industrială;
- (c) dezvoltare experimentală;
- (d) studii de fezabilitate.

(3) Costurile eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare sunt alocate unei categorii specifice de cercetare și dezvoltare și sunt următoarele:

- (a) costurile cu personalul: cercetători, tehnicieni și alți membri ai personalului auxiliar, în măsura în care aceștia sunt angajați în proiect;
- (b) costurile instrumentelor și ale echipamentelor, în măsura în care acestea sunt utilizate în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. În cazul în care aceste instrumente și echipamente nu sunt folosite pe întreaga lor durată de viață în proiect, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate;

- (c) costurile cu clădirile și terenurile, în măsura utilizării acestora în cadrul proiectului și pe durata perioadei acestei utilizări. În ceea ce privește clădirile, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate. În cazul terenurilor, sunt eligibile costurile transferului comercial sau costurile de capital efectiv suportate;
 - (d) costurile aferente cercetării contractuale, cunoștințelor și brevetelor cumpărate sau obținute cu licență din surse externe, în condiții de concurență deplină, precum și costurile aferente serviciilor de consultanță și serviciilor echivalente folosite exclusiv pentru proiect;
 - (e) cheltuielile de regie suplimentare și alte costuri de exploatare, inclusiv costurile materialelor, consumabilelor și ale altor produse similare, suportate direct ca urmare a proiectului.
- (4) Costurile eligibile pentru studiile de fezabilitate sunt costurile aferente studiului.
- (5) Intensitatea ajutorului pentru fiecare beneficiar nu trebuie să depășească:
- (a) 100 % din costurile eligibile pentru cercetarea fundamentală;
 - (b) 50 % din costurile eligibile pentru cercetarea industrială;
 - (c) 25 % din costurile eligibile pentru dezvoltarea experimentală;
 - (d) 50 % din costurile eligibile pentru studiile de fezabilitate.
- (6) Intensitățile ajutorului pentru cercetarea industrială și dezvoltarea experimentală pot fi majorate până la o intensitate maximă a ajutorului de 80 % din costurile eligibile, după cum urmează:
- (a) cu 10 puncte procentuale pentru întreprinderile mijlocii și cu 20 de puncte procentuale pentru întreprinderile mici;
 - (b) cu 15 puncte procentuale dacă este îndeplinită una dintre următoarele condiții:
 - (i) proiectul implică o colaborare efectivă:
 - între întreprinderi dintre care cel puțin una este IMM, sau proiectul este realizat în cel puțin două state membre sau într-un stat membru al UE și într-o parte contractantă la Acordul privind SEE, și niciuna dintre întreprinderi nu suportă singură mai mult de 70 % din costurile eligibile; sau
 - între o întreprindere și un organism de cercetare și de difuzare a cunoștințelor sau mai multe astfel de organisme, în cazul în care aceste organisme suportă cel puțin 10 % din costurile eligibile și au dreptul de a publica rezultatele cercetărilor proprii;
 - (ii) rezultatele proiectului sunt difuzate pe scară largă prin conferințe, prin publicări, prin registre cu acces liber sau prin intermediul unor programe informatice gratuite sau open source.
- (7) Intensitățile ajutoarelor pentru studiile de fezabilitate pot fi majorate cu 10 puncte procentuale în cazul întreprinderilor mijlocii și cu 20 de puncte procentuale în cazul întreprinderilor mici.

Articolul 26

Ajutoarele pentru investiții în infrastructurile de cercetare

- (1) Ajutoarele pentru construirea sau modernizarea infrastructurilor de cercetare care desfășoară activități economice sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) În cazul în care o infrastructură de cercetare desfășoară atât activități economice, cât și activități fără caracter economic, finanțarea, costurile și veniturile aferente fiecărui tip de activitate sunt luate în considerare separat, pe baza principiilor de contabilitate analitică aplicate în mod coerent și justificabile în mod obiectiv.
- (3) Prețul perceput pentru exploatarea sau utilizarea infrastructurii trebuie să corespundă unui preț de piață.
- (4) Accesul la infrastructură este deschis pentru mai mulți utilizatori și se acordă în mod transparent și nediscriminatoriu. Întreprinderilor care au finanțat cel puțin 10 % din costurile de investiții pentru infrastructură li se poate acorda acces preferențial în condiții mai favorabile. Pentru a se evita supracompensarea, accesul de acest tip trebuie să fie proporțional cu contribuția întreprinderii la costurile de investiții, iar condițiile menționate trebuie să fie făcute publice.

- (5) Costurile eligibile sunt costurile de investiții în active corporale și necorporale.
- (6) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 50 % din costurile eligibile.
- (7) În cazul în care o infrastructură de cercetare primește finanțare din fonduri publice atât pentru activități economice, cât și pentru activități fără caracter economic, statele membre instituie un mecanism de monitorizare și recuperare pentru a se asigura că intensitatea aplicabilă a ajutorului nu este depășită ca urmare a unei creșteri a ponderii activităților economice în comparație cu situația prevăzută la data acordării ajutorului.

Articolul 27

Ajutoarele pentru clusterelor de inovare

- (1) Ajutoarele pentru clusterelor de inovare sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Ajutoarele pentru clusterelor de inovare se acordă exclusiv entității juridice care exploatează clusterul de inovare (organizația clusterului).
- (3) La localurile, instalațiile și activitățile clusterului trebuie să aibă acces, în mod transparent și nediscriminatoriu, mai mulți utilizatori. Întreprinderilor care au finanțat cel puțin 10 % din costurile de investiții ale clusterului de inovare li se poate acorda acces preferențial în condiții mai favorabile. Pentru a se evita supracompensarea, accesul de acest tip trebuie să fie proporțional cu contribuția întreprinderii la costurile de investiții, iar condițiile menționate trebuie să fie făcute publice.
- (4) Taxele percepute pentru utilizarea instalațiilor clusterului și pentru participarea la activitățile clusterului trebuie să corespundă prețului de pe piață sau să reflecte costurile aferente utilizării și participării la activități.
- (5) Pentru construirea sau modernizarea clusterelor de inovare se pot acorda ajutoare pentru investiții. Costurile eligibile sunt costurile de investiții în active corporale și necorporale.
- (6) Intensitatea ajutorului în ceea ce privește ajutoarele pentru investiții în favoarea clusterelor de inovare nu poate depăși 50 % din costurile eligibile. Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 15 puncte procentuale pentru clusterelor de inovare situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat și cu 5 puncte procentuale pentru clusterelor de inovare situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat.
- (7) Pentru funcționarea clusterelor de inovare se pot acorda ajutoare de exploatare. Perioada de acordare a acestuia nu poate depăși zece ani.
- (8) Costurile eligibile în cazul ajutoarelor de exploatare pentru clusterelor de inovare sunt costurile cu personalul și costurile administrative (inclusiv cheltuielile de regie) legate de:
 - (a) animarea clusterului pentru a facilita colaborarea, schimbul de informații și furnizarea sau direcționarea serviciilor specializate și personalizate de sprijin pentru întreprinderi;
 - (b) promovarea clusterului pentru a spori participarea unor noi întreprinderi sau organizații și pentru a beneficia de o mai mare vizibilitate;
 - (c) gestionarea instalațiilor aparținând clusterului de inovare; organizarea de programe de formare, de ateliere și de conferințe pentru a sprijini schimbul de cunoștințe și stabilirea de contacte, precum și cooperarea transnațională.
- (9) Intensitatea ajutoarelor de exploatare nu poate depăși 50 % din costurile eligibile totale pe durata perioadei pentru care se acordă ajutoarele.

Articolul 28

Ajutoarele pentru inovare destinate IMM-urilor

- (1) Ajutoarele pentru inovare destinate IMM-urilor sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

- (2) Costurile eligibile sunt următoarele:
- (a) costurile obținerii, validării și protejării brevetelor și altor active necorporale;
 - (b) costurile pentru detașarea de personal cu înaltă calificare de la un organism de cercetare și de difuzare a cunoștințelor sau de la o întreprindere mare, care efectuează activități de cercetare, dezvoltare și inovare, într-o funcție nou creată în cadrul întreprinderii beneficiare, fără să se înlocuiască alți membri ai personalului;
 - (c) costurile pentru serviciile de consultanță în domeniul inovării și pentru serviciile de sprijinire a inovării.
- (3) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 50 % din costurile eligibile.
- (4) În cazul particular al ajutoarelor pentru serviciile de consultanță în domeniul inovării și pentru serviciile de sprijinire a inovării, intensitatea ajutorului poate fi majorată până la 100 % din costurile eligibile, cu condiția ca valoarea totală a ajutoarelor pentru serviciile de consultanță în domeniul inovării și serviciile de sprijinire a inovării să nu depășească 200 000 EUR per întreprindere, pe durata oricărei perioade de trei ani.

Articolul 29

Ajutoarele pentru inovarea de proces și organizațională

- (1) Ajutoarele pentru inovarea de proces și organizațională sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Ajutoarele în favoarea întreprinderilor mari sunt compatibile doar dacă acestea colaborează efectiv cu IMM-uri în cadrul activității care beneficiază de ajutor și dacă IMM-urile implicate în colaborare suportă cel puțin 30 % din costurile eligibile totale.
- (3) Costurile eligibile sunt următoarele:
- (a) costurile cu personalul;
 - (b) costurile instrumentelor, echipamentelor, clădirilor și terenurilor, în măsura în care acestea sunt utilizate în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări;
 - (c) costurile aferente cercetării contractuale, cunoștințelor și brevetelor cumpărate sau obținute cu licență din surse externe în condiții de concurență deplină;
 - (d) cheltuielile de regie suplimentare și alte costuri de exploatare, inclusiv costurile materialelor, ale consumabilelor și ale altor produse similare suportate direct ca urmare a proiectului.
- (4) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 15 % din costurile eligibile pentru întreprinderile mari și 50 % din costurile eligibile pentru IMM-uri.

Articolul 30

Ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare în sectorul pescăresc și al acvaculturii

- (1) Ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare în sectorul pescăresc și al acvaculturii sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Proiectul care beneficiază de ajutor trebuie să prezinte un interes pentru toate întreprinderile din sectorul sau subsectorul specific în cauză.
- (3) Înainte de data începerii proiectului care beneficiază de ajutor, trebuie publicate pe internet următoarele informații:
- (a) faptul că urmează să se desfășoare proiectul care beneficiază de ajutor;
 - (b) obiectivele proiectului care beneficiază de ajutor;

- (c) data aproximativă de publicare a rezultatelor preconizate ale proiectului care beneficiază de ajutor și locul unde acestea vor fi publicate pe internet;
- (d) mențiunea că rezultatele proiectului care beneficiază de ajutor vor fi puse în mod gratuit la dispoziția tuturor întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul sau subsectorul specific în cauză.
- (4) Rezultatele proiectului care beneficiază de ajutor sunt puse la dispoziție pe internet fie începând cu data încheierii proiectului care beneficiază de ajutor, fie începând cu data la care sunt comunicate membrilor oricărei organizații orice informații privind rezultatele respective, în funcție de care dintre aceste acțiuni are loc mai întâi. Rezultatele rămân disponibile pe internet pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la data încheierii proiectului care beneficiază de ajutor.
- (5) Ajutoarele se acordă direct organismului de cercetare și de diseminare a cunoștințelor și nu implică acordarea directă de ajutoare care nu au legătură cu cercetarea în favoarea unei întreprinderi care produce, prelucurează sau comercializează produse pescărești sau produse de acvacultură.
- (6) Costurile eligibile sunt cele prevăzute la articolul 25 alineatul (3).
- (7) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 100 % din costurile eligibile.

SECȚIUNEA 5

Ajutoarele pentru formare

Articolul 31

Ajutoarele pentru formare

- (1) Ajutoarele pentru formare sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Nu se acordă ajutoare pentru programele de formare desfășurate de întreprinderi cu scopul de a se conforma standardelor naționale obligatorii privind formarea profesională.
- (3) Costurile eligibile sunt următoarele:
 - (a) costurile cu personalul aferente formatorilor, pentru orele în care aceștia participă la formare;
 - (b) costurile operaționale aferente formatorilor și participanților la formare, legate direct de proiectul de formare, cum ar fi cheltuielile de călătorie, materialele și consumabilele direct legate de proiect, amortizarea instrumentelor și a echipamentelor, în măsura în care acestea sunt utilizate exclusiv pentru proiectul de formare. Costurile de cazare sunt excluse, cu excepția costurilor minime de cazare necesare pentru participanții la formare care sunt lucrători cu handicap;
 - (c) costurile serviciilor de consiliere legate de proiectul de formare;
 - (d) costurile cu personalul aferente participanților la formare și costurile indirecte generale (costuri administrative, chirie, cheltuieli de regie) pentru orele în care participanții sunt la cursurile de formare.
- (4) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 50 % din costurile eligibile. Aceasta poate fi majorată până la o intensitate maximă a ajutorului de 70 % din costurile eligibile, după cum urmează:
 - (a) cu 10 puncte procentuale dacă formarea se adresează lucrătorilor cu handicap sau lucrătorilor defavorizați;
 - (b) cu 10 puncte procentuale dacă ajutorul este acordat unor întreprinderi mijlocii și cu 20 de puncte procentuale dacă ajutorul este acordat unor întreprinderi mici.
- (5) În cazul în care ajutorul este acordat în sectorul transportului maritim, intensitatea ajutorului poate fi majorată până la 100 % din costurile eligibile dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - (a) beneficiarii formării nu sunt membri activi ai echipajului, ci sunt în supranumerar la bord; și
 - (b) formarea are loc la bordul unor nave înscrise în registrele Uniunii.

SECȚIUNEA 6

Ajutoarele pentru lucrătorii defavorizați și pentru lucrătorii cu handicap

Articolul 32

Ajutoarele pentru recrutarea de lucrători defavorizați acordate sub formă de subvenții salariale

- (1) Schemele de ajutoare pentru recrutarea de lucrători defavorizați sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Costurile eligibile sunt costurile salariale pe o perioadă de maxim 12 luni de la recrutarea unui lucrător defavorizat. Atunci când lucrătorul respectiv este un lucrător extrem de defavorizat, costurile eligibile sunt costurile salariale pe o perioadă de maxim 24 de luni de la recrutare.
- (3) În cazul în care recrutarea nu reprezintă o creștere netă a numărului de angajați în întreprinderea în cauză în comparație cu media pe cele douăsprezece luni anterioare, postul sau posturile trebuie să fi devenit vacante ca urmare a unei demisii, a unui handicap, a unei pensionări pentru limită de vârstă, a unei reduceri voluntare a timpului de lucru sau a unei concedieri legale pentru abateră profesională, și nu ca urmare a unor disponibilizări.
- (4) Cu excepția cazului concedierii legale pentru abateră profesională, lucrătorii defavorizați au dreptul la menținerea locului de muncă pentru o durată minimă corespunzătoare celei prevăzute de legislația națională aplicabilă sau de orice acorduri colective care reglementează contractele de muncă.
- (5) Dacă durata încadrării în muncă este mai mică de 12 luni sau, în cazul lucrătorilor extrem de defavorizați, de 24 de luni, ajutorul se reduce proporțional în mod corespunzător.
- (6) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 50 % din costurile eligibile.

Articolul 33

Ajutoarele pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap acordate sub formă de subvenții salariale

- (1) Ajutoarele pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Costurile eligibile sunt costurile salariale pentru orice perioadă dată de încadrare în muncă a lucrătorului cu handicap.
- (3) În cazul în care recrutarea nu reprezintă o creștere netă a numărului de angajați în întreprinderea în cauză în comparație cu media pe cele douăsprezece luni anterioare, postul sau posturile trebuie să fi devenit vacante ca urmare a unei demisii, a unui handicap, a unei pensionări pentru limită de vârstă, a unei reduceri voluntare a timpului de lucru sau a unei concedieri legale pentru abateră profesională, și nu ca urmare a unor disponibilizări.
- (4) Cu excepția cazului concedierii legale pentru abateră profesională, lucrătorii cu handicap au dreptul la menținerea locului de muncă pentru o durată minimă corespunzătoare celei prevăzute de legislația națională aplicabilă sau de orice acorduri colective obligatorii pentru întreprindere din punct de vedere juridic, care reglementează contractele de muncă.
- (5) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 75 % din costurile eligibile.

Articolul 34

Ajutoarele pentru compensarea costurilor suplimentare generate de încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap

- (1) Ajutoarele pentru compensarea costurilor suplimentare generate de încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

- (2) Costurile eligibile sunt următoarele:
- (a) costurile de adaptare a spațiilor;
 - (b) costurile de angajare de personal exclusiv pentru timpul utilizat în scopul acordării de asistență lucrătorilor cu handicap și costurile de formare a acestui personal în vederea acordării de asistență lucrătorilor cu handicap;
 - (c) costurile adaptării sau achiziționării echipamentelor ori ale achiziționării și validării programelor informatice pentru utilizarea acestora de către lucrătorii cu handicap, inclusiv a facilităților tehnologice adaptate sau de asistență, care sunt în plus față de cele pe care beneficiarul le-ar fi suportat dacă ar fi angajat lucrători fără handicap;
 - (d) costurile direct legate de transportul lucrătorilor cu handicap la locul de muncă și în cadrul activităților legate de muncă;
 - (e) costurile salariale pentru orele petrecute de un lucrător cu handicap pentru reabilitare;
 - (f) în cazul în care beneficiarul oferă locuri de muncă protejate, costurile de construcție, instalare sau modernizare a unităților de producție ale întreprinderii în cauză, precum și orice costuri de administrare și transport, cu condiția ca acestea să rezulte direct din încadrarea în muncă a unor lucrători cu handicap.
- (3) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 100 % din costurile eligibile.

Articolul 35

Ajutoarele pentru compensarea costurilor aferente asistenței acordate lucrătorilor defavorizați

- (1) Schemele de ajutor pentru compensarea costurilor aferente asistenței acordate lucrătorilor defavorizați sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Costurile eligibile sunt următoarele:
- (a) costurile legate de încadrarea în muncă de personal exclusiv pentru timpul petrecut pentru a acorda asistență lucrătorilor defavorizați pe o perioadă de maxim 12 luni de la recrutarea unui lucrător defavorizat sau pe o perioadă de maxim 24 de luni de la recrutarea unui lucrător extrem de defavorizat;
 - (b) costurile legate de formarea acestui tip de personal astfel încât acesta să poată acorda asistență lucrătorilor defavorizați.
- (3) Asistența oferită trebuie să constea în măsuri destinate dezvoltării autonomiei lucrătorului defavorizat și adaptării acestuia la mediul de lucru, în sprijinul acordat lucrătorului în cadrul procedurilor sociale și administrative, în facilitarea comunicării cu întreprinzătorul și în gestionarea conflictelor.
- (4) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 50 % din costurile eligibile.

SECȚIUNEA 7

Ajutoarele pentru protecția mediului

Articolul 36

Ajutoarele pentru investiții care permit întreprinderilor să aplice standarde de protecție a mediului mai stricte decât cele ale Uniunii sau să îmbunătățească nivelul de protecție a mediului în absența standardelor Uniunii

- (1) Ajutoarele pentru investiții care permit întreprinderilor să aplice standarde de protecție a mediului mai stricte decât cele ale Uniunii sau să îmbunătățească nivelul de protecție a mediului în absența standardelor Uniunii sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Investițiile trebuie să îndeplinească una dintre condițiile următoare:
- (a) permit beneficiarului să îmbunătățească nivelul de protecție a mediului, ca rezultat al activităților sale, aplicând standarde mai stricte în domeniu decât cele ale Uniunii, indiferent dacă există standarde naționale obligatorii mai stricte decât cele ale Uniunii;

- (b) permit beneficiarului să crească nivelul de protecție a mediului, ca rezultat al activităților sale, în absența unor standarde ale Uniunii.
- (3) Nu se acordă ajutoare în cazul în care investițiile sunt realizate pentru a se asigura respectarea de către întreprinderi a standardelor Uniunii deja adoptate dar care nu sunt încă în vigoare.
- (4) Prin derogare de la alineatul (3), ajutorul poate fi acordat pentru:
- (a) achiziționarea de vehicule noi de transport destinate transportului rutier, feroviar, transportului pe căi navigabile interioare și transportului maritim, care respectă standardele Uniunii deja adoptate, cu condiția ca achiziționarea acestora să aibă loc înainte de intrarea în vigoare a standardelor respective și ca, odată devenite obligatorii, standardele să nu se aplice vehiculelor deja achiziționate înainte de acea dată;
 - (b) re tehnologizarea vehiculelor de transport existente destinate transportului rutier, feroviar, transportului pe căi navigabile interioare și transportului maritim, cu condiția ca standardele Uniunii să nu fi fost încă în vigoare la data începerii exploatării vehiculelor respective și ca, odată devenite obligatorii, standardele să nu se aplice retroactiv vehiculelor respective.
- (5) Costurile eligibile sunt costurile suplimentare de investiții necesare pentru a aplica standarde mai stricte decât standardele aplicabile ale Uniunii sau pentru a îmbunătăți nivelul de protecție a mediului în absența standardelor Uniunii. Acestea vor fi determinate după cum urmează:
- (a) în cazul în care costurile investiției în protecția mediului pot fi identificate ca investiție separată în costurile totale de investiții, aceste costuri legate de protecția mediului constituie costurile eligibile;
 - (b) în toate celelalte cazuri, costurile investițiilor în protecția mediului sunt identificate prin raportare la o investiție similară, mai puțin ecologică, care ar fi fost realizată în mod credibil în absența ajutorului. Diferența dintre costurile aferente celor două investiții permite identificarea costurilor legate de protecția mediului și constituie costurile eligibile.
- Costurile care nu sunt direct legate de realizarea unui nivel mai ridicat de protecție a mediului nu sunt eligibile.
- (6) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 40 % din costurile eligibile.
- (7) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 10 puncte procentuale pentru ajutoarele acordate întreprinderilor mijlocii și cu 20 de puncte procentuale pentru ajutoarele acordate întreprinderilor mici.
- (8) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 15 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat și cu 5 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat.

Articolul 37

Ajutoarele pentru investiții pentru adaptarea anticipată la viitoarele standarde ale Uniunii

- (1) Ajutoarele care încurajează întreprinderile să se conformeze noilor standarde ale Uniunii care prevăd un nivel mai ridicat de protecție a mediului și nu sunt încă în vigoare sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Standardele Uniunii trebuie să fi fost adoptate, iar investițiile trebuie realizate și finalizate cu cel puțin un an înainte de data intrării în vigoare a standardului respectiv.
- (3) Costurile eligibile sunt costurile suplimentare de investiții necesare pentru aplicarea unor standarde mai stricte decât standardele aplicabile ale Uniunii. Acestea se determină după cum urmează:
- (a) în cazul în care costurile investiției în protecția mediului pot fi identificate ca investiție separată în costurile totale de investiții, aceste costuri legate de protecția mediului constituie costurile eligibile;
 - (b) în toate celelalte cazuri, costurile investițiilor în protecția mediului sunt identificate prin raportare la o investiție similară, mai puțin ecologică, care ar fi fost realizată în mod credibil în absența ajutorului. Diferența dintre costurile aferente celor două investiții permite identificarea costurilor legate de protecția mediului și constituie costurile eligibile.

Costurile care nu sunt direct legate de realizarea unui nivel mai ridicat de protecție a mediului nu sunt eligibile.

- (4) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească:
- (a) 20 % din costurile eligibile în cazul întreprinderilor mici, 15 % din costurile eligibile în cazul întreprinderilor mijlocii și 10 % din costurile eligibile în cazul întreprinderilor mari dacă punerea în aplicare și finalizarea investiției au loc cu cel puțin trei ani înainte de data intrării în vigoare a noului standard al Uniunii;
 - (b) 15 % din costurile eligibile în cazul întreprinderilor mici, 10 % din costurile eligibile în cazul întreprinderilor mijlocii și 5 % din costurile eligibile în cazul întreprinderilor mari dacă punerea în aplicare și finalizarea investiției au loc între un an și trei ani înainte de data intrării în vigoare a noului standard al Uniunii.
- (5) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 15 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat și cu 5 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat.

Articolul 38

Ajutoarele pentru investiții în favoarea măsurilor de eficiență energetică

- (1) Ajutoarele pentru investiții care permit întreprinderilor să realizeze eficiența energetică sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Nu se acordă ajutoare în temeiul prezentului articol în cazul în care îmbunătățirile respective sunt realizate pentru a se asigura respectarea de către întreprinderi a standardelor Uniunii deja adoptate, chiar dacă acestea nu au intrat încă în vigoare.
- (3) Costurile eligibile sunt costurile suplimentare de investiții necesare atingerii unui nivel mai ridicat de eficiență energetică. Acestea sunt determinate după cum urmează:
- (a) în cazul în care costurile investiției în eficiența energetică pot fi identificate ca investiție separată în costurile totale de investiții, aceste costuri legate de eficiența energetică constituie costurile eligibile;
 - (b) în toate celelalte cazuri, costurile investiției în eficiența energetică sunt identificate prin raportare la o investiție similară, a cărei eficiență energetică este mai redusă și care ar fi fost realizată în mod credibil în absența ajutorului. Diferența dintre costurile aferente celor două investiții permite identificarea costurilor legate de eficiența energetică și constituie costurile eligibile.

Costurile care nu sunt direct legate de obținerea unui nivel mai ridicat de eficiență energetică nu sunt eligibile.

- (4) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 30 % din costurile eligibile.
- (5) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 20 de puncte procentuale în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mici și cu 10 puncte procentuale în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mijlocii.
- (6) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 15 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat și cu 5 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat.

Articolul 39

Ajutoarele pentru investiții în favoarea unor proiecte de eficiență energetică a clădirilor

- (1) Ajutoarele pentru investiții în favoarea unor proiecte de eficiență energetică a clădirilor sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) În temeiul prezentului articol, sunt eligibile pentru primirea de ajutor proiectele de eficiență energetică legate de clădiri.
- (3) Costurile eligibile sunt costurile globale ale proiectului de eficiență energetică.
- (4) Ajutoarele se acordă sub formă de resurse atribuite, de capital propriu, de garanție sau de împrumut către un fond pentru eficiență energetică sau către un alt intermediar financiar, care îl transmite integral beneficiarilor finali, care sunt proprietarii sau locatarii clădirii.

(5) Ajutoarele acordate de fondul pentru eficiență energetică sau de un alt intermediar financiar proiectelor de eficiență energetică eligibile pot lua forma unor împrumuturi sau a unor garanții. Valoarea nominală a împrumutului sau valoarea garantată nu depășește 10 milioane EUR pe proiect la nivelul beneficiarilor finali. Garanția nu ar trebui să depășească 80 % din împrumutul subiacent.

(6) Suma rambursată de către proprietarii clădirii către fondul pentru eficiență energetică sau către un alt intermediar financiar nu trebuie să fie mai mică decât valoarea nominală a împrumutului.

(7) Ajutoarele pentru eficiență energetică trebuie să mobilizeze investiții suplimentare din partea investitorilor privați, care se ridică la cel puțin 30 % din finanțarea totală acordată unui proiect de eficiență energetică. Atunci când ajutorul este furnizat de un fond pentru eficiență energetică, mobilizarea investițiilor private poate fi efectuată la nivelul fondului pentru eficiență energetică și/sau la nivelul proiectelor de eficiență energetică, astfel încât să se obțină un total de cel puțin 30 % din finanțarea totală furnizată unui proiect de eficiență energetică.

(8) Statele membre pot înființa fonduri pentru eficiență energetică și/sau pot utiliza intermediari financiari atunci când acordă ajutoare pentru eficiență energetică. În acest caz, trebuie să fie îndeplinite următoarele condiții:

- (a) administratorii intermediarilor financiari, precum și administratorii de fonduri pentru eficiență energetică sunt selecționați printr-o procedură deschisă, transparentă și nediscriminatorie, în conformitate cu legislația Uniunii și cu legislațiile naționale aplicabile. În special, nu se face niciun fel de discriminare în funcție de locul de stabilire sau de înregistrare, indiferent de statul membru. Este posibil ca intermediarilor financiari și administratorilor de fonduri pentru eficiență energetică să li se ceară să îndeplinească anumite criterii definite în prealabil, justificate în mod obiectiv de natura investițiilor;
 - (b) investitorii privați independenți sunt selecționați printr-o procedură deschisă, transparentă și nediscriminatorie, în conformitate cu legislația Uniunii și cu legislațiile naționale aplicabile, având drept scop stabilirea dispozițiilor adecvate privind partajarea riscurilor și a recompenselor prin care, pentru toate investițiile în afară de garanții, se va prefera participarea asimetrică la profit în locul protecției împotriva evoluției negative. În cazul în care investitorii privați nu sunt selectați printr-o astfel de procedură, rata echitabilă de rentabilitate pentru investitorii privați se stabilește de către un expert independent selectat prin intermediul unei proceduri deschise, transparente și nediscriminatorii;
 - (c) în cazul în care pierderile sunt împărțite asimetric între investitorii publici și cei privați, prima pierdere asumată de către investitorul public este plafonată la 25 % din totalul investiției efectuate;
 - (d) în cazul garanțiilor, rata de garantare este limitată la 80 %, iar pierderile totale asumate de către un stat membru sunt plafonate la 25 % din portofoliul subiacent garantat. Numai garanțiile care acoperă pierderile preconizate ale portofoliului subiacent garantat pot fi furnizate în mod gratuit. Dacă o garanție cuprinde, de asemenea, acoperirea pierderilor neprevăzute, intermediarul financiar plătește, pentru partea din garanție care acoperă pierderile neprevăzute, o primă de garanție conformă cu condițiile pieței;
 - (e) investitorilor li se permite să fie reprezentați în organismele de guvernanță ale fondului pentru eficiență energetică sau ale intermediarului financiar, cum ar fi consiliul de supraveghere sau comitetul consultativ;
 - (f) fondul pentru eficiență energetică sau intermediarul financiar este instituit în conformitate cu legislația aplicabilă și statul membru prevede un proces de diligență astfel încât să asigure o strategie de investiții solidă din punct de vedere comercial în scopul punerii în aplicare a măsurii de ajutor privind eficiența energetică.
- (9) Intermediarii financiari, inclusiv fondurile pentru eficiență energetică, sunt gestionați pe bază comercială și asigură faptul că deciziile de finanțare sunt motivate de obținerea unui profit. Se consideră că acest lucru se întâmplă în cazul în care intermediarul financiar și, după caz, administratorii fondului pentru eficiență energetică îndeplinesc următoarele condiții:
- (a) sunt obligați prin lege sau prin contract să acționeze cu diligența unui administrator profesionist și de bună credință, evitând conflictele de interese; se aplică cele mai bune practici și supravegherea normativă;
 - (b) remunerația lor respectă practicile de pe piață. Se consideră că această cerință este respectată atunci când administratorul este selecționat printr-o procedură deschisă, transparentă și nediscriminatorie, bazată pe criterii obiective legate de experiență, cunoștințe de specialitate și capacitate operațională și financiară;
 - (c) primesc o remunerație în funcție de performanță sau își asumă o parte din riscurile de investiții prin co-investirea de resurse proprii, astfel încât să se asigure faptul că interesele lor sunt în permanență aliniate cu interesele investitorului public;
 - (d) stabilesc o strategie de investiții, criteriile și calendarul propus pentru realizarea investițiilor în proiecte de eficiență energetică, determinând viabilitatea financiară ex-ante și impactul preconizat asupra eficienței energetice;
 - (e) există o strategie de ieșire clară și realistă pentru fondurile publice investite în fondul pentru eficiență energetică sau acordate intermediarului financiar, care permite pieței să finanțeze proiecte de eficiență energetică atunci când piața este pregătită să facă acest lucru.

(10) Îmbunătățirile eficienței energetice realizate în vederea asigurării respectării de către beneficiar a standardelor Uniunii deja adoptate nu sunt exceptate de la obligația de notificare în temeiul prezentului articol.

Articolul 40

Ajutoarele pentru investiții în cogenerare de înaltă eficiență

(1) Ajutoarele pentru investiții în cogenerare de înaltă eficiență sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

(2) Ajutoarele pentru investiții se acordă numai pentru capacitățile nou instalate sau renovate.

(3) Noua unitate de cogenerare asigură economii globale de energie primară în comparație cu producerea separată de energie termică și de energie electrică, astfel cum se prevede în Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE ⁽¹⁾. Îmbunătățirea unei unități de cogenerare existente sau conversia unei unități existente de generare de energie electrică într-o unitate de cogenerare are drept rezultat economii de energie primară în comparație cu situația inițială.

(4) Costurile eligibile sunt fie costurile suplimentare de investiții pentru echipamentele necesare pentru ca instalația să funcționeze ca instalație de cogenerare de înaltă eficiență, în comparație cu instalațiile convenționale de energie electrică sau de energie termică de aceeași capacitate, fie costurile suplimentare de investiții pentru modernizarea în vederea obținerii unei eficiențe sporite în cazul în care o instalație existentă atinge deja pragul de înaltă eficiență.

(5) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 45 % din costurile eligibile. Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 20 de puncte procentuale în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mici și cu 10 puncte procentuale în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mijlocii.

(6) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 15 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat și cu 5 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat.

Articolul 41

Ajutoarele pentru investiții destinate promovării producției de energie din surse regenerabile

(1) Ajutoarele pentru investiții destinate promovării producției de energie din surse regenerabile sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

(2) Ajutoarele pentru investiții în favoarea producției de biocombustibili sunt exceptate de la obligația de notificare numai în măsura în care investițiile care beneficiază de ajutor sunt utilizate pentru producția de biocombustibili durabili, în afară de biocombustibilii obținuți din culturi alimentare. Cu toate acestea, ajutoarele pentru investiții destinate transformării instalațiilor existente de biocombustibili obținuți din culturi alimentare în instalații de biocombustibili avansate sunt exceptate în temeiul prezentului articol, cu condiția ca producția bazată pe culturi alimentare să fie redusă proporțional cu noua capacitate.

(3) Nu se acordă ajutoare pentru biocombustibilii care fac obiectul unei obligații de furnizare sau de încorporare.

(4) Nu se acordă ajutoare pentru instalațiile hidroelectrice care nu respectă Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European.

(5) Ajutoarele pentru investiții se acordă numai instalațiilor noi. Ajutoarele nu se acordă și nici nu sunt rambursate după ce instalația și-a început activitatea, iar ajutorul este independent de rezultat.

(6) Costurile eligibile sunt costurile suplimentare de investiții necesare promovării producției de energie din surse regenerabile. Acestea sunt determinate după cum urmează:

(a) în cazul în care costurile de investiții în producția de energie din surse regenerabile pot fi identificate ca investiție separată în costurile totale de investiții, de exemplu, dacă pot fi legate de o componentă care este adăugată la o instalație deja existentă și care este ușor de identificat, aceste costuri legate de energia regenerabilă constituie costurile eligibile;

⁽¹⁾ JO L 315, 14.11.2012, p. 1.

- (b) în cazul în care costurile investițiilor în producția de energie din surse regenerabile pot fi identificate prin raportare la o investiție similară, mai puțin ecologică, care ar fi fost realizată în mod credibil în absența ajutorului, această diferență dintre costurile aferente celor două investiții permite identificarea costurilor legate de energia regenerabilă și constituie costurile eligibile;
- (c) pentru anumite instalații mici, în cazul în care o investiție mai puțin ecologică nu poate fi identificată din cauză că nu există instalații de dimensiuni reduse, costurile totale de investiții destinate realizării unui nivel mai ridicat de protecție a mediului constituie costurile eligibile.

Costurile care nu sunt direct legate de realizarea unui nivel mai ridicat de protecție a mediului nu sunt eligibile.

(7) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească:

(a) 45 % din costurile eligibile, în cazul în care costurile eligibile sunt calculate pe baza alineatului (6) litera (a) sau a alineatului (6) litera (b);

(b) 30 % din costurile eligibile, în cazul în care costurile eligibile sunt calculate pe baza alineatului (6) litera (c).

(8) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 20 de puncte procentuale în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mici și cu 10 puncte procentuale în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mijlocii.

(9) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 15 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat și cu 5 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat.

(10) În cazul în care ajutorul este acordat în cadrul unei proceduri de ofertare concurențiale, pe baza unor criterii clare, transparente și nediscriminatorii, intensitatea ajutorului poate ajunge la 100 % din costurile eligibile. O astfel de procedură de ofertare trebuie să fie nediscriminatorie și să permită participarea tuturor întreprinderilor interesate. Bugetul aferent procedurii de ofertare este o constrângere obligatorie, în sensul că nu toți participanții pot beneficia de ajutor, iar ajutorul se acordă pe baza ofertei inițiale prezentate de ofertant, excluzându-se prin urmare negocierile ulterioare.

Articolul 42

Ajutoarele de exploatare pentru promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile

(1) Ajutoarele de exploatare pentru promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

(2) Ajutoarele se acordă pe baza unor criterii clare, transparente și nediscriminatorii, în cadrul unei proceduri de ofertare concurențiale, care este deschisă, în mod nediscriminatoriu, tuturor producătorilor de energie electrică din surse regenerabile.

(3) Procedura de ofertare poate fi limitată la tehnologii specifice în cazul în care o procedură deschisă tuturor producătorilor ar duce la un rezultat sub așteptări, care nu poate fi înlăturat prin modul în care este concepută procedura, având în vedere îndeosebi:

- (i) potențialul pe termen mai lung al unei anumite tehnologii noi și inovatoare; sau
- (ii) necesitatea de a asigura diversificarea; sau
- (iii) constrângerile rețelei și stabilitatea rețelei; sau
- (iv) costurile (de integrare) aferente sistemului; sau
- (v) necesitatea de a evita apariția unor denaturări pe piețele materiilor prime ca urmare a sprijinului acordat biomasei.

Statele membre realizează o evaluare detaliată privind aplicabilitatea acestor condiții și transmit această evaluare Comisiei în conformitate cu modalitățile descrise la articolul 11 litera (a).

(4) Ajutoarele se acordă tehnologiilor noi și inovatoare din domeniul energiei din surse regenerabile în cadrul unei proceduri de ofertare concurențiale, deschise cel puțin unei tehnologii de acest tip, pe baza unor criterii clare, transparente și nediscriminatorii. Aceste ajutoare nu se acordă pentru mai mult de 5 % din noua capacitate planificată de producție de energie electrică din surse regenerabile pe an, în total.

(5) Ajutorul se acordă sub forma unei prime în plus față de prețul de piață la care producătorii își vând energia electrică produsă direct pe piață.

- (6) Beneficiarii ajutorului sunt supuși responsabilităților standard de echilibrare. Beneficiarii pot externaliza responsabilitățile de echilibrare către alte întreprinderi care acționează în numele lor, cum ar fi agregatorii.
- (7) Nu se acordă ajutoare în cazul în care prețurile sunt negative.
- (8) Ajutoarele pot fi acordate în absența unei proceduri de ofertare concurențiale, astfel cum este descrisă la alineatul (2), pentru instalațiile cu o capacitate instalată de producție a energiei electrice mai mică de 1 MW pentru producția de energie electrică din toate sursele regenerabile de energie cu excepția energiei eoliene; în cazul acesteia din urmă, ajutoarele pot fi acordate în absența unei proceduri de ofertare concurențiale, astfel cum este descrisă la alineatul (2), pentru instalațiile cu o capacitate instalată de producție a energiei electrice mai mică de 6 MW sau instalațiile cu mai puțin de 6 unități de generare. Fără a aduce atingere alineatului (9), în cazul în care se acordă ajutoare în absența unei proceduri de ofertare concurențiale, se respectă condițiile de la alineatele (5), (6) și (7). În plus, atunci când ajutoarele se acordă în absența unei proceduri de ofertare concurențiale, sunt aplicabile condițiile prevăzute la articolul 43 alineatele (5), (6) și (7).
- (9) Condițiile prevăzute la alineatele (5), (6) și (7) nu se aplică ajutoarelor de exploatare acordate pentru instalațiile cu o capacitate instalată de producție a energiei electrice mai mică de 500 kW pentru producția de energie electrică din toate sursele regenerabile de energie, cu excepția energiei eoliene; în cazul acesteia din urmă, condițiile nu se aplică ajutoarelor de exploatare acordate pentru instalațiile cu o capacitate instalată de producție a energiei electrice mai mică de 3 MW sau instalațiile cu mai puțin de 3 de unități de generare.
- (10) Pentru calcularea capacităților maxime de mai sus, menționate la alineatele (8) și (9), instalațiile cu un punct de conectare comun la rețeaua de energie electrică sunt considerate ca fiind o singură instalație.
- (11) Ajutoarele se acordă numai până la data la care instalația de producție a energiei electrice din surse regenerabile este amortizată integral în conformitate cu principiile contabile general acceptate. Orice ajutor pentru investiții primit anterior trebuie dedus din ajutorul de exploatare.

Articolul 43

Ajutoarele de exploatare pentru promovarea producției de energie din surse regenerabile în instalații de dimensiuni mici

- (1) Ajutoarele de exploatare pentru promovarea producției de energie din surse regenerabile în instalații de dimensiuni mici sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Ajutoarele se acordă numai pentru instalațiile cu o capacitate instalată mai mică de 500 kW pentru producția de energie din toate sursele regenerabile de energie, cu excepția energiei eoliene, în cazul căreia se acordă ajutoare pentru instalațiile cu o capacitate instalată mai mică de 3 MW sau cu mai puțin de 3 de unități de generare, precum și cu excepția biocombustibililor, în cazul cărora se acordă ajutoare pentru instalațiile cu o capacitate instalată mai mică de 50 000 tone/an. Pentru calcularea respectivelor capacități maxime, instalațiile de dimensiuni mici cu un punct de conectare comun la rețeaua de energie electrică sunt considerate ca fiind o singură instalație.
- (3) Ajutoarele se acordă numai pentru instalațiile care produc biocombustibili durabili, alții decât cei obținuți din culturi alimentare. Cu toate acestea, ajutoarele de exploatare pentru instalațiile care produc biocombustibili obținuți din culturi alimentare care și-au început activitatea înainte de 31 decembrie 2013 și care nu sunt încă complet amortizate sunt exceptate în temeiul prezentului articol însă, în orice caz, pentru o perioadă care nu va depăși anul 2020.
- (4) Nu se acordă ajutoare pentru biocombustibilii care fac obiectul unei obligații de furnizare sau de amestecare.
- (5) Valoarea ajutorului pe unitate de energie nu depășește diferența dintre totalul costurilor egalizate ale producerii de energie din sursa regenerabilă în cauză și prețul de piață al tipului de energie în cauză. Costurile egalizate sunt actualizate cu regularitate și cel puțin o dată pe an.
- (6) Rata maximă a profitului utilizată în calculul costului egalizat nu depășește rata swap relevantă, majorată cu o primă de 100 de puncte de bază. Rata swap relevantă este rata swap a monedei în care este acordat ajutorul pentru o scadență care reflectă perioada de amortizare a instalațiilor sprijinite.
- (7) Ajutorul se acordă numai până la data la care instalația este amortizată integral în conformitate cu principiile contabile general acceptate. Orice ajutor pentru investiții acordat în favoarea unei instalații este dedus din ajutorul de exploatare.

Articolul 44

Ajutoarele sub formă de reduceri ale taxelor de mediu în temeiul Directivei 2003/96/CE

- (1) Schemele de ajutoare sub formă de reduceri ale taxelor de mediu care îndeplinesc condițiile prevăzute în Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității ⁽¹⁾ sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Beneficiarii reducerii fiscale sunt selecționați pe baza unor criterii transparente și obiective și plătesc cel puțin nivelul minim respectiv de impozitare prevăzută în Directiva 2003/96/CE.
- (3) Schemele de ajutoare sub formă de reduceri fiscale se bazează fie pe o reducere a ratei taxei de mediu aplicabile, fie pe achitarea unei compensații cu valoare fixă, fie pe o combinație între aceste două mecanisme.
- (4) Nu se acordă ajutoare pentru biocombustibilii care fac obiectul unei obligații de furnizare sau de amestecare.

Articolul 45

Ajutoarele pentru investiții în vederea reabilitării siturilor contaminate

- (1) Ajutoarele pentru investiții în favoarea întreprinderilor care repară daunele aduse mediului prin reabilitarea siturilor contaminate sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Investițiile trebuie să aibă drept rezultat repararea daunelor aduse mediului, inclusiv a daunelor aduse calității solului sau a apelor de suprafață ori subterane.
- (3) În cazul în care este identificată persoana fizică sau juridică răspunzătoare pentru daunele aduse mediului în temeiul legislației aplicabile în fiecare stat membru, fără a se aduce atingere normelor Uniunii în acest domeniu — în special Directivei 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediu înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului ⁽²⁾, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive ⁽³⁾, Directivei 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon și de modificare a Directivei 85/337/CEE a Consiliului, precum și a Directivelor 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 ⁽⁴⁾ și Directivei 2013/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iunie 2013 privind siguranța operațiunilor petroliere și gaziere offshore și de modificare a Directivei 2004/35/CE ⁽⁵⁾ — respectiva persoană trebuie să finanțeze reabilitarea în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”, în această situație neacordându-se niciun ajutor de stat. În cazul în care persoana responsabilă în temeiul legislației aplicabile nu este identificată sau nu poate suporta costurile, persoana responsabilă cu lucrările de reabilitare sau de decontaminare poate primi ajutor de stat.
- (4) Costurile eligibile sunt costurile suportate pentru lucrările de reabilitare, minus creșterea valorii terenului. Toate cheltuielile suportate de o întreprindere în procesul de reabilitare a sitului său, indiferent dacă pot fi prezentate sau nu în bilanțul întreprinderii ca active imobilizate, pot fi considerate drept investiții eligibile în cazul reabilitării siturilor contaminate.
- (5) Evaluările privind creșterea valorii terenului care rezultă din reabilitare trebuie să fie efectuate de către un expert independent.
- (6) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 100 % din costurile eligibile.

⁽¹⁾ JO L 283, 31.10.2003, p. 51.

⁽²⁾ JO L 143, 30.4.2004, p. 56.

⁽³⁾ JO L 102, 11.4.2006, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 140, 5.6.2009, p. 114.

⁽⁵⁾ JO L 178, 28.6.2013, p. 66.

Articolul 46

Ajutoarele pentru investiții în favoarea sistemelor de termoficare și răcire centralizată eficiente din punct de vedere energetic

- (1) Ajutoarele pentru investiții destinate instalării unui sistem de termoficare și răcire centralizată eficient din punct de vedere energetic sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Costurile eligibile pentru instalația de producție sunt costurile suplimentare necesare pentru construirea, extinderea și renovarea uneia sau mai multor unități de generare, astfel încât aceasta (acestea) să funcționeze ca sistem de termoficare și răcire centralizată eficient din punct de vedere energetic. Investițiile trebuie să facă parte integrantă din sistemul de termoficare și răcire centralizată eficient din punct de vedere energetic.
- (3) Intensitatea ajutorului pentru instalația de producție nu trebuie să depășească 45 % din costurile eligibile. Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 20 de puncte procentuale în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mici și cu 10 puncte procentuale în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mijlocii.
- (4) Intensitatea ajutorului pentru instalația de producție poate fi majorată cu 15 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat și cu 5 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat.
- (5) Costurile eligibile pentru rețeaua de distribuție sunt costurile de investiții.
- (6) Valoarea ajutorului pentru rețeaua de distribuție nu trebuie să depășească diferența dintre costurile eligibile și profitul din exploatare. Profitul din exploatare se deduce din costurile eligibile *ex ante* sau prin intermediul unui mecanism de recuperare.

Articolul 47

Ajutoarele pentru investiții destinate reciclării și reutilizării deșeurilor

- (1) Ajutoarele pentru investiții destinate reciclării și reutilizării deșeurilor sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Ajutorul pentru investiții se acordă pentru reciclarea și reutilizarea deșeurilor generate de alte întreprinderi.
- (3) Altfel, materialele reciclate sau reutilizate tratate în acest mod ar fi aruncate sau ar fi tratate într-un mod mai puțin ecologic. Ajutoarele pentru alte activități de recuperare a deșeurilor în afară de reciclare nu beneficiază de exceptare pe categorii în temeiul prezentului articol.
- (4) Ajutorul nu scutește în mod indirect poluatorii de o sarcină pe care ar trebui să o suporte în temeiul legislației Uniunii sau de o sarcină care ar trebui considerată ca fiind un cost normal al întreprinderii.
- (5) Investiția nu trebuie să se limiteze doar la creșterea cererii pentru materialele de reciclat fără să intensifice, totodată, și colectarea materialelor respective.
- (6) Investiția trebuie să depășească stadiul actual al tehnologiei.
- (7) Costurile eligibile sunt costurile suplimentare de investiții necesare pentru realizarea unei investiții care să conducă la desfășurarea de activități de reciclare sau de reutilizare mai bune sau mai eficiente, în comparație cu un proces convențional constituit din activități de reutilizare și de reciclare, cu aceeași capacitate, care ar fi realizat în absența ajutorului.
- (8) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 35 % din costurile eligibile. Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 20 de puncte procentuale în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mici și cu 10 puncte procentuale în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mijlocii.
- (9) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 15 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat și cu 5 puncte procentuale pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat.

(10) Ajutoarele pentru investiții legate de reciclarea și reutilizarea propriilor deșeuri ale beneficiarului nu sunt exceptate de la obligația de notificare în temeiul prezentului articol.

Articolul 48

Ajutoarele pentru investiții în infrastructura energetică

(1) Ajutoarele pentru investiții destinate construirii sau modernizării infrastructurii energetice sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

(2) Ajutoarele se acordă pentru infrastructura energetică situată în zone asistate.

(3) Infrastructura energetică este supusă în integralitate reglementării tarifelor și accesului în conformitate cu legislația referitoare la piața internă a energiei.

(4) Costurile eligibile sunt costurile de investiții.

(5) Valoarea ajutorului nu trebuie să depășească diferența dintre costurile eligibile și profitul din exploatare aferent investiției. Profitul din exploatare se deduce din costurile eligibile *ex ante* sau prin intermediul unui mecanism de recuperare.

(6) Ajutoarele pentru investiții în proiecte privind depozitarea energiei electrice și a gazului și în infrastructura petrolieră nu sunt exceptate de la obligația de notificare în temeiul prezentului articol.

Articolul 49

Ajutoarele pentru studii de mediu

(1) Ajutoarele pentru studii, inclusiv pentru audituri energetice, legate direct de investițiile menționate în prezenta secțiune sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

(2) Costurile eligibile sunt costurile studiilor la care se face referire la alineatul (1).

(3) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 50 % din costurile eligibile.

(4) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 20 de puncte procentuale pentru studiile realizate în numele întreprinderilor mici și cu 10 puncte procentuale pentru studiile realizate în numele întreprinderilor mijlocii.

(5) Nu se acordă ajutoare întreprinderilor mari pentru auditurile energetice efectuate în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Directiva 2012/27/UE, cu excepția cazului în care auditul energetic este efectuat în plus față de auditul energetic obligatoriu în temeiul directivei respective.

SECȚIUNEA 8

Ajutoarele destinate reparării daunelor provocate de anumite dezastre naturale

Articolul 50

Schemele de ajutoare destinate reparării daunelor provocate de anumite dezastre naturale

(1) Schemele de ajutoare destinate reparării daunelor provocate de cutremure, de avalanșe, de alunecări de teren, de inundații, de tornade, de uragane, de erupții vulcanice și de incendii necontrolate de origine naturală sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

(2) Ajutoarele se acordă sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții:

(a) autoritățile publice competente ale unui stat membru au recunoscut oficial natura evenimentului ca fiind un dezastru natural; și

- (b) există o legătură de cauzalitate directă între dezastrul natural și pagubele suferite de întreprinderea afectată.
- (3) Schemele de ajutoare legate de un anumit dezastru natural trebuie introduse în termen de trei ani de la producerea evenimentului. Ajutoarele bazate pe acest tip de schemă se acordă în termen de patru ani de la producerea evenimentului.
- (4) Costurile care decurg din daunele suferite ca urmare directă a dezastrelor naturale, astfel cum au fost evaluate de un expert independent recunoscut de autoritatea națională competentă sau de o societate de asigurări reprezintă costurile eligibile. Printre aceste daune se pot număra pagubele materiale suferite de active, de exemplu clădirile, echipamentele, utilajele sau stocurile, precum și pierderile de venituri din cauza suspendării totale sau parțiale a activității pentru o perioadă de maximum șase luni de la producerea dezastrului. Calcularea pagubelor materiale se bazează pe costurile reparației sau pe valoarea economică pe care a avut-o activul afectat înainte de dezastru. Această valoare nu depășește costul reparației sau scăderea valorii echitabile de piață provocată de dezastru, adică diferența dintre valoarea bunului respectiv imediat înainte și imediat după producerea dezastrului. Pierderile de venituri se calculează pe baza datelor financiare ale întreprinderii afectate [câștigurile înainte de dobânzi și impozite (EBIT), costurile de amortizare și costurile cu forța de muncă legate exclusiv de unitatea afectată de dezastrul natural], prin compararea datelor financiare corespunzătoare perioadei de șase luni de după producerea dezastrului cu media pe un număr de trei ani aleși dintre cei cinci ani care au precedat dezastrului (excluzându-se cei doi ani care prezintă rezultatul financiar cel mai bun și rezultatul financiar cel mai slab) și se calculează pentru aceeași perioadă de șase luni a anului. Daunele se calculează la nivelul beneficiarului individual.
- (5) Ajutoarele și orice alte plăți primite pentru a compensa daunele, inclusiv plățile în baza polițelor de asigurare, nu trebuie să depășească 100 % din costurile eligibile.

SECȚIUNEA 9

Ajutoarele sociale pentru transportul rezidenților din regiunile îndepărtate

Articolul 51

Ajutoarele sociale pentru transportul rezidenților din regiunile îndepărtate

- (1) Ajutoarele pentru transportul aerian și maritim de călători sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (a) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute în prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Întregul ajutor este în beneficiul consumatorilor finali care își au reședința obișnuită într-o regiune îndepărtată.
- (3) Ajutorul se acordă pentru transportul de călători pe o rută care leagă un aeroport sau un port situat într-o regiune îndepărtată de un alt aeroport sau port din Spațiul Economic European.
- (4) Ajutorul se acordă fără discriminare în ceea ce privește identitatea transportatorului sau tipul de servicii și fără restricții în ceea ce privește ruta exactă către sau dinspre regiunea îndepărtată.
- (5) Costurile eligibile sunt prețul unui bilet dus-întors dinspre sau către regiunea îndepărtată, inclusiv toate taxele și comisioanele facturate consumatorului de către transportator.
- (6) Intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 100 % din costurile eligibile.

SECȚIUNEA 10

Ajutoarele pentru infrastructurile de bandă largă

Articolul 52

Ajutoarele pentru infrastructurile de bandă largă

- (1) Ajutoarele pentru investiții în dezvoltarea rețelelor în bandă largă sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.

- (2) Costurile eligibile sunt următoarele:
- (a) costurile de investiție pentru dezvoltarea unei infrastructuri pasive de bandă largă;
 - (b) costurile de investiție ale lucrărilor de geniu civil legate de infrastructura de bandă largă;
 - (c) costurile de investiție pentru dezvoltarea unor rețele în bandă largă de bază; și
 - (d) costurile de investiție pentru dezvoltarea rețelor de acces de generație următoare („next generation access” — NGA).
- (3) Investițiile se efectuează în zone în care nu există infrastructură din aceeași categorie (fie bandă largă de bază, fie rețea NGA) și în care este puțin probabil ca o astfel de infrastructură să fie dezvoltată în condiții comerciale în termen de trei ani de la data publicării măsurii de ajutor planificate, lucru care este verificat și printr-o consultare publică deschisă.
- (4) Ajutorul se alocă în baza unei proceduri de selecție concurențiale deschise, transparente și nediscriminatorii, care respectă principiul neutralității tehnologice.
- (5) Operatorul rețelei trebuie să ofere cel mai larg acces cu ridicata activ și pasiv posibil, în conformitate cu articolul 2 alineatul (139) din prezentul regulament, în condiții echitabile și nediscriminatorii, inclusiv degрупare fizică în cazul rețelor NGA. Un astfel de acces cu ridicata trebuie să se acorde pentru o perioadă de cel puțin șapte ani, iar dreptul de acces la conducte sau la stâlpi nu trebuie să fie limitat în timp. În cazul ajutoarelor pentru construirea de conducte, conductele trebuie să fie suficient de mari încât să deservească mai multe rețele de cablu și diferite topologii de rețea.
- (6) Prețul accesului cu ridicata trebuie să se bazeze pe principiile de tarificare stabilite de autoritatea națională de reglementare și pe indicatorii de referință care predomină în alte zone comparabile, mai competitive, din statul membru respectiv sau din Uniune, ținând seama de ajutorul primit de către operatorul rețelei. Autoritatea națională de reglementare este consultată atât cu privire la condițiile de acces, inclusiv tarificarea, cât și în caz de litigiu între solicitanții de acces și operatorul infrastructurii care beneficiază de subvenție.
- (7) Statele membre instituie un mecanism de monitorizare și de recuperare în cazul în care valoarea ajutorului acordat proiectului depășește 10 milioane EUR.

SECȚIUNEA 11

Ajutoarele pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului

Articolul 53

Ajutoarele pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului

- (1) Ajutoarele pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute în prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Ajutoarele se acordă pentru următoarele obiective și activități culturale:
- (a) muzee, arhive, biblioteci, centre sau spații artistice și culturale, teatre, opere, săli de concerte, alte organizații care se ocupă cu spectacole live, instituții care se ocupă cu patrimoniul filmografic și alte infrastructuri, organizații și instituții artistice și culturale similare;
 - (b) patrimoniul material, inclusiv toate formele mobile și imobile de patrimoniu cultural, precum și siturile arheologice, monumentele, siturile și clădirile istorice; patrimoniul natural legat de patrimoniul cultural sau dacă este recunoscut în mod oficial ca patrimoniu cultural sau natural de către autoritățile competente ale unui stat membru;
 - (c) patrimoniul imaterial sub toate formele lui, inclusiv obiceiurile populare și artizanatul;
 - (d) evenimentele și spectacolele de artă sau culturale, festivalurile, expozițiile și alte activități culturale similare;
 - (e) activitățile de educație culturală și artistică, precum și promovarea înțelegerii importanței pe care o au protejarea și promovarea diversității formelor de expresie culturală prin programe educaționale și de sporire a sensibilizării publicului, inclusiv cu utilizarea noilor tehnologii;
 - (f) activitățile de scriere, editare, producție, distribuție, digitizare și publicare a operelor muzicale și literare, inclusiv a traducerilor.

(3) Ajutorul poate fi acordat sub formă de:

- (a) ajutoare pentru investiții, inclusiv ajutoare pentru construirea sau modernizarea infrastructurii din domeniul culturii;
- (b) ajutoare de exploatare.

(4) În cazul ajutoarelor pentru investiții, costurile eligibile sunt costurile de investiție în active corporale și necorporale, inclusiv:

- (a) costurile pentru construirea, modernizarea, achiziționarea, conservarea sau îmbunătățirea infrastructurii, în cazul în care cel puțin 80 % din capacitatea anuală a acesteia, în termeni de timp sau de spațiu, este utilizată în scopuri culturale;
- (b) costurile cu achiziționarea, inclusiv leasingul, cesiunea sau relocarea fizică a patrimoniului cultural;
- (c) costurile cu protejarea, conservarea, restaurarea și reabilitarea patrimoniului cultural material și imaterial, inclusiv costurile suplimentare aferente depozitării în condiții adecvate, instrumentelor speciale și materialelor, precum și costurile cu documentarea, cercetarea, digitizarea și publicarea;
- (d) costurile cu îmbunătățirea accesibilității pentru public a patrimoniului cultural, inclusiv costurile pentru digitizare și alte tehnologii noi, costurile cu îmbunătățirea accesibilității pentru persoanele cu nevoi speciale (în special rampe și lifturi pentru persoanele cu handicap, indicații în Braille și expozate care pot fi atinse în muzee) și costurile cu promovarea diversității culturale în ceea ce privește prezentările, programele și vizitatorii;
- (e) costurile cu proiectele și activitățile culturale, programele de cooperare și de schimb și granturile, inclusiv costurile cu procedurile de selecție, costurile cu promovarea și costurile suportate direct ca urmare a proiectului.

(5) În cazul ajutoarelor de exploatare, costurile eligibile sunt următoarele:

- (a) costurile instituției culturale sau ale sitului de patrimoniu legate de activități continue sau periodice, inclusiv expoziții, spectacole, evenimente și activități culturale similare, care se desfășoară în cursul activității obișnuite;
- (b) costurile aferente activităților de educație culturală și artistică, precum și ale promovării înțelegerii importanței pe care o au protejarea și promovarea diversității formelor de expresie culturală prin programe educaționale și de sporire a sensibilizării publicului, inclusiv cu utilizarea noilor tehnologii;
- (c) costurile aferente îmbunătățirii accesului public la instituțiile culturale sau la siturile de patrimoniu și la activități, inclusiv costurile digitizării și ale utilizării noilor tehnologii, precum și costurile de îmbunătățire a accesibilității pentru persoanele cu handicap;
- (d) costurile de exploatare direct legate de proiectul sau de activitatea culturală, cum ar fi închirierea sau utilizarea în sistem de leasing a unor proprietăți și locații culturale, cheltuielile de călătorie, materialele și furniturile direct legate de proiectul sau de activitatea culturală, structurile arhitectonice pentru expoziții și instalațiile de scenă, împrumutarea, leasing-ul și amortizarea instrumentelor, a programelor informatice și a echipamentelor, costurile pentru drepturi de acces la lucrări protejate de drepturi de autor și la alte conținuturi conexe protejate de drepturi de proprietate intelectuală, costurile pentru promovare și costurile suportate direct ca urmare a proiectului sau a activității; costurile de amortizare și costurile de finanțare sunt eligibile doar în cazul în care nu au fost acoperite de ajutoare pentru investiții;
- (e) costurile aferente personalului care lucrează pentru instituția culturală sau situl de patrimoniu sau pentru un proiect;
- (f) costurile serviciilor de consultanță și de sprijin furnizate de consultanți externi și de furnizori de servicii, suportate direct ca urmare a proiectului.

(6) În cazul ajutoarelor pentru investiții, valoarea ajutoarelor nu trebuie să depășească diferența dintre costurile eligibile și profitul din exploatare aferent investiției. Profitul din exploatare se deduce din costurile eligibile *ex ante*, pe baza unor estimări rezonabile, sau prin intermediul unui mecanism de recuperare. Operatorul infrastructurii are dreptul de a păstra un profit rezonabil pe durata perioadei relevante.

(7) În cazul ajutorului de exploatare, valoarea ajutorului nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru acoperirea pierderilor din exploatare și a unui profit rezonabil pe durata perioadei relevante. Acest lucru se asigură *ex ante*, pe baza unor estimări rezonabile, sau prin intermediul unui mecanism de recuperare.

(8) Pentru ajutoarele care nu depășesc 1 milion EUR, valoarea maximă a ajutorului poate fi stabilită, ca alternativă la metoda menționată la alineatele (6) și (7), la 80 % din costurile eligibile.

(9) În cazul publicării de opere muzicale și literare, astfel cum este definită la alineatul (2) litera (f), valoarea maximă a ajutorului nu depășește nici diferența dintre costurile eligibile și veniturile actualizate ale proiectului, nici 70 % din costurile eligibile. Veniturile se deduc din costurile eligibile fie *ex ante*, fie prin intermediul unui mecanism de recuperare. Costurile eligibile sunt costurile aferente publicării de opere muzicale și literare, inclusiv onorariile autorilor (costurile aferente drepturilor de autor), onorariile traducătorilor, onorariile redactorilor, alte costuri de editare (corectare tipografică, corectare a textelor, revizuire), costurile de punere în pagină și de pretipărire și costurile de tipărire sau de publicare electronică.

(10) Ajutoarele pentru ziare și reviste, publicate fie în format tipărit, fie în format electronic, nu sunt eligibile în temeiul prezentului articol.

Articolul 54

Schemele de ajutoare pentru operele audiovizuale

(1) Schemele de ajutoare pentru sprijinirea scrierii de scenarii, a elaborării, producției, distribuției și promovării operelor audiovizuale sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute în prezentul articol și în capitolul I.

(2) Ajutoarele trebuie să sprijine un produs cultural. Pentru a se evita erorile evidente în ceea ce privește calificarea unui produs drept produs cultural, fiecare stat membru stabilește proceduri eficace, cum ar fi selecționarea propunerilor de către una sau mai multe persoane însărcinate cu această selecționare sau verificarea pe baza unei liste de criterii culturale prestabilite.

(3) Ajutoarele pot fi acordate sub formă de:

- (a) ajutoare pentru producția de opere audiovizuale;
- (b) ajutoare pentru preproducție; și
- (c) ajutoare pentru distribuție.

(4) În cazul în care un stat membru condiționează acordarea ajutoarelor de îndeplinirea unor obligații de teritorializare a cheltuielilor, schemele de ajutoare pentru producția de opere audiovizuale pot:

- (a) fie să impună ca până la 160 % din ajutorul acordat producției unei anumite opere audiovizuale să fie cheltuit pe teritoriul statului membru care acordă ajutorul; fie
- (b) să calculeze ajutorul acordat pentru producția unei anumite opere audiovizuale ca procent din cheltuielile aferente activităților de producție din statul membru care acordă ajutorul, de regulă, în cazul schemelor de ajutoare sub formă de stimulente fiscale.

În ambele cazuri, dacă un stat membru impune existența unui nivel minim de activitate de producție pe teritoriul în cauză pentru ca proiectele să fie eligibile pentru primirea de ajutoare, acel nivel nu trebuie să depășească 50 % din bugetul total al producției. În plus, cheltuielile maxime care fac obiectul obligațiilor de teritorializare a cheltuielilor nu trebuie să depășească în niciun caz 80 % din bugetul total al producției.

(5) Costurile eligibile sunt următoarele:

- (a) în cazul ajutoarelor pentru producție: costurile totale aferente producției de opere audiovizuale, inclusiv costurile aferente îmbunătățirii accesibilității pentru persoanele cu handicap;
- (b) în cazul ajutoarelor pentru preproducție: costurile aferente scrierii de scenarii și realizării operelor audiovizuale;
- (c) în cazul ajutoarelor pentru distribuție: costurile cu distribuția și promovarea operelor audiovizuale.

(6) Intensitatea ajutorului pentru producția de opere audiovizuale nu depășește 50 % din costurile eligibile.

(7) Intensitatea ajutorului poate fi sporită astfel:

- (a) până la 60 % din costurile eligibile pentru producțiile transfrontaliere finanțate de mai mult de un stat membru și care implică producători din mai mult de un stat membru;
- (b) până la 100 % din costurile eligibile pentru operele audiovizuale greu de realizat și coproducțiile în care sunt implicate țări de pe lista Comitetului de asistență pentru dezvoltare (CAD) a OCDE.

(8) Intensitatea ajutorului pentru activitățile de preproducție nu depășește 100 % din costurile eligibile. În cazul în care scenariul sau proiectul rezultat se transpune într-o operă audiovizuală, cum ar fi un film, costurile de preproducție sunt incluse în bugetul global și luate în considerare atunci când se calculează intensitatea ajutorului. Intensitatea ajutorului pentru distribuție este aceeași cu intensitatea ajutorului pentru producție.

- (9) Ajutoarele nu sunt rezervate unor activități specifice de producție sau unor părți individuale din lanțul valoric de producție. Ajutoarele pentru infrastructura studiourilor de filmare nu sunt eligibile în temeiul prezentului articol.
- (10) Ajutoarele nu sunt rezervate exclusiv cetățenilor statului respectiv, iar beneficiarii nu sunt obligați să aibă statut de întreprindere înființată în temeiul dreptului comercial național.

SECȚIUNEA 12

Ajutoarele pentru infrastructurile sportive și pentru infrastructurile de agrement multifuncționale

Articolul 55

Ajutoarele pentru infrastructurile sportive și pentru infrastructurile de agrement multifuncționale

- (1) Ajutoarele pentru infrastructurile sportive și pentru infrastructurile de agrement multifuncționale sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Infrastructura sportivă nu este rezervată unui singur utilizator din mediul sportiv profesionist. Utilizarea infrastructurii sportive de către alți utilizatori profesioniști sau neprofesioniști reprezintă, anual, cel puțin 20 % din capacitate, în termeni de timp de utilizare. În cazul în care infrastructura este folosită de mai mulți utilizatori simultan, se calculează fracțiunile de timp corespunzătoare utilizării capacității respective.
- (3) Infrastructurile de agrement multifuncționale constau în instalații de agrement cu caracter multifuncțional, care oferă, în special, servicii culturale și de agrement, cu excepția parcurilor de distracții și a instalațiilor hoteliere.
- (4) Accesul la infrastructurile sportive și la infrastructurile de agrement multifuncționale este deschis pentru mai mulți utilizatori și se acordă pe bază transparentă și nediscriminatorie. Întreprinderile care au finanțat cel puțin 30 % din costurile de investiții corespunzătoare infrastructurii pot beneficia de un acces preferențial la infrastructura respectivă, în condiții mai favorabile, însă doar dacă aceste condiții sunt făcute publice.
- (5) În cazul în care infrastructura sportivă este folosită de cluburi sportive profesionale, statele membre se asigură că sunt făcute publice condițiile tarifare pentru utilizarea infrastructurii.
- (6) Orice concesiune sau alt tip de contract prin care un terț este însărcinat cu construirea, modernizarea și/sau exploatarea infrastructurii sportive sau a infrastructurii de agrement multifuncționale se atribuie în mod deschis, transparent și nediscriminatoriu, ținându-se seama în mod corespunzător de normele aplicabile în materie de achiziții publice.
- (7) Ajutoarele pot fi acordate sub formă de:
- (a) ajutoare pentru investiții, inclusiv ajutoare pentru construirea sau modernizarea infrastructurii sportive sau a infrastructurii de agrement multifuncționale;
 - (b) ajutoare de exploatare pentru infrastructura sportivă.
- (8) În cazul ajutoarelor pentru investiții destinate infrastructurilor sportive și infrastructurilor de agrement multifuncționale, costurile eligibile sunt costurile de investiție în active corporale și necorporale.
- (9) În cazul ajutoarelor de exploatare pentru infrastructura sportivă, costurile eligibile sunt costurile de exploatare corespunzătoare furnizării de servicii de către infrastructură. Printre aceste costuri de exploatare se numără costuri precum costurile cu personalul, materialele, serviciile contractate, comunicațiile, energia, întreținerea, chiria, gestionarea etc., însă sunt excluse costurile de amortizare și costurile de finanțare în cazul în care acestea au fost acoperite de ajutorul pentru investiții.
- (10) În cazul ajutoarelor pentru investiții destinate infrastructurilor sportive și infrastructurilor de agrement multifuncționale, valoarea ajutoarelor nu trebuie să depășească diferența dintre costurile eligibile și profitul din exploatare aferent investiției. Profitul din exploatare se deduce din costurile eligibile *ex ante*, pe baza unor estimări rezonabile, sau prin intermediul unui mecanism de recuperare.
- (11) În cazul ajutoarelor de exploatare pentru infrastructurile sportive, valoarea ajutoarelor nu trebuie să depășească pierderile din exploatare pe perioada relevantă. Acest lucru se asigură *ex ante*, pe baza unor estimări rezonabile, sau prin intermediul unui mecanism de recuperare.
- (12) Pentru ajutoarele care nu depășesc 1 milion EUR, valoarea maximă a ajutorului poate fi stabilită, ca alternativă la metoda menționată la alineatele (10) și (11), la 80 % din costurile eligibile.

SECȚIUNEA 13

Ajutoarele pentru infrastructurile locale

Articolul 56

Ajutoarele pentru investiții în infrastructurile locale

- (1) Finanțările pentru construirea sau modernizarea infrastructurilor locale, care sunt legate de infrastructurile care contribuie la nivel local la îmbunătățirea mediului de afaceri și de consum și la modernizarea și dezvoltarea bazei industriale sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Prezentul articol nu se aplică în cazul ajutoarelor pentru infrastructuri care fac obiectul altor secțiuni ale capitolului III din prezentul regulament, cu excepția secțiunii 1 — Ajutoarele regionale. Prezentul articol nu se aplică nici infrastructurilor aeroportuare și nici infrastructurilor portuare.
- (3) Infrastructura trebuie să fie pusă la dispoziția utilizatorilor interesați în mod deschis, transparent și nediscriminatoriu. Prețul perceput pentru utilizarea infrastructurii sau pentru vânzarea acesteia trebuie să corespundă prețului pieței.
- (4) Orice concesiune sau alt tip de contract prin care un terț este însărcinat cu exploatarea infrastructurii se atribuie în mod deschis, transparent și nediscriminatoriu, ținându-se seama în mod corespunzător de normele aplicabile în materie de achiziții publice.
- (5) Costurile eligibile sunt costurile de investiții în active corporale și necorporale.
- (6) Valoarea ajutorului nu trebuie să depășească diferența dintre costurile eligibile și profitul din exploatare aferent investiției. Profitul din exploatare se deduce din costurile eligibile *ex ante*, pe baza unor estimări rezonabile, sau prin intermediul unui mecanism de recuperare.
- (7) Infrastructurile specifice nu sunt exceptate în temeiul prezentului articol.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 57

Abrogare

Regulamentul (CE) nr. 800/2008 se abrogă.

Articolul 58

Dispoziții tranzitorii

- (1) Prezentul regulament se aplică ajutoarelor individuale acordate înainte de intrarea sa în vigoare, dacă ajutoarele în cauză îndeplinesc toate condițiile prevăzute de prezentul regulament, cu excepția articolului 9.
- (2) Orice ajutor care nu este exceptat de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat în temeiul prezentului regulament sau al altor regulamente adoptate în conformitate cu articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 994/98, care era în vigoare anterior, este evaluat de Comisie în conformitate cu cadrele, orientările, comunicările și avizele relevante.

(3) Orice ajutor individual acordat înainte de 1 ianuarie 2015 în temeiul oricărui regulament adoptat în conformitate cu articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 994/98, care era în vigoare în momentul acordării ajutorului, este compatibil cu piața internă și este exceptat de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu excepția ajutoarelor regionale. Schemele de ajutoare pentru capitalul de risc în favoarea IMM-urilor instituite înainte de 1 iulie 2014 și exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat în temeiul Regulamentului (CE) nr. 800/2008 sunt în continuare exceptate și compatibile cu piața internă până la încetarea acordului de finanțare, cu condiția ca angajarea fondurilor publice în fondul de investiții în societăți necotate care beneficiază de sprijin, pe baza respectivului acord, să fi avut loc înainte de 1 ianuarie 2015 și ca celelalte condiții de exceptare să continue să fie îndeplinite.

(4) La încheierea perioadei de valabilitate a prezentului regulament, orice schemă de ajutor exceptată în temeiul prezentului regulament rămâne în continuare exceptată pe durata unei perioade de adaptare de șase luni, cu excepția schemelor de ajutoare regionale. Exceptarea schemelor de ajutoare regionale expiră la data de expirare a hărților ajutoarelor regionale aprobate. Exceptarea ajutoarelor de finanțare de risc exceptate în temeiul articolului 21 alineatul (2) litera (a) expiră la sfârșitul perioadei prevăzute în acordul de finanțare, cu condiția ca angajarea fondurilor publice în fondul de investiții în societăți necotate care beneficiază de sprijin să fi avut loc, pe baza respectivului acord, în termen de 6 luni de la sfârșitul perioadei de valabilitate a prezentului regulament și ca toate celelalte condiții de exceptare să continue să fie îndeplinite.

Articolul 59

Prezentul regulament intră în vigoare la 1 iulie 2014.

Regulamentul se aplică până la 31 decembrie 2020.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 17 iunie 2014.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte

ANEXA I

DEFINIȚIA IMM-URILOR

Articolul 1

Întreprindere

Este considerată întreprindere orice entitate care desfășoară o activitate economică, oricare ar fi forma sa juridică. Din această categorie fac parte, în special, lucrătorii care desfășoară o activitate independentă și întreprinderile familiale care desfășoară activități de artizanat sau alte activități, precum și parteneriatele sau asociațiile care desfășoară în mod regulat o activitate economică.

Articolul 2

Numărul de angajați și pragurile financiare pe baza cărora se stabilesc categoriile de întreprinderi

- (1) Categoriile microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii („IMM-uri”) este formată din întreprinderi care au mai puțin de 250 de angajați și a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 50 de milioane EUR și/sau al căror bilanț anual total nu depășește 43 de milioane EUR.
- (2) În cadrul categoriei IMM-urilor, o întreprindere mică este definită ca fiind o întreprindere care are mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț anual total nu depășește 10 milioane EUR.
- (3) În cadrul categoriei IMM-urilor, o microîntreprindere este definită ca fiind o întreprindere care are mai puțin de 10 angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț anual total nu depășește 2 milioane EUR.

Articolul 3

Tipurile de întreprinderi luate în considerare la calcularea numărului de angajați și a valorilor financiare

- (1) „Întreprindere autonomă” este orice întreprindere care nu este clasificată ca întreprindere parteneră în sensul alineatului (2) sau ca întreprindere asociată în sensul alineatului (3).
- (2) „Întreprinderi partenere” sunt toate întreprinderile care nu sunt clasificate ca întreprinderi asociate în sensul alineatului (3) și între care există următoarea relație: o întreprindere (întreprinderea din amonte) deține, individual sau în comun cu una sau mai multe întreprinderi asociate în sensul alineatului (3), 25 % sau mai mult din capitalul sau din drepturile de vot ale unei alte întreprinderi (întreprinderea din aval).

Cu toate acestea, o întreprindere poate fi clasificată ca autonomă și, prin urmare, ca neavând întreprinderi partenere, chiar dacă pragul de 25 % în cauză este atins sau depășit de următorii investitori, cu condiția ca investitorii respectivi să nu fie asociați, în sensul alineatului (3), nici individual, nici în comun, cu întreprinderea în cauză:

- (a) societăți publice de investiții, societăți cu capital de risc, persoane sau grupuri de persoane care desfășoară în mod regulat o activitate de investiții în capital de risc și care investesc capital propriu în întreprinderi necotate la bursă (investitori providențiali), cu condiția ca investiția totală a investitorilor providențiali respectivi în aceeași întreprindere să fie mai mică de 1 250 000 EUR;
 - (b) universități sau centre de cercetare nonprofit;
 - (c) investitori instituționali, inclusiv fonduri de dezvoltare regională;
 - (d) autorități locale autonome cu un buget anual mai mic de 10 milioane EUR și o populație mai mică de 5 000 de locuitori.
- (3) „Întreprinderi afiliate” sunt întreprinderile între care există oricare dintre următoarele relații:
 - (a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor altei întreprinderi;
 - (b) o întreprindere are dreptul de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor organelor administrative, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

- (c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra unei alte întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din actul constitutiv sau din statutul acesteia;
- (d) o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în temeiul unui acord cu alți acționari sau asociați ai întreprinderii în cauză, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Se consideră că nu există influență dominantă în cazul în care investitorii menționați la alineatul (2) al doilea paragraf nu se implică, direct sau indirect, în gestionarea întreprinderii în cauză, fără a se aduce atingere drepturilor lor în calitate de acționari.

Întreprinderile între care există oricare dintre relațiile descrise la primul paragraf prin intermediul uneia sau al mai multor întreprinderi sau prin intermediul oricăruia dintre investitorii menționați la alineatul (2) sunt, de asemenea, considerate afiliate.

Întreprinderile între care există oricare dintre relațiile respective prin intermediul unei persoane fizice sau al unui grup de persoane fizice care acționează solidar sunt, de asemenea, considerate întreprinderi afiliate în cazul în care își desfășoară activitatea sau o parte din activitate pe aceeași piață relevantă sau pe piețe adiacente.

Este considerată „piață adiacentă” piața unui produs sau a unui serviciu care este situată direct în amonte sau în aval de piața relevantă.

(4) Cu excepția cazurilor prevăzute la alineatul (2) al doilea paragraf, o întreprindere nu poate fi considerată IMM dacă 25 % sau mai mult din capitalul sau din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, solidar sau individual, de unul sau de mai multe organisme publice.

(5) Întreprinderile pot face o declarație privind statutul de întreprindere autonomă, întreprindere parteneră sau întreprindere afiliată, care să includă datele referitoare la pragurile prevăzute la articolul 2. Declarația poate fi făcută chiar dacă modul în care este împărțit capitalul nu permite identificarea cu exactitate a deținătorilor, caz în care întreprinderea are posibilitatea de a declara cu bună-credință că poate presupune în mod legitim că nu este deținută în proporție de 25 % sau mai mult de o singură întreprindere sau în comun de mai multe întreprinderi asociate între ele. Declarațiile respective se efectuează fără a se aduce atingere verificărilor și investigațiilor prevăzute de normele de drept intern sau de normele Uniunii.

Articolul 4

Date folosite pentru calcularea numărului de angajați și a valorilor financiare și perioada de referință

- (1) Datele folosite pentru calcularea numărului de angajați și a valorilor financiare sunt datele aferente ultimului exercițiu contabil aprobat și se calculează anual. Acestea sunt luate în considerare de la data închiderii conturilor. Valoarea reținută pentru cifra de afaceri se calculează cu excluderea taxei pe valoarea adăugată (TVA) și a altor impozite indirecte.
- (2) Dacă, la data închiderii conturilor, o întreprindere constată că, pe o bază anuală, a depășit sau s-a situat sub limita numărului de angajați sau sub pragurile financiare prevăzute la articolul 2, acest lucru nu va avea ca rezultat pierderea sau dobândirea statutului de întreprindere medie sau mică ori de microîntreprindere, cu excepția cazului în care pragurile respective sunt depășite pe parcursul a două perioade contabile consecutive.
- (3) În cazul întreprinderilor nou constituite ale căror situații financiare nu au fost încă aprobate, sunt luate în considerare datele rezultate în urma unei estimări realizate cu bună-credință de către acestea pe parcursul exercițiului financiar.

Articolul 5

Numărul de angajați

Numărul de angajați corespunde numărului de unități anuale de muncă (UAM), și anume numărului de persoane care au lucrat cu normă întreagă în întreprinderea respectivă sau pentru aceasta pe parcursul întregului an de referință în cauză. Munca persoanelor care nu au lucrat pe parcursul întregului an sau a celor care au lucrat cu fracțiuni de normă, indiferent de durată, și munca lucrătorilor sezonieri sunt luate în considerare ca fracțiuni de UAM. Personalul este format din:

- (a) angajați;
- (b) persoane care lucrează pentru întreprindere, sunt subordonate acesteia și sunt asimilate angajaților în temeiul legislației naționale;

- (c) proprietari-administratori;
- (d) parteneri care desfășoară o activitate regulată în cadrul întreprinderii și care beneficiază de avantaje financiare din partea întreprinderii.

Ucenicii sau studenții implicați în programe de formare profesională în baza unui contract de ucenicie sau de formare profesională nu fac parte din personal. Durata concediilor de maternitate sau a celor de creștere a copilului nu se ia în considerare.

Articolul 6

Stabilirea datelor unei întreprinderi

(1) În cazul unei întreprinderi autonome, datele, inclusiv numărul de angajați, se stabilesc exclusiv pe baza situațiilor financiare ale întreprinderii respective.

(2) Datele, inclusiv numărul de angajați, ale unei întreprinderi care are întreprinderi partenere sau întreprinderi afiliate se stabilesc pe baza situațiilor financiare și a altor date ale întreprinderii sau, dacă există, pe baza conturilor consolidate ale întreprinderii sau a situațiilor financiare consolidate în care întreprinderea este inclusă prin consolidare.

La datele menționate la primul paragraf se adaugă datele oricărei întreprinderi partenere a întreprinderii în cauză situată imediat în aval sau în amonte de aceasta. Agregarea este proporțională cu procentul de participare la capital sau la drepturile de vot (luându-se în calcul valoarea cea mai mare dintre cele două). În cazul participărilor încrucișate, se aplică procentul mai mare.

La datele menționate la primul și al doilea paragraf se adaugă, în proporție de 100 %, datele oricărei întreprinderi care este afiliată direct sau indirect la întreprinderea în cauză, cu excepția cazurilor în care datele în cauză au fost deja incluse prin consolidare în situațiile financiare.

(3) În scopul aplicării alineatului (2), datele întreprinderilor partenere ale întreprinderii în cauză se deduc din situațiile financiare ale acestora și din alte date ale acestora, consolidate, dacă există. La acestea se adaugă, în proporție de 100 %, datele întreprinderilor afiliate la aceste întreprinderi partenere, cu excepția cazurilor în care datele din situațiile financiare ale acestora au fost deja incluse prin consolidare.

În scopul aplicării aceluiași alineat (2), datele întreprinderilor care sunt afiliate la întreprinderea în cauză se deduc din situațiile financiare ale acestora și din alte date ale acestora, consolidate, dacă există. La acestea se adaugă, proporțional, datele oricărei eventuale întreprinderi partenere ale întreprinderii afiliate respective, situată imediat în amonte sau în aval de aceasta, cu excepția cazurilor în care acestea au fost deja incluse în situațiile financiare consolidate în procent cel puțin proporțional cu procentul stabilit în conformitate cu alineatul (2) al doilea paragraf.

(4) În cazul în care în situațiile financiare consolidate nu figurează date privind personalul unei anumite întreprinderi, numărul de angajați se calculează prin agregarea proporțională a datelor de la întreprinderile partenere ale acesteia și prin adunarea datelor de la întreprinderile cu care este afiliată întreprinderea în cauză.

ANEXA II

Informații privind ajutoarele de stat exceptate în condițiile prevăzute în prezentul regulament

PARTEA I

Informații care se transmit prin intermediul aplicației informatice stabilite a Comisiei, astfel cum se prevede la articolul 11

Numărul de referință al ajutorului	(se completează de către Comisie)	
Statul membru		
Numărul de referință al statului membru		
Regiunea	Denumirea regiunii (regiunilor) (NUTS ⁽¹⁾)	Statutul ajutorului regional ⁽²⁾
		
		
Autoritatea care acordă ajutorul	Denumirea	
	Adresa poștală	
	Adresa web	
Titlul măsurii de ajutor		
Temeiul juridic național (trimitere la publicația oficială națională relevantă)		
Link către textul integral al măsurii de ajutor		
Tipul măsurii	☐ Schemă	Denumirea beneficiarului și grupul ⁽³⁾ căruia îi aparține
	☐ Ajutor ad hoc	
Modificarea unei scheme de ajutoare existente sau a unui ajutor ad hoc existent		Numărul de referință atribuit ajutorului de către Comisie
	☐ Prelungire	
	☐ Modificare	
Durata ⁽⁴⁾	☐ Schemă	de la zz/ll/aaaa până la zz/ll/aaaa
Data acordării ⁽⁵⁾	☐ Ajutor ad hoc	zz/ll/aaaa
Sectorul (sectoarele) economic(e) vizat(e)	☐ Toate sectoarele economice eligibile pentru a primi ajutoare	
	☐ Ajutoare limitate la anumite sectoare: a se preciza la nivel de grupă NACE ⁽⁶⁾	

Tipul de beneficiar	☐ IMM		
	☐ Întreprinderi mari		
Bugetul	Valoarea totală anuală a bugetului planificat în cadrul schemei ⁽⁷⁾	Moneda națională (valoare întreagă)	
	Valoarea totală a ajutorului ad hoc acordat întreprinderii ⁽⁸⁾	Moneda națională (valoare întreagă)	
	☐ Pentru garanții ⁽⁹⁾	Moneda națională (valoare întreagă)	
Instrumentul de ajutor	☐ Grant/Subvenționare a ratei dobânzii		
	☐ Împrumut/avansuri rambursabile		
	☐ Garanție (dacă este cazul, cu trimitere la decizia Comisiei ⁽¹⁰⁾)		
	☐ Avantaj fiscal sau scutire fiscală		
	☐ Furnizare de finanțare de risc		
	☐ Altele (a se preciza) A se preciza în care dintre categoriile generale de mai jos s-ar potrivi cel mai bine din perspectiva efectelor/funcției sale: ☐ Grant ☐ Împrumut ☐ Garanție ☐ Avantaj fiscal ☐ Furnizare de finanțare de risc		
☐ În cazul cofinanțării din unul sau mai multe fonduri ale UE	Denumirea fondului (fondurilor) UE:	Cuantumul finanțării (pentru fiecare fond al UE în parte)	Moneda națională (valoare întreagă)

⁽¹⁾ NUTS – Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică. De regulă, regiunea este specificată la nivelul 2.
⁽²⁾ Articolul 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE (statutul „A”), articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE (statutul „C”), zonele neasistate, și anume zonele care nu sunt eligibile pentru ajutor regional (statutul „N”).
⁽³⁾ În sensul normelor în materie de concurență prevăzute în tratat și în sensul prezentului regulament, „întreprindere” înseamnă orice entitate care desfășoară o activitate economică, oricare ar fi statutul său juridic și modul său de finanțare. Curtea de Justiție a hotărât că entitățile care sunt controlate (juridic sau *de facto*) de aceeași entitate ar trebui să fie considerate o singură întreprindere.
⁽⁴⁾ Perioada în care autoritatea care acordă ajutorul se poate angaja să acorde ajutorul.
⁽⁵⁾ Stabilită în conformitate cu articolul (2) punctul 27 din regulament.
⁽⁶⁾ NACE Rev. 2 – Clasificarea statistică a activităților economice în Comunitatea Europeană. De regulă, sectorul se specifică la nivel de grupă.
⁽⁷⁾ În cazul unei scheme de ajutoare: a se indica valoarea anuală totală a bugetului planificat în cadrul schemei sau pierderea fiscală estimată pe an pentru toate instrumentele de ajutor incluse în schemă.
⁽⁸⁾ În cazul acordării unui ajutor ad-hoc: a se indica valoarea totală a ajutorului sau a pierderii fiscale.
⁽⁹⁾ Pentru garanții, a se indica valoarea (maximă) a împrumuturilor garantate.
⁽¹⁰⁾ Dacă este cazul, se face trimitere la decizia Comisiei de aprobare a metodei de calcul al echivalentului subvenției brută, în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) litera (c) din regulament.

PARTEA A II-A

Informații care se transmit prin intermediul aplicației informatice stabilite a Comisiei, astfel cum se prevede la articolul 11

Indicați în temeiul cărei dispoziții din RGECA este pusă în aplicare măsura de ajutor.

Obiectiv principal – Obiective generale (listă)	Obiective (listă)	Intensitatea maximă a ajutorului în % sau valoarea maximă anuală a ajutorului în moneda națională (în valoare întreagă)	IMM-uri - prime în %
Ajutoarele regionale – Ajutoarele pentru investiții ⁽¹⁾ (articolul 14)	☐ Schemă	 %	 %
	☐ Ajutor ad hoc	 %	 %
Ajutoarele regionale – Ajutoarele de exploatare (articolul 15)	☐ Costurile pentru transportul mărfurilor în zonele eligibile [articolul 15 alineatul (2) litera (a)]	 %	 %
	☐ Costurile suplimentare în regiunile ultraperiferice [articolul 15 alineatul (2) litera (b)]	 %	 %
☐ Ajutoarele regionale pentru dezvoltare urbană (articolul 16)		 moneda națională	 %
☐ Ajutoarele destinate IMM-urilor (articolele 17, 18, 19 și 20)		 %	 %
Ajutoarele destinate IMM-urilor – Accesul IMM-urilor la finanțare (articolele 21-22)	☐ Ajutoarele de finanțare de risc (articolul 21)	 moneda națională	 %
	☐ Ajutoarele pentru întreprinderile nou-înființate (articolul 22)	 moneda națională	 %
☐ Ajutoarele destinate IMM-urilor – Ajutoarele în favoarea platformelor alternative de tranzacționare specializate în IMM-uri (articolul 23)		 %; în cazul în care măsura de ajutor se prezintă sub forma unui ajutor pentru întreprinderile nou-înființate: moneda națională	 %
☐ Ajutoarele destinate IMM-urilor – Ajutoarele pentru acoperirea costurilor de prospecție (articolul 24)		 %	 %
Ajutoarele pentru cercetare, dezvoltare și inovare (articolele 25-30)	Ajutoarele pentru proiecte de cercetare și dezvoltare (articolul 25)	☐ Cercetare fundamentală [articolul 25 alineatul (2) litera (a)]	 %
		☐ Cercetare industrială [articolul 25 alineatul (2) litera (b)]	 %
		☐ Dezvoltare experimentală [articolul 25 alineatul (2) litera (c)]	 %
		☐ Studii de fezabilitate [articolul 25 alineatul (2) litera (d)]	 %
	☐ Ajutoarele pentru investiții în infrastructurile de cercetare (articolul 26)		 %
	☐ Ajutoarele pentru clusterelor de inovare (articolul 27)		 %
	☐ Ajutoarele pentru inovare destinate IMM-urilor (articolul 28)		 %

Obiectiv principal – Obiective generale (listă)	Obiective (listă)	Intensitatea maximă a ajutorului în % sau valoarea maximă anuală a ajutorului în moneda națională (în valoare întreagă)	IMM-uri - prime în %
	☐ Ajutoarele pentru inovarea de proces și organizațională (articolul 29)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare în sectorul pescăresc și al acvaculturii (articolul 30)	 %	 %
☐ Ajutoarele pentru formare (articolul 31)		 %	 %
Ajutoarele pentru lucrătorii defavorizați și pentru lucrătorii cu handicap (articolele 32-35)	☐ Ajutoarele pentru recrutarea de lucrători defavorizați acordate sub formă de subvenții salariale (articolul 32)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap acordate sub formă de subvenții salariale (articolul 33)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru compensarea costurilor suplimentare generate de încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap (articolul 34)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru compensarea costurilor aferente asistenței acordate lucrătorilor defavorizați (articolul 35)	 %	 %
Ajutoarele pentru protecția mediului (articolele 36-49)	☐ Ajutoarele pentru investiții care permit întreprinderilor să aplice standarde de protecție a mediului mai stricte decât cele ale Uniunii sau să îmbunătățească nivelul de protecție a mediului în absența standardelor Uniunii (articolul 36)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru investiții pentru adaptarea anticipată la viitoarele standarde ale Uniunii (articolul 37)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru investiții în favoarea măsurilor de eficiență energetică (articolul 38)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru investiții în favoarea unor proiecte de eficiență energetică a clădirilor (articolul 39)	 national currency	 %
	☐ Ajutoarele pentru investiții în cogenerare de înaltă eficiență (articolul 40)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru investiții destinate promovării producției de energie din surse regenerabile (articolul 41)	 %	 %
	☐ Ajutoarele de exploatare pentru promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile (articolul 42)	 %	 %
	☐ Ajutoarele de exploatare pentru promovarea producției de energie din surse regenerabile în instalații de dimensiuni mici (articolul 43)	 %	 %
	☐ Ajutoarele sub formă de reduceri ale taxelor de mediu în temeiul Directivei 2003/96/CE (articolul 44)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru investiții în vederea reabilitării siturilor contaminate (articolul 45)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru investiții în favoarea sistemelor de termoficare și răcire centralizată eficiente din punct de vedere energetic (articolul 46)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru investiții destinate reciclării și reutilizării deșeurilor (articolul 47)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru investiții în infrastructura energetică (articolul 48)	 %	 %
	☐ Ajutoarele pentru studii de mediu (articolul 49)	 %	 %

Obiectiv principal – Obiective generale (listă)	Obiective (listă)	Intensitatea maximă a ajutorului în % sau valoarea maximă anuală a ajutorului în moneda națională (în valoare întreagă)	IMM-uri - prime în %
☐ Schemele de ajutoare destinate reparării daunelor provocate de anumite dezastre naturale (articolul 50)	Intensitatea maximă a ajutorului	 %	 %
	Tipul de dezastru natural	☐ cutremur ☐ avalanșă ☐ alunecare de teren ☐ inundație ☐ tornadă ☐ uragan ☐ erupție vulcanică ☐ incendiu necontrolat	
	Data producerii dezastrului natural	de la zz/ll/aaaa până la zz/ll/aaaa	
☐ Ajutoarele sociale pentru transportul rezidenților din regiunile îndepărtate (articolul 51)		 %	 %
☐ Ajutoarele pentru infrastructurile de bandă largă (articolul 52)		 moneda națională	 %
☐ Ajutoarele pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului (articolul 53)		 %	 %
☐ Schemele de ajutoare pentru operele audiovizuale (articolul 54)			
		 %	 %
☐ Ajutoarele pentru infrastructurile sportive și pentru infrastructurile de agrement multifuncționale (articolul 55)		 %	 %
☐ Ajutoarele pentru investiții în infrastructurile locale (articolul 56)		 %	 %
⁽¹⁾ În cazul unui ajutor regional ad-hoc care completează ajutorul acordat în cadrul schemei (schemelor) de ajutoare, indicați atât intensitatea ajutorului acordat în cadrul schemei, cât și intensitatea ajutorului ad-hoc.			

ANEXA III

Dispoziții pentru publicarea de informații, în conformitate cu articolul 9 alineatul (1)

Statele membre își organizează propriile site-uri cuprinzătoare privind ajutoarele de stat, unde publică informațiile prevăzute la articolul 9 alineatul (1), astfel încât aceste informații să poată fi accesate cu ușurință. Informațiile se publică sub formă de foaie de calcul cu date, care permite căutarea, extragerea și publicarea cu ușurință a datelor pe internet, de exemplu în format CSV sau XML. Accesul la site-ul internet este permis oricărei părți interesate, fără restricții. Pentru accesarea site-ului internet nu este necesară înregistrarea prealabilă a utilizatorului.

Se publică următoarele informații privind acordarea ajutoarelor individuale, astfel cum se prevede la articolul 9 alineatul (1) litera (c):

- numele beneficiarului;
- identificatorul beneficiarului;
- tipul de întreprindere (IMM/mare) la data acordării ajutorului;
- regiunea în care este situat beneficiarul, la nivelul NUTS II ⁽¹⁾;
- sectorul de activitate la nivelul grupei NACE ⁽²⁾;
- elementul de ajutor, exprimat ca valoare întreagă în monedă națională ⁽³⁾;
- instrumentul de ajutor ⁽⁴⁾ [grant/subvenționare a ratei dobânzii, împrumut/avansuri rambursabile/grant rambursabil, garanție, avantaj fiscal sau scutire de taxe, finanțare de risc, altele (a se preciza)];
- data acordării ajutorului;
- obiectivul ajutorului;
- autoritatea care acordă ajutorul;
- în cazul schemelor prevăzute la articolele 16 și 21, numele entității căreia i-a fost încredințată execuția și numele intermediarilor financiari selectați;
- referința măsurii de ajutor ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ NUTS — Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică. De regulă, regiunea este specificată la nivelul 2.

⁽²⁾ Regulamentul (CEE) nr. 3037/90 al Consiliului din 9 octombrie 1990 privind clasificarea statistică a activităților economice în Comunitatea Europeană (JO L 293, 24.10.1990, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 761/93 al Comisiei din 24 martie 1993 (JO L 83, 3.4.1993, p. 1 și corrigendum, JO L 159, 11.7.1995, p. 31).

⁽³⁾ Echivalent subvenție brută sau, în cazul schemelor de finanțare de risc, valoarea investițiilor. Pentru ajutoarele de exploatare, se poate furniza valoarea anuală a ajutorului per beneficiar. Pentru schemele fiscale și pentru schemele prevăzute la articolele 16 (Ajutoare regionale pentru dezvoltare urbană) și 21 (Ajutoare pentru finanțare de risc), această valoare poate fi obținută prin limitele stabilite la articolul 9 alineatul (2) din prezentul regulament.

⁽⁴⁾ În cazul în care ajutorul se acordă prin intermediul mai multor instrumente de ajutor, valoarea ajutorului se furnizează pentru fiecare instrument în parte.

⁽⁵⁾ Astfel cum este furnizată de Comisie în cadrul procedurii electronice, în temeiul articolului 11 din prezentul regulament.

ISSN 1977-0782 (ediție electronică)
ISSN 1830-3625 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

RO